

ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

อรรรรณ อุดมสุข

การค้นคว้าอิสระ เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
พฤษภาคม 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและรองคณบดีฝ่ายวิชาการ ได้พิจารณาการค้นคว้าอิสระ เรื่อง "ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1" เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

กฤษณ์ ไชยวงษ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษณ์ไชยวงษ์ โตพิทักษ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ปานัญ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชำนาญ ปานางษ์)

รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

พฤษภาคม 2564

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษยาภาณุจันทร์ โดพิทักษ์ ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่กรุณาได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่งจนการศึกษาค้นคว้าสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขวัญชนก นัยเจริญ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภาส เพ็งพุ่ม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อ้อมฉจิต เป็นศรี คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน อีกทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จูติมา วิทยาวงศศิริ ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา นางสาวพรทิพย์ มั่นทรัพย์ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัชรวิทยา และนายไพโรจน์ สิงห์โต ตำแหน่งครูชำนาญการโรงเรียนระหานวิทยา ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระจนทำให้การค้นคว้าอิสระครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และนักเรียนโรงเรียนระหานวิทยา อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง ในการเก็บข้อมูลสำหรับการค้นคว้าอิสระครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดาที่กำเนิดเลี้ยงดูให้การศึกษา ตลอดจนครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนในการวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้ศึกษาค้นคว้า

อรวรรณ อุดมสุข

ชื่อเรื่อง	ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ผู้ศึกษาค้นคว้า	อรวรรณ อุดมสุข
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤตยาภาณุจันน์ โตพิทักษ์
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2563
คำสำคัญ	การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน สื่ออินโฟกราฟิก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีไทย

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนระหานวิทยา อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวนนักเรียน 33 คน ได้มาโดยการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก จำนวน 6 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ซึ่งแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเท่ากับ 18.85 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 9.24 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้อยู่ในกลุ่มสูง ปานกลางและต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34, S=0.21$) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ระดับมาก (3.5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title THE LEARNING ACHIEVEMENT Y USING CREATIVITY-BASED LEARNING (CBL) WITH INFOGRAPHIC MEDIA IN "KARB PHRACHAISURIYA" THAI LITERATURE LEARNING MANAGEMENT OF MATTAYOMSUKSA 1 STUDENTS

Author Orawan Udomsuk

Advisor Asst. Prof. Krittayakan Topithak, Ph.D

Academic Paper Independent Study M.E. in Thai language, Naresuan University, 2020

Keywords Creativity-Based Learning (CBL), Infographic media, Learning achievement in Thai literature

ABSTRACT

The objectives of the studies were 1) to compare the outcome in learning achievement in "Karb Phrachaisuriya" Thai literature of Mattayomsuksa 1 between before and after learning by using Creativity-Based Learning (CBL) with Infographic media 2) to compare the outcome on learning achievement in Thai literature of Mattayomsuksa 1 students after learning of student who had different prior knowledge 3) to study student's satisfaction in learning Thai literature after taught by Creativity-Based Learning (CBL) with Infographic media. The samples used in this research were Mattayomsuksa 1/2 students second semester, academic year 2563 of Rahan Wittaya School, Bungsamakkhee District, Kamphaeng Phet Province acquired by cluster random sampling by drawing lots for 1 room, the number of students was 33. The tools were used in this research were 1) Lesson plan using Creativity-Based Learning (CBL) with Infographic media, 6 units. 2) Thai Literature achievement test between before and after learning, learning management is a Multiple-Choice test made with 4 choices for 30 items. 3) Satisfaction Survey of Mattayomsuksa 1 in

learning by using Creativity-Based Learning (CBL) with Infographic media which made with 5 degrees (Rating Scale) and the check list for 11 items. Data was analyzed using frequency, percentage, t – test (dependent Samples) and One-Way ANOVA.

The results of the study were as follows:

1) The Learning achievement of Mattayomsuksa 1 students by using Creativity-Based Learning (CBL) with Infographic media in learning management was found that the post-test results were higher than the pre-test. The average score of pre-tests was 9.24 and post-test was 18.85 statistically significant at .05 level.

2) The Thai literature learning achievement of the Students who had high-level, medium-level and low-lever prior knowledge were significantly not different at the statistical level of .05.

3) The results of Mattayomsuksa 1 students' satisfaction in learning Thai literature by using Creativity-Based Learning (CBL) with Infographic media was found that the overall was at the high level by mean ($M=4.34$, $S=0.21$) which was at the high level (3.5) statistically significant at .05

สารบัญ

บทนำ	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถามการวิจัย.....	6
สมมุติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551.....	10
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับบรรณคดี.....	12
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	23
การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL).....	26
สื่ออินโฟกราฟฟิกเพื่อการเรียนรู้.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทนำ	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่อ อินโฟกราฟิก.....	53
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นความรู้ เดิมแตกต่างกัน.....	54
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน หลังได้รับการจัดเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่อ อินโฟกราฟิก.....	55
5 บทสรุป.....	58
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	59
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	70
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า.....	161

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	11
2 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของ PBL และ CBL.....	27
3 แสดงการวิเคราะห์หลักสูตรตามเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้และอัตราส่วน จำนวนข้อสอบในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	44
4 แสดงตารางผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้ แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก.....	53
5 แสดงตารางการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้เดิมแตกต่างกัน.....	54
6 แสดงตารางผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนหลังได้รับการจัดเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก.....	55
7 แสดงตารางการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกกับเกณฑ์ 3.5 ระดับมาก.....	57
8 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1).....	77
9 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2).....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3).....	81
11 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4).....	83
12 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5).....	85
13 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6).....	87
14 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก.....	89
15 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	93
16 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความ เชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	120
17 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่มีต่อการจัดการเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้รูปแบบการสอน แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	153

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้ แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก โดยใช้ (t – test dependent).....	155
19 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียน ของนักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน โดยใช้ (One way ANOVA).....	156

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	41
2 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก..	157

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้ในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ตลอดจนนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ยิ่งไปกว่านั้นภาษาถือเป็นกุญแจสำคัญในการเปิดประตูสู่โลกภายนอก เรียนรู้ศาสตร์แขนงอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้คนไทยมีความตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ดังที่ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, หน้า 5) กล่าวว่า ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต แสดงถึงความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทย คนไทยจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ต้องทำความเข้าใจ ศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา และฝึกฝนให้เกิดทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การเสริมสร้างความเข้าใจ อันดีต่อกัน การสร้างความเป็นเอกภาพของชาติ และความจรรโลง เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้ภาษายังมีส่วนสำคัญในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละครได้เป็นอย่างดี เป็นศิลปะอันวิจิตรที่ไม่ได้เกิดจากเส้นสายหรือรูปร่างที่ปรากฏแก่สายตาแต่เป็นความวิจิตรที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ จากการที่ผู้อ่านเกิดความตื่นตาและตื่นใจ จากการสัมผัส รับรู้ รสเสียงแห่งถ้อยคำ และรสสัมผัสอันเร้าใจของถ้อยความที่นำไปสู่ความคิดอันบรรเจิดจึงนับได้ว่าภาษาเป็นสมบัติทางภูมิปัญญาที่เรียกว่า "วรรณคดีและวรรณกรรมไทย"

ภาษาและวรรณคดีมีความสัมพันธ์อันแนบแน่นกับชีวิตมนุษย์เพราะมนุษย์ใช้ภาษาสร้างสรรค์วรรณคดีเพื่อบันทึกประสบการณ์และจินตนาการ จึงมีผู้เปรียบวรรณคดีว่าเป็น "กระจกสะท้อนชีวิต" และสังคมแต่ละยุคสมัย แสดงให้เห็นถึงความเจริญของชาติบ้านเมือง ชาติที่เจริญและมีวัฒนธรรมอันเก่าแก่ย่อมมีผลงานทางวรรณคดีสืบต่อกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม (ณัฐพร จาดยางโทน ,2561, หน้า 1) จะเห็นได้ว่า การศึกษาวรรณคดีไทยจึงมีคุณค่าทางจิตใจเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์สืบสานให้ดำรงอยู่

สืบไปและควรให้ความสำคัญการศึกษาวรรณคดี โดยเน้นการศึกษาเนื้อหาและเรื่องราว เพื่อเรียนรู้แนวคิด พฤติกรรม และค่านิยมของผู้คนในยุคสมัยนั้น ๆ ตลอดจนได้ข้อคิด คติเตือนใจ

ด้วยเหตุนี้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จึงได้กำหนดตัวชี้วัดของการศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมไว้ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียนต้องเข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 20) ถึงแม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จะให้ความสำคัญและส่งเสริมการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรมมากเพียงใด แต่สภาพการเรียนการสอนวรรณคดีก็ยังมีประสบปัญหาหลายประการ ดังที่ สุวัฒน์ มั่นภาวนา (2562, หน้า 90) กล่าวว่า การถ่ายทอดเนื้อหาของครูผู้สอนนั้น มุ่งเน้นตำราเป็นสำคัญทำให้ผู้เรียนขาดประสบการณ์ การคิดวิเคราะห์ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถสรุปบทเรียนได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนเกิดช่องว่าง ซึ่งปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากครูผู้สอนขาดความลึกซึ้งและเชี่ยวชาญในวรรณคดี ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมน้อย ขาดการบูรณาการกับศาสตร์แขนงอื่น ๆ ใช้วิธีสอนแบบ "บ้วนความรู้" เช่น อธิบายเนื้อคำศัพท์จากเนื้อหาเพียงอย่างเดียว ทำให้ผลการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ไม่ออกงาม และครูยังขาดกิจกรรมที่เสริมให้ผู้เรียนสนใจวรรณคดีไทยอีกด้วย นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านการสอนและสื่อการสอน ดังที่ พรรณรอง รัตนไชย (2555, หน้า 142) กล่าวว่า ครูส่วนใหญ่ใช้สื่อการเรียนการสอนไม่หลากหลาย ใช้หนังสือแบบเรียนมากเกินไปโดยไม่มีกรนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเรียนการสอน อีกทั้งขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นการเรียนการสอนวรรณคดีไทยจึงต้องปรับเปลี่ยนทั้งด้านครูผู้สอนและด้านวิธีการสอนรวมถึงปัจจัยที่เกิดจากตัวผู้เรียนเอง โดยคิดว่าวรรณคดีเป็นเรื่องไกลตัวนำไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ จึงทำให้ไม่เห็นคุณค่าและไม่อยากที่จะเรียนรู้อวรรณคดีไทย

นอกจากประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปัจจัยที่เป็นปัญหาสำคัญคือ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พบว่า ผลการสอบของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนระหานวิทยา ประจำปีการศึกษา 2563 สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มีผลคะแนนเฉลี่ย 45.86 ซึ่งมีผลคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, มปป., ออนไลน์) แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนวรรณคดี ของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสอนภาษาไทยที่สามารถส่งเสริมทักษะด้านการคิดเพื่อนำมาประยุกต์ใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยหลายเรื่องที่ได้ทดลองจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยในระดับชั้นต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียโดยใช้เทคนิคการสอนแบบโฟนิกส์ (ซาร่าห์ หนะยีแวมมะ, 2560) และผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และทัศนคติการเรียนรู้เชิงรุกของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ยงยุทธ อังคสัญลักษณ์ , 2559) เป็นต้น ซึ่งถือเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ให้สอดคล้องกับทิศทางการจัดการศึกษาที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคม โรงเรียนต้องสร้างหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าด้วยกัน คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) โดยเน้นการคิดอย่างสร้างสรรค์ ใส่ใจนวัตกรรม มีวิจารณ์ญาณ แก้ปัญหาเป็น สื่อสารดี เต็มใจร่วมมือ (สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2557,ออนไลน์) โรงเรียนยุคใหม่จะต้องไม่มีผู้สอน ไม่มีผู้เรียน มีแต่ผู้เรียนรู้และผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) ที่คอยช่วยเหลือผู้เรียนในเรื่องต่าง ๆ การจัดการเรียนรู้ต้องเน้นเรื่องปฏิสัมพันธ์ การสอนมุมมองใหม่ ๆ ให้กับผู้เรียน การสื่อสารผ่านสื่อกลาง ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์เพราะถ้ามนุษย์มีทักษะการคิดโดยรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น ก็ยอมที่จะเอาตัวรอดได้เป็นอย่างดีในทุกสถานการณ์

อย่างไรก็ตามแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนวรรณคดีไทย ครูต้องคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ลงมือศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจนเกิดทักษะในการทำงานร่วมกันและเกิดการเรียนรู้ที่ถาวร ซึ่งจะต้องใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ให้ผู้วิจัยจึงศึกษาวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ซึ่งพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก เป็นเทคนิคที่น่าสนใจดังนี้

รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-Based Learning : CBL) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนใหม่ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของประเทศไทย เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการสอน ใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ที่มีอยู่แล้ว โดยธรรมชาติ เป็นเครื่องมือให้เกิดการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ทำท่าย เกิดผลลัพธ์ครบด้านตามหลักการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โครงสร้างหลักของการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน พัฒนามาจากโครงสร้างการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) และแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แบบความคิดแนวขนาน (Parallel Thinking) ของ เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน ซึ่งเป็นหนึ่ง

ในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning Model) การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะ ที่จำเป็นต่ออนาคตเพื่อก้าวเข้าสู่งานใหม่ที่จะมาถึง ได้แก่ ทักษะด้านการค้นคว้า ทักษะการคิด และทักษะการทำงาน ฯลฯ รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานประกอบด้วย กระบวนการ (Process) และการสร้างบรรยากาศ (Context) โดยใช้สื่ออินโฟกราฟิกสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียน จากผลการวิจัยของสถาบันวิจัยห้องเรียนแห่งอนาคตพบว่าผลสำเร็จของการนำ CBL ไปใช้ คือ ผู้เรียนสนุก ผู้สอนตื่นตัว เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้จริง (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2558 หน้า 28-32)

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานวิจัยของ ชลธิชา นามมา (2560, หน้า 82) ที่ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ ไพลีน แก้วดก, (2559, หน้า 218-219) ที่ทำวิจัยเรื่อง เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน: การวิจัยผลสัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเท่ากับ 30.37 และมีค่าเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนเท่ากับ 13.06 ซึ่งสูงกว่าการสอนแบบปกติ จะเห็นได้ว่ารูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานเป็นรูปแบบที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้

นอกจากวิธีการจัดการเรียนรู้แล้วการนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นสื่อในการกระตุ้นผู้เรียน จะช่วยทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและรวดเร็วรวมทั้งนำมาใช้เป็นเครื่องมือ นวัตกรรมด้านการศึกษา หรือสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ดังนั้นหน่วยงานหรือสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ต้องให้ความสำคัญเพื่อผู้เรียนจะสามารถนำทักษะดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันรวมทั้งนำไปต่อยอดพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่ทันสมัย ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างสื่อการสอนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการนำ "อินโฟกราฟิก" มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้

อินโฟกราฟิก มาจากการผสมผสานคำระหว่าง information + Graphic จนได้คำใหม่ ว่า Infographic เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้กราฟิกมาช่วยในการออกแบบเนื้อหาหรือข้อมูล

ในสิ่งที่เรียนเพื่อให้เนื้อหาสั้นกระชับเข้าใจง่ายและน่าสนใจ ผู้คนจะเรียนรู้และจดจำผ่านการใช้ข้อความและภาพมากกว่าการใช้ข้อความเพียงอย่างเดียว ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวกับการใช้อินโฟกราฟิกเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งงานวิจัยที่พบได้แก่ งานวิจัยของ Netty Apriyanti (2018, หน้า 14) เรื่อง ความต้องการการวิเคราะห์สื่ออินโฟกราฟิกโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนครูทุกคนในเขตซัมบาส ต้องการสื่ออินโฟกราฟิกในการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์ และสื่ออินโฟกราฟิกที่จำเป็นคืออินโฟกราฟิกที่สามารถแสดงด้วยสมาร์ตโฟนได้เนื่องจากไฟล์สมาร์ตโฟนจะเป็นเครื่องมือสำหรับนักเรียนในการเรียนรู้อย่างอิสระและทำให้การเรียนรู้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ทิซพร นามวงศ์, (2560 อ้างถึงใน กุลิสรา จิตรขญาวนิช, 2563, หน้า 28) สรุปได้ว่า การออกแบบเนื้อหาและกราฟิกที่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สรุปใจความสำคัญ และใช้ความคิดสร้างสรรค์ มีเนื้อหากระชับ มีการออกแบบที่ดึงดูดความสนใจได้ดี ดังจะเห็นได้ว่าสื่ออินโฟกราฟิกจะช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้ที่พบเห็น ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูล และการออกแบบอย่างสร้างสรรค์จึงเป็นหัวใจสำคัญในการออกแบบอินโฟกราฟิก สามารถจุดประกายให้ผู้อ่านอินโฟกราฟิกเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ ซึ่งในปัจจุบันอินโฟกราฟิกถือเป็นสื่อใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมในวงการโฆษณา และถูกนำไปใช้ในหลาย ๆ ด้าน เช่น บ้าย แผนที่ สถิติศาสตร์ ข้อมูล ทางคณิตศาสตร์ การรณรงค์เชิญชวน เป็นต้น ดังนั้นใช้อินโฟกราฟิกมาประยุกต์เป็นสื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว สนุกสนานเพลิดเพลิน กระตุ้นความสนใจให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในเรื่องของวรรณคดีนับว่ามีทั้งศาสตร์และศิลป์อยู่ในตัวเอง ควรที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาและตระหนักถึงคุณค่าของวรรณคดีไทยต่อไป

จากความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง “กาพย์พระไชยสุริยา” โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

คำถามการวิจัย

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่อย่างไร
2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีพื้นความรู้สูง ปานกลาง ต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกอยู่ในระดับใด

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีพื้นความรู้สูง ปานกลาง ต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแตกต่างกัน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนระหานวิทยา อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 5 ห้อง จำนวน 189 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนระหานวิทยา อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นกลุ่มและจับสลากมาจำนวน 1 ห้อง มีนักเรียน 33 คน

3. เนื้อหา

วรรณคดีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โดยกำหนดระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ คาบละ 55 นาที รวมทั้งสิ้น 12 คาบ ทั้งนี้ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก หมายถึง เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนให้มีทักษะการคิด ทักษะการทำงาน ทักษะชีวิต โดยใช้สื่ออินโฟกราฟิกเป็นตัวช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนจากการวัด ความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนทำได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนและหลังเรียน เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. **พื่นความรู้เดิม** หมายถึง ระดับความรู้ภาษาไทยของนักเรียนซึ่งจำแนกได้โดยใช้ ผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 และมีเกณฑ์การจำแนก ดังนี้

กลุ่มสูง คือ นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนตั้งแต่ 3 ขึ้นไป

กลุ่มปานกลาง คือ นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนตั้งแต่ 2-2.5

กลุ่มต่ำ คือ นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2

4. **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้านเนื้อหา และด้านสื่อ โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเพื่อสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สื่ออินโฟกราฟิก เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จะช่วยให้การจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการสร้างสื่อนวัตกรรมแบบใหม่ เพื่อนำไปใช้ ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี
 - 2.1 ความหมายของวรรณคดี
 - 2.2 คุณค่าของวรรณคดี
 - 2.3 องค์ประกอบของวรรณคดี
 - 2.4 การศึกษาวรรณคดี
 - 2.5 จุดมุ่งหมายของการสอนวรรณคดีไทย
 - 2.6 แนวทางการจัดการเรียนรู้อรรณคดีไทย
 - 2.7 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)
 - 3.1 แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)
 - 3.2 ประโยชน์ของการเรียนการจัดการเรียนรู้สร้างสรรค์เป็นฐาน(CBL)
4. อินโฟกราฟฟิก (infographic)
 - 4.1 ความหมายและความสำคัญของอินโฟกราฟิก
 - 4.2 ทฤษฎีและหลักการออกแบบของอินโฟกราฟิก
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรดังกล่าว มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่กำหนดซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร
- 2) ความสามารถในการคิด
- 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ
- 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ซึ่งในแต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญ ต่อการพัฒนาผู้เรียนเพื่อสามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้ กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ทั้งหมด 5 สาระ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 4)

ผู้วิจัยได้ศึกษาสาระที่ 5 โดยนักเรียนต้องวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห็บ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึก ค่านิยมขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิด

ความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีการกำหนดเป็นตัวชี้วัดและสาระแกนกลาง ไว้ดังนี้ ดังตารางที่ 1

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตาราง 1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
1. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิตคำสอน - เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ - บันเทิงคดี - บันทึกการเดินทาง - วรรณกรรมท้องถิ่น - ความเชื่อในท้องถิ่น
2. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ	การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม
3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	
4. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
5. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า <ul style="list-style-type: none"> - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

จากตารางที่ 1 หลักสูตรแกนกลางหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 5 วรรณคดี วรรณกรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการกำหนดเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา,กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 54-55)

2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี

2.1 ความหมายของวรรณคดี

ความหมายตามรูปศัพท์ของวรรณคดีนั้น คำว่า วรรณคดี หมายความว่า เรื่องที่แต่งเป็น หนังสือ ประกอบขึ้นจากคำว่า "วรรณ" ซึ่งเป็นคำมาจากภาษาสันสกฤต แปลว่า หนังสือ ผิวนวน คำ "คดี" ซึ่งเป็นคำบาลีและสันสกฤต แปลว่า ทาง เรื่อง แปลงเป็นคำว่า "คดี" แต่ความหมายที่ใช้ กันในสังคมไทย หมายความว่าถึง หนังสือที่ได้รับความนิยมว่าแต่งดี (กรมศิลปากร คณะกรรมการ วรรณคดีแห่งชาติ, 2558, หน้า 7)

ราชบัณฑิตยสถาน (2554, หน้า 1100) นิยามความหมายของวรรณคดีว่า "วรรณกรรม ที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดีมีคุณค่าเชิงวรรณศิลป์ เช่น พระราชนิพนธ์สิบสองเดือน มัทนะพาธา สามก๊ก เสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน"

อิงอร สุพันธ์วิณิช (2554, หน้า 1) กล่าวว่า วรรณคดี มีความหมายที่ใช้กันทั่วไป 2 ประการ คือ ความหมายแรก ได้แก่ เรื่องที่แต่งเรียบเรียงออกมาเป็นหนังสือทั่วไป แต่มีเงาความหมายว่า เป็นหนังสือเก่า ถือเป็นมรดกสืบทอดกันมาแต่โบราณ ส่วนความหมายที่สอง มีเงาความหมาย คล้ายคลึงกับคำ "กวีนิพนธ์" คือ เป็นหนังสือที่ได้รับการยกย่องจากกลุ่มคนที่เป็นคนชั้นในวงการ หนังสือ มีคุณค่าสูงส่งเข้าขั้นวรรณศิลป์ ถือเป็นแบบอย่างว่าดีควรยกย่องเชิดชูกันต่อ ๆ ไป

ณัฐพร จาดยางโทน (2561, หน้า 2) กล่าวว่า วรรณคดีมีความหมาย 2 ประการ 1) เป็นหนังสือดี คือ อ่านได้โดยไม่เสียประโยชน์ แต่เป็นเรื่องที่ช่วยยกระดับจิตใจของผู้อ่าน ให้สูงขึ้น ไม่เป็นเรื่องทุกภพชาติ หรือชักจูงจิตใจไปในทางฝ่ายต่ำ 2) หนังสือที่แต่งดีจะใช้วิธีแต่ง อย่างไรก็ได้ แต่ต้องเป็นภาษาไทยที่ดีถูกต้องตามหลักภาษาไทยที่ใช้ในอดีตและปัจจุบัน หนังสือ ที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดีมักได้รับการยกย่องในทางความงามและทางความดีด้วย

จากความหมายของวรรณคดี สรุปว่า หนังสือที่จะเป็นวรรณคดีจะต้องเป็นหนังสือที่เขียน ขึ้นอย่างประณีตบรรจง เป็นหนังสือที่แต่งดีและได้รับการยกย่องจากผู้อ่าน มีความงดงามในเชิง

การประพันธ์ มีการใช้ถ้อยคำ สำนวนที่ไพเราะ สละสลวยตลอดจนเป็นหนังสือที่มีคุณค่าต่อผู้อ่าน ทั้งในเรื่องความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และชักนำไปในทางที่ดี

2.2 คุณค่าของวรรณคดี

วรรณคดีไทยเป็นเครื่องแสดงถึงควมมีอารยธรรมของชาติ วรรณคดีเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละยุคสมัย ช่วยให้คนในชาติได้เรียนรู้เรื่องราวในอดีต รวมทั้งรู้จัก และเห็นคุณค่าของหนังสือที่แต่งดีมีคติสอนใจแง่คิดต่าง ๆ ที่กล่อมเกลาจิตใจให้สูงส่งและประณีตขึ้น ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดีไทยไว้ ดังนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (2560, หน้า 43-44) กล่าวว่า วรรณคดีที่ติดต่อนมาให้ผู้เรียนได้เรียนนั้น นอกจากส่งเสริมความรู้ในเรื่องภาษาและวรรณคดีแล้วยังให้คุณค่าในการส่งเสริมทักษะชีวิตและคุณธรรมจริยธรรมหลายประการ ดังนี้

1) ความผูกพันระหว่างกันในครอบครัว วรรณคดีไทยมักมีการเปิดเรื่องผ่านตัวละครผู้ใหญ่ให้กับเด็ก ๆ ฟังวรรณคดี เพื่อส่งเสริมภาพความผูกพันกันในครอบครัวและส่งเสริมวัฒนธรรมการเคารพพ่อแม่และผู้อาวุโส

2) ความผูกพันกับธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น ในบทเรียนแรกของเนื้อหาจะเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ สัตว์ พืช และวัฒนธรรมในท้องถิ่น มีการสอดแทรกให้ผู้เรียนตระหนักถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง

3) คุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนจะสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ เช่น การขยันใฝ่หาความรู้ ให้พึ่งตนเองมากกว่าพึ่งคนอื่น มีความสามัคคีทั้งในระดับครอบครัวจนถึงระดับชาติ สอนให้มีสติไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล ซึ่งตรงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4) เน้นการพัฒนาด้านร่างกายจิตใจและสมองในบางบทเรียนจะมีทั้งในเรื่องของทักษะภาษาความรู้ต่าง ๆ คุณธรรมจริยธรรมนอกจากนี้แล้วยังมีการฝึกกล้ามเนื้อและความว่องไวของประสาทด้วย การจัดการเรียนรู้วรรณคดีจึงควรบูรณาการและพัฒนานักเรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะภาษา การเคลื่อนไหวร่างกายรวมถึงเรื่องคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ ไปพร้อมกัน

จงชัย เชนห์ถถการกิจ (2560, หน้า 8) กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดีไว้ 3 ประการ ได้แก่

1) คุณค่าด้านอารมณ์ คือ ผู้ฟัง ผู้อ่าน หรือผู้ชมวรรณคดีได้เกิดความเพลิดเพลินเจริญใจ มีอารมณ์ร่วมไปกับวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ

2) คุณค่าด้านคุณธรรม คือ ผู้ฟัง ผู้อ่าน หรือผู้ชมวรรณคดีได้เกิดความซาบซึ้งในคตินิยามคุณธรรม ข้อคิดที่ผู้ประพันธ์ได้สอดแทรกไว้ และเกิดความสนใจหรือสามารถยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น

3) คุณค่าด้านความรู้ คือ วรรณคดีย่อมสะท้อนภาพศิลปวัฒนธรรม ภาษา สังคม ค่านิยม ประเพณีผู้รับสารจึงสามารถศึกษาเรื่องราวนี้ได้จากวรรณคดี

จากคุณค่าของวรรณคดี สรุปว่า วรรณคดีไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่แสดง ถึงความไพเราะของภาษาไทย และยังสัมพันธ์กับชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนไทย สะท้อนให้เห็น สังคมในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา ศิลปะวิทยาการ ศาสนา การปกครอง ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนกิจกรรมนันทนาการเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนานในท้องถิ่นต่าง ๆ อีกทั้งคุณค่าของ วรรณคดีไทยที่ให้ความบันเทิงและเสริมสร้างสติปัญญาในด้านภาษา ประวัติศาสตร์คตินิยม คำสอน แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต และเป็นการยกระดับจิตใจของผู้อ่าน

2.3 องค์ประกอบของวรรณคดี

วรรณคดีเรื่องหนึ่ง ๆ ต้องมีองค์ประกอบในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งมีนักวิชาการหลาย ท่านได้ให้คำอธิบายองค์ประกอบของวรรณคดีไว้ ดังนี้

องอาจ ไฉโลม (2555, หน้า 84-92) กล่าวถึงองค์ประกอบของวรรณคดี ดังต่อไปนี้

1) ภาษาในวรรณคดี ที่ควรศึกษา ได้แก่

1.1) การใช้ถ้อยคำ ถ้อยคำเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการสื่อสาร อีกทั้งเป็น เครื่องยกระดับคุณค่าของงาน การเลือกใช้ถ้อยคำจึงต้องคำนึงถึงจังหวะของถ้อยคำเพื่อให้ สอดคล้องกับฉันทลักษณ์ของกวีนิพนธ์ประเภทนั้น ๆ

1.2) ระดับความหมายของภาษาในวรรณคดี มี 2 ระดับ ได้แก่

1.2.1) ความหมายตามรูปศัพท์ เป็นระดับของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ทั่วไปเป็นคำที่เข้าใจง่ายมีความหมายตรงไปตรงมา

1.2.2) ความหมายเชิงอุปมาอุปไมย เป็นระดับภาษาที่ไม่สามารถตีความ ตามตัวอักษรหรือรูปศัพท์ได้เพราะเป็นความหมายในลักษณะการใช้สัญลักษณ์ อุปลักษณ์ และบุคลาธิษฐาน

2) รูปแบบของวรรณคดี ซึ่งสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1) รูปแบบฉันทลักษณ์ คือ ลักษณะคำประพันธ์ของวรรณคดีทั้งร้อย แก้วและร้อยกรอง

2.2) รูปแบบที่เป็นขนบธรรมเนียมนิยม คือ ธรรมเนียมนิยมในการเขียน วรรณคดี เช่น วรรณคดีโบราณจะนิยมเริ่มเรื่องด้วยบทไหว้ครูก่อนแล้วจึงดำเนินเรื่อง ส่วนตอนจบ จะจบด้วยการขอพระเกียรติของพระมหากษัตริย์

3) สารัตถะของเรื่อง คือ ทศนะที่ผู้แต่งต้องการสื่อกับผู้อ่าน ได้แก่ สัจธรรมหรือลักษณะ อันเป็นวิสัยธรรมดาของโลกที่ผู้แต่งมองเห็นและมุ่งหมายจะแสดงออกมาให้ปรากฏแก่ผู้อ่าน

4) กลวิธีทางศิลปะ เป็นงานศิลปะแขนงหนึ่งของผู้สร้างสรรค์ผลงานจะต้องสร้างให้มีชีวิตชีวา มีความถูกต้องสมจริงและมีความเป็นตัวของตัวเอง

วิภา กงกะนันท์ (2556, หน้า 14) กล่าวถึงองค์ประกอบวรรณคดีนั้นประกอบด้วย ส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญและสัมพันธ์กัน 3 รูปแบบ ดังนี้

1) เนื้อหา คือ ส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาให้ผู้อ่าน เข้าใจก่อนที่จะเริ่มศึกษาส่วนอื่น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น การศึกษาเนื้อหานั้นผู้ศึกษาวรรณคดีควรศึกษาส่วน ต่าง ๆ ต่อไปนี้ประกอบ

1.1) เรื่องราวหรือข้อคิด คือส่วนที่ผู้เขียนเขียนถ่ายทอดเนื้อหา เรื่องราวที่เกิดขึ้น หรือใจความของเรื่องราวทั้งหมด ผู้ศึกษาต้องเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดที่ผู้เขียนเรียบเรียงออกมา การศึกษาในส่วนนี้ผู้ศึกษาจะต้องสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องให้ได้ด้วย

1.2) คนหรือตัวละคร ในวรรณคดีมีความสำคัญอย่างมากเนื่องจากช่วยสร้างความสนุกสนานและทำให้เรื่องราวดำเนินไปอย่างราบรื่น ซึ่งตัวละครแต่ละตัวนั้น ผู้เขียน อาจสร้างให้มีลักษณะที่หลากหลาย อาจเป็นได้ทั้งตัวละครจริง คือตัวละครที่มีตัวตนอยู่จริง หรือตัวละคร สมมติ คือ ตัวละครที่ผู้เขียนสมมติขึ้นจากจินตนาการ ดังจะเห็นได้จากในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งปรากฏคนจริง คือ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พ่อขุนบานเมือง พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เป็นต้น

1.3) เวลาและสถานที่ จะช่วยเสริมสร้างให้เรื่องราวในวรรณคดีมีความสมจริง มากยิ่งขึ้นและช่วยเพิ่มอรรถรสในการอ่านของผู้อ่าน โดยการใช้ฉากหรือสถานที่นั้น นักเขียน มีกลวิธีการสร้าง ฉากที่หลากหลาย ดังนี้

1.3.1) การใช้ฉากหรือสถานที่สมจริง ดังจะเห็นได้จากเรื่องลิลิตพระลอ ซึ่งกวีใช้ฉากคือ เมืองสรองและเมืองสรวง ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีอยู่จริง

1.3.2) การใช้ฉากหรือสถานที่เสมือนจริง ดังจะเห็นได้จาก เรื่องนิทานเวตาล ซึ่งผู้แต่งใช้ฉากคือ แม่น้ำยมุนา เมืองโกคนี เป็นต้น

1.3.3) การใช้ฉากหรือสถานที่ในจินตนาการ ดังจะเห็นได้จากเรื่องมัทนะพาธา ซึ่งสถานที่ต่าง ๆ ที่กวีเอ่ยถึงนั้น เป็นฉากสมมติหรือฉากในจินตนาการที่กวีได้เกริ่นนำ ตั้งแต่แรกเริ่มเรื่องว่า สมมติให้เกิดขึ้นที่ประเทศอินเดียโบราณ ฉากสมมติที่ปรากฏเช่น ลานหน้ามุขเด็จแห่งวิมาน ค่ายหลวง สวนหลวงข้างพระราชวังสวรรค์ เป็นต้น ส่วนการใช้เวลาหรือการกำหนดเวลาต่าง ๆ ในเรื่อง ก็ต้องสอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อให้เรื่องดำเนินไปด้วยความสอดคล้องกัน

1.4) พรรคนะ คือ ความคิดเห็นที่ปรากฏในเรื่อง โดยความคิดเห็นนั้นย่อมมีความ

คิดเห็นของผู้เขียนเป็นหลัก เนื่องจากผู้เขียนแต่ละคนมักจะสอดแทรกทัศนคติของตนอยู่ในเรื่องเสมอเพียงแต่ในบางครั้งผู้อ่านอาจไม่ทราบ เพราะนักเขียนอาจแทรกทัศนคติของตนผ่านทรรศนะของตัวละคร หรือผ่านทรรศนะของสังคม

2) ภาษาที่ใช้ ผู้เขียนจะต้องรังสรรค์ถ้อยคำ เรียบเรียงภาษาให้สวยงาม เพื่อให้สามารถร้อยเรียงเรื่องราวได้อย่างต่อเนื่องและสมบูรณ์แบบ การใช้ภาษาจึงต้องมีความสมจริงและเหมาะสมกับเรื่องราว จึงจะทำให้เรื่องราวสามารถดำเนินไปได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน การศึกษาภาษานั้น ผู้อ่านสามารถศึกษาได้ทั้งการใช้คำและการใช้โวหาร เนื่องจากทั้งสองส่วนสัมพันธ์กัน ถ้าผู้เขียนใช้คำเพียงอย่างเดียว แต่ปราศจากโวหาร งานเขียนนั้นจะไม่สามารถสร้างอารมณ์ให้เกิดกับผู้อ่านได้ การใช้โวหารจึงเปรียบเหมือนการเติมเครื่องปรุง ให้งานเขียนมีสีสัน หรือมีรสชาติที่น่าทานมากยิ่งขึ้น

3) รูปแบบงานประพันธ์ คือ การที่ผู้เขียน สร้างสรรค์วิธีการนำเสนอผลงานให้มีลักษณะที่หลากหลายทำให้เกิดรูปแบบของงานประพันธ์ ซึ่งวรรณคดีทุกชิ้นจะอยู่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเสมอ

จากองค์ประกอบของวรรณคดีที่นักวิชาการกล่าวดังข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบหลักของวรรณคดีทั้ง 3 ส่วน ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหา ภาษา และรูปแบบ โดยภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด ความนึกคิด อารมณ์และจินตนาการ ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่ผู้แต่งต้องการจะสื่อมายังผู้อ่าน

2.4 การศึกษาวรรณคดี

การศึกษาวรรณคดีมีนักวิชาการหลายท่านที่ให้แนวทางในการศึกษาวรรณคดีไว้ ดังนี้

สิทธา พิณภูวดล และคณะ (2554, หน้า 29-41) กล่าวถึงแนวทางการศึกษาวรรณคดีไทยไว้ 3 แนวทาง ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

1) การศึกษาเชิงประวัติ เป็นการศึกษาตามแนวทาง “ประวัติศาสตร์นิยม” ที่มุ่งศึกษาการกำเนิดวรรณคดีไทย เหตุการณ์ที่มีอิทธิพลต่อวรรณคดี ผู้แต่งวรรณคดีและการศึกษาเชิงประวัติวรรณคดีและการชำระวรรณคดี

2) การศึกษาวรรณคดีไทยเชิงวิเคราะห์เนื้อหาและวรรณศิลป์เป็นรากฐานที่มาก่อนการศึกษาวรรณคดีทฤษฎีอื่น ๆ การศึกษาตามแนวทางนี้จะทำให้เข้าถึงวรรณคดีไทยได้ถ่องแท้ยิ่งขึ้น โดยจำแนกแนวทางการศึกษาออกเป็น 3 แนวทาง ได้แก่

2.1) การวิเคราะห์เนื้อหาและวรรณศิลป์ของวรรณคดีเฉพาะเรื่อง คือ จะมุ่งวิจัศึกษาคคุณค่าของวรรณคดีไทยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ศิลปะการใช้ภาษา องค์ประกอบของ เรื่อง คุณค่าทางสังคม และคุณค่าทางจริยธรรม ฯลฯ

2.2) การวิเคราะห์เนื้อหาและวรรณศิลป์ในงานของนักเขียนเฉพาะบุคคล คือ มุ่งแสดงให้เห็นลีลาการเขียนเฉพาะของนักเขียนแต่ละคน ซึ่งแต่ละคนอาจจะมีลักษณะเฉพาะด้านที่ไม่เหมือนกัน

2.3) การวิเคราะห์เนื้อหาและวรรณศิลป์ในวรรณคดีเฉพาะประเภท คือ มุ่งวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะของวรรณคดีแต่ละประเภท ซึ่งเกิดจากการเลือกเนื้อหา รูปแบบ และกลวิธีทางวรรณศิลป์

3) การศึกษาวรรณคดีไทยเชิงวรรณคดีเปรียบเทียบเป็นการศึกษาขั้นสูงสุด การศึกษาตามแนวทางนี้จำแนกได้เป็นการเปรียบเทียบวรรณคดีไทยกับวรรณคดีชาติอื่น ๆ การเปรียบเทียบวรรณคดีไทยกับศิลปะแขนงอื่น ๆ และการเปรียบเทียบวรรณคดีไทยกับศาสตร์แขนงอื่น ๆ

วิภา กงกะนันทน์ (2556, หน้า 279-287) กล่าวถึงการศึกษาวรรณคดีไว้ 7 ประการ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) ประวัติผู้แต่ง เกิดจากความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ จินตนาการ และประสบการณ์ของผู้เขียนที่ถ่ายทอดออกมาด้วยภาษา ถ้าเราไม่รู้จักผู้เขียน เราก็อาจตีความหมายของภาษาในวรรณกรรมของ เขาผิดไป

2) ประวัติศาสตร์ วรรณกรรมย่อมสะท้อนให้เห็นภาพของสังคม เพราะว่าสังคมมีส่วนสร้างประสบการณ์และความรู้สึกของนักประพันธ์ เราจะต้องรู้สาเหตุอันเป็นพื้นฐานของวรรณกรรมนั้น เพื่อความเข้าใจของเราเอง นอกจากจะรู้ประวัติศาสตร์โดยทั่วไป ก็ควรรู้สภาวะทางการเมืองของยุคที่วรรณคดีวรรณกรรมเกิดขึ้นด้วย

3) สังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์ นักเขียนบางคนได้แรงบันดาลใจหรือข้อคิดมาจากสภาพของชนชั้นในสังคมมนุษย์เพื่อที่จะอ่านวรรณกรรมประเภทนี้ให้นักเรียนเข้าใจ เราจึงควรต้องรู้สภาพของมนุษย์ในชั้นต่าง ๆ โครงสร้างของสังคมแบบต่าง ๆ และหลักการทางเศรษฐศาสตร์ลัทธิต่าง ๆ พอสมควร

4) จิตวิทยา นักศึกษาวรรณคดีควรรู้จักจิตวิทยาและจิตวิทยาวิเคราะห์บ้าง เพื่อจะได้เข้าใจพฤติกรรมของตัวละคร วิชาทั้งสองแขนงนี้ช่วยให้เราเข้าใจมนุษย์ธรรมดาได้อย่างไร ก็ช่วยเราในการทำควมรู้จักกับตัวละครได้อย่างนั้น

5) ปรัชญา การเข้าใจปรัชญานั้น ๆ ทำให้เราเข้าใจวรรณกรรมได้อย่างแจ่มแจ้งและอ่านได้ อรรถรสมากขึ้น

6) ศาสนา วรรณกรรมสมัยแรก ๆ ทั้งของไทย อังกฤษ และอเมริกาได้รับอิทธิพลจากความเชื่อในทางศาสนาของผู้ประพันธ์แทบทั้งสิ้น เช่น ไตรภูมิพระร่วง ปฐมสมโพธิกถา นักศึกษาจำเป็นต้องรู้หลักการของศาสนาที่เกี่ยวข้องด้วย

7) สภาพภูมิอากาศ ความรู้ทางภูมิอากาศนี้ช่วยให้เราเข้าใจสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่กวีหรือผู้ประพันธ์ใช้

จากหลักการการศึกษาวรรณคดีดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การศึกษาวรรณคดีมีแนวทางในการศึกษาพิจารณาวรรณคดีที่แตกต่างกันไป ได้แก่ การศึกษาแนวประวัติ การศึกษาแนววรรณศิลป์ การศึกษาแนวเปรียบเทียบ การศึกษาแนวสังคมศาสตร์ และการศึกษาแนววิจารณ์ ซึ่งลักษณะบางอย่างอาจปรากฏในวรรณคดีบางเรื่อง ในขณะที่วรรณคดีบางเรื่องก็อาจไม่มีลักษณะดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงควรจะศึกษาวรรณคดี หรือพิจารณาตามลักษณะเด่นของวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ

2.5 จุดมุ่งหมายของการสอนวรรณคดีไทย

ในการเรียนการสอนวรรณคดีไทยให้ได้ผลนั้น ครูต้องทราบจุดมุ่งหมายของการสอนเพื่อให้การสอนบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของวรรณคดี ดังนี้

อิงอร สุพันธุ์วนิช และคณะ (2555, หน้า 109-110) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายในการสอนวิชาวรรณคดีไทยไว้ว่า เป็นการสอนเพื่อความบันเทิง อ่านเพื่อให้เกิดความรู้ อ่านเพื่อศึกษาวัฒนธรรมเพราะวรรณคดีนั้นเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม แต่ที่สำคัญที่สุด คือ การเสวนาวรรณคดีเพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิถีชีวิตของมนุษย์ เพราะกวีเป็นผู้ที่เห็นภาพชีวิตอย่างกว้างขวางที่สุด มีความรู้สึกอย่างลึกซึ้งที่สุด และการเรียนการสอนจึงทำให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจชีวิตของมนุษย์ด้วยกันได้ดียิ่งขึ้น

กิงกาญจน์ บุรณสินวัฒนากุล (2560, หน้า 206) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนวรรณคดีไว้ว่า ควรให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์ เนื่องจากเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในลักษณะภาพรวมเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม จนสามารถนำไปคิดเชื่อมโยงกับสิ่งรอบตัวได้ ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการสอนวรรณคดี จึงเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาวรรณคดีได้อย่างลึกซึ้ง โดยอาศัยหลักการต่าง ๆ รวมทั้งคุณค่าที่สอดแทรกไว้ในตัวบทประพันธ์ด้วย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (2560, หน้า 32-38) กล่าวว่า ปัจจุบันการเรียนการสอนวรรณคดีไทยนั้นนับได้ว่าถึงจุดวิกฤตที่ต้องแก้ไข กล่าวคือ ผู้สอนวรรณคดีไทยสอนวรรณคดีไทยจนไม่เป็นวรรณคดี คือ การสอนในรูปแบบของการท่องจำ และแปลศัพท์ อันเป็น

วิธีการที่ไม่สามารถเข้าถึงแก่นแท้ของวรรณคดีได้ ซึ่งจะขอกล่าวถึงวิธีการสอนรูปแบบท่องจำ และแปลศัพท์พอสั่งเขป

1. การสอนวรรณคดีแบบท่องจำ

ผู้สอนวรรณคดีส่วนใหญ่จะนิยมให้ผู้เรียน “ท่องบทอาขยาน” ซึ่งเป็นบทที่ถือว่ามีความหมาย มีวรรณศิลป์และมีจินตภาพ วรรณคดีไทยมักจะมีบทไหว้ครูคำว่า “บทครู” นี้เป็นบทที่ถือว่าเป็นต้นแบบของการแต่งคำประพันธ์แต่ละประเภท ซึ่งการจำบทครูนี้จะช่วยให้นักเรียนเข้าถึงชั้นลักษณะ รูปแบบและวิธีการแต่งได้อย่างถูกต้อง อีกประการหนึ่งคือ อาขยานเป็นการสอนศัพท์ คือ เน้นสอนรสคำ ศิลปะการใช้ถ้อยคำ สอนให้เห็นว่ากวีในสมัยโบราณเลือกสรรคำที่แตกต่างจากกวีปัจจุบันอย่างไร ดังนั้นการสอนวรรณคดีที่จะให้เข้าถึงแก่นแท้ได้นั้น ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนเกิดจินตภาพจากเสียงคำอันไพเราะ เพื่อให้เกิดจินตภาพและนำไปสู่อรรถรสของการอ่านวรรณคดีที่มีคุณค่าแกจิตใจและสังคมได้อย่างไรนั่นเอง

2. การสอนแปลศัพท์

การสอนวรรณคดีไทยโบราณ คงหลีกเลี่ยงการแปลศัพท์ไม่ได้ แม้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิทางวรรณคดีสมัยปัจจุบันอาจกล่าวกันว่า การสอนวรรณคดีไม่ควรสอนให้แปลศัพท์ แท้จริงแล้วเป็นเพียงทางผ่านเท่านั้นเพื่อที่จะไปหาแก่นแท้ของวรรณคดี

สรุปได้ว่าการสอนทั้งการท่องจำและการสอนแปลศัพท์นั้นเป็นเพียงทางผ่านเพื่อที่จะให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง กลวิธีการแต่ง และวรรณศิลป์ที่ปรากฏในวรรณคดีเท่านั้นไม่ทำให้เข้าถึงแก่นแท้ของวรรณคดีได้ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกล่าวถึง แก่นแท้ของการเรียนวรรณคดีเสียก่อน จึงจะนำไปสู่จุดประสงค์ที่แท้จริงของการเรียนการสอนวรรณคดี

จากจุดมุ่งหมายในการสอนวรรณคดีไทย สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายในการสอนวรรณคดีไทยคือ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของวรรณคดี ได้เรียนรู้แนวคิด พฤติกรรม ค่านิยมของผู้คนในยุคสมัยนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร สอนให้ผู้เรียนรับรู้สารที่กวีต้องการสื่อสาร ดังนั้น เป้าหมายของการเรียนการสอนวรรณคดี คือ การสื่อสารด้วยวรรณคดีนั่นเอง

2.6 แนวทางการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย

การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย คือ การมุ่งเน้นค้นหาความงาม ความไพเราะหรือสุนทรีย์ภาพจากการใช้ภาษาและเนื้อหาว่ามีความประณีตและวิจิตรอย่างไร และการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในระดับมัธยมศึกษา ครูจะต้องนำหลักจิตวิทยาเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะจิตวิทยาที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในชั้นเรียน และหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรเลือกใช้วิธีสอนที่หลากหลาย ทั้งนี้มีนักวิชาการได้ให้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยไว้ หลายวิธี ดังนี้

สิริพัทธ์ เจษฎาวิโรจน์ (2552, หน้า 178-184) กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1) การอ่านเข้าใจ เป็นขั้นตอนแรกในการสอนวรรณคดีไทย ซึ่งครูจะต้องเตรียมการสอนโดยการอ่านวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ ให้เข้าใจ ทั้งการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร กล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลของการกระทำนั้นเป็นอย่างไร สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การทำความเข้าใจคำศัพท์ หากครูไม่เข้าใจคำศัพท์ไม่ควรผ่านเลยไป อาจค้นดูความหมายจากพจนานุกรมหรือถามผู้รู้แต่ไม่ควรกังวลกับคำศัพท์มากจนเกินไป

2) ได้เสียงเสนาะ การสอนวรรณคดีไทยไม่ว่าจะเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง ล้วนแต่มีความไพเราะในรูปแบบแตกต่างกันออกไป ครูต้องให้ความสำคัญในการสอนให้นักเรียนนอยากอ่าน และเห็นความสำคัญของเสียงเสนาะดังกล่าว ทั้งการอ่านออกเสียงร้อยแก้วที่ครูสอนให้นักเรียนพยายามฝึกการใช้น้ำเสียง ลีลา การเว้นจังหวะ การเน้นเสียง การผ่อนเสียง ฯลฯ ครูอาจยกตัวอย่าง ผู้ประกาศข่าว พิธีกร ผู้ดำเนินรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจที่จะฝึก อ่านออกเสียงร้อยแก้ว การสอนอ่านร้อยกรองก็เช่นเดียวกัน ครูภาษาไทยที่ดีควรฝึกอ่านทำนอง เสนาะให้ได้ วิธีที่ดีที่สุด คือการสาธิต เพราะจะทำให้ นักเรียนจับจังหวะ ลีลา และน้ำเสียงได้

3) เจาะแนวคิดสำคัญ การสอนวรรณคดีนั้นสิ่งที่สำคัญประการหนึ่งคือการสอนให้นักเรียนจับแนวคิดสำคัญของเรื่อง (theme) ได้แล้วสามารถประมวลเรื่องที่อ่าน เพื่อวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ครูต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนมีวิธีคิดพิจารณา สาระสำคัญ ให้นักเรียนค้นพบด้วยตนเองได้โดยง่ายก็จะทำให้นักเรียนภาคภูมิใจในตนเอง

4) หมั่นวิเคราะห์วินิจจัย ครูต้องสอนให้นักเรียนตีความได้ ต้องพยายามค้นหาสาระหรือ ความรู้สึกที่แฝงในวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ ให้พบโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมา

5) ใส่ใจวิพากษ์วิจารณ์ การสอนให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านนั้นถือว่ามีความสำคัญอย่างหนึ่ง เพราะเมื่อสามารถวิเคราะห์ วินิจจัยรายละเอียดต่าง ๆ และสามารถแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล การสอนในขั้นนี้หากมุ่งให้นักเรียนเขียนบทวิจารณ์จะเป็นสิ่งที่ยากเกินไป แต่ครูสามารถใช้วิธีการสนทนา ชักถามหรือบทบาทสมมติ

6) ประสานกิจกรรม ครูควรรู้จักเลือกใช้กิจกรรมต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมเพราะวรรณกรรมจะทำให้การเรียนการสอนสนุกสนานและน่าสนใจยิ่งขึ้น เช่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ กิจกรรมบทบาทสมมติ กิจกรรมการแสดงละคร กิจกรรมการขับร้อง

พื่อนรำ กิจกรรมวาดภาพ กิจกรรมเขียนแผนที่ กิจกรรมสถานการณ์จำลอง กิจกรรมค้นคว้า กิจกรรมนิทรรศการ และกิจกรรม ทายปัญหา เป็นต้น

7) สัมพันธ์เนื้อหา การเรียนการสอนวรรณคดีไทยนั้นครูควรบูรณาการความรู้ให้สัมพันธ์กับเนื้อหาในสาระอื่น ๆ ทั้งในกลุ่มสาระเดียวกันและต่างกลุ่มสาระฯ เพราะการเรียนเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ที่หลากหลายเห็นความเชื่อมโยงเกิดความรู้สึกว่าเรียนเรื่องเดียวแต่สามารถได้รับความรู้ที่หลากหลายเรื่อง

อิงอร สุพันธุ์วิช และคณะ (2555, หน้า 121) กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไว้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ควรเน้นพัฒนาความคิดของผู้เรียน ผู้สอนไม่ควรปิดกั้นหรือครอบงำความคิดของผู้เรียน ควรให้อิสระในการคิดของผู้เรียน และแนะนำวิธีการคิดที่ถูกต้อง ทั้งนี้ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสนใจและเห็นคุณค่าของวรรณคดี

บันลือ พุกชะวัน (2557, หน้า 145-147) กล่าวถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ดังนี้

1) การเตรียมการสอน สืบหาเนื้อหา จัดลำดับกิจกรรม จุดประสงค์ อุปกรณ์ กิจกรรมการ ประเมินผลหรือวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจ สรุปเรื่อง ประเมินเรื่องที่สามารถ

2) จัดบรรยากาศให้เป็นกันเอง ครูยิ้มแย้มแจ่มใส สนใจเด็กทุกคน และสังเกตดูความกระตือรือร้นของผู้เรียน

3) ให้ผู้เรียนเล่าความเป็นมาของวรรณคดีตอนนั้น ๆ ก่อน หลังจากที่ได้อ่านวรรณคดีแบบง่ายประกอบภาพ โดยช่วยกันสรุปเรื่องความสนุกสนานที่จะช่วยให้อ่านต่อเพื่อสร้างความสนใจที่จะอ่านตอนต่อไป (บทเรียน)

4) ครูทบทวนเรื่อง ผู้เรียนอ่านวรรณคดีฉบับง่ายอีกรอบหนึ่ง สรุปถึงความสำคัญที่จะเป็นรอยต่อของบทเรียน สอบถามถึงตัวละครในเรื่องและพฤติกรรมของตัวละครเหล่านั้นพอสังเขป

5) ให้ผู้เรียนอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อหาคำเสียงเหมือนโดยขีดเส้นใต้คำเหล่านั้น (ถ้าเป็นบทร้อยกรอง) สักหนึ่งตอน หากเป็นบทร้อยแก้วก็ให้สำรวจคำศัพท์ คำยากใช้เทคนิค การเดารูปประโยค ทำความเข้าใจ มอบหมายให้อ่านเป็นกลุ่มและตอน (อนุเจต) ที่กำหนด

6) ครูอ่านออกเสียงลงจังหวะสัมผัสให้ผู้เรียนอ่านตามพร้อมกัน

7) จัดกลุ่มให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มไปฝึกอ่านนำและอ่านตามกัน แล้วลองแข่งขันการอ่านลง จังหวะสัมผัสประกวดกัน ครูคอยช่วยแนะนำแก้ไขการอ่านของทุกกลุ่มและให้กำลังใจ

8) ทดลองให้อ่านเป็นรายบุคคล เพื่อเลือกเด็กที่เป็นหัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่ม หรืออาจสลับสับเปลี่ยนหัวหน้ากลุ่ม สมาชิกกลุ่มบ้างก็ได้ (เมื่อเห็นว่าอ่านถูกต้องคล่องแคล่วดีแล้ว)

9) เมื่ออ่านลงจังหวะสัมผัสตามที่กำหนด จบตอน หรือเท่าที่กำหนด เห็นว่าหลายตอนยาวพอสมควรตามแผนการสอนที่เตรียมไว้ ควรเริ่มดำเนินการถอดคำประพันธ์เป็นระยะ ๆ ไปได้

10) ถ้าบทหรือยกรองนั้น ๆ เป็นบทของตัวละครแยกกันแต่ละบท ก็มอบหมายให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านลงจังหวะพร้อมกันกลุ่มละบทแบบแทนตัวละครที่กำหนดเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ (ก่อนจะถอดคำประพันธ์) โดยผลัดกันอ่านกลุ่มละตอน (บท)

11) หากพบคำสุภาพ คำพังเพย คติพจน์ ให้ผู้เรียนค้นหาหรือบันทึกเข้าใจของแต่ละกลุ่มที่อ่าน แล้วจัดทำป้ายนิเทศไว้พร้อมคำอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ

12) ส่งเสริมให้แต่งนิทานประกอบภาพ หรือหานิทานที่สอดคล้องกับสุภาพ คำพังเพย นั้น ๆ อ่านสู่ฟังอธิบายหรืออภิปรายว่านิทานเรื่องราวนั้นสอดคล้องสนองกับคำพังเพย คำสุภาพนั้น อีกครั้งหนึ่ง

13) ถ้าเป็นร้อยแก้ว ควรส่งเสริมการเรียนรู้หลักภาษานำมาใช้ในบทอ่าน เช่น เมื่อเรียนถึงคำสรรพนาม อักษรคู่ อักษรเดี่ยว ก็ให้สำรวจเลือกใช้คำที่กำหนดจากข้อความที่อ่านนั้นไปพร้อมกัน (ทักษะสัมพันธ์) อาจกล่าวได้ว่า การเรียนภาษาควบคู่กับการอ่านและการเขียนย่อมชวนให้ผู้เรียนสนใจมากกว่าแล้วจึงขยายความเข้าใจในหลักภาษานั้นไปเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน หรือวิชาอื่น

14) ฝึกให้มีการติดตามเรื่อง เดาเรื่อง (จากพฤติกรรมของตัวละคร) โดยการคิดหาเหตุผลพิจารณาหาส่วนดี ส่วนบกพร่อง ยกเหตุผลประกอบและเสนอแนะแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ ไปด้วย

15) กำหนดกิจกรรมการอ่านและทำแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการสอนที่คุณค่าน้อยกว่าการที่ครูแต่งคำถามขึ้นใช้ฝึกเด็กของแต่ละบทแต่ละตอนเอง เพราะผู้เรียนได้เรียนรู้และตรวจสอบทันที ทันควัน ทันใจ

16) ให้มีการสรุปบทเรียนร่วมกันทุกครั้ง อาจมีการชี้แนะ โน้มน้าวให้เห็นประโยชน์ตลอดจน ความไพเราะเกาเกาใจของบทประพันธ์ แล้วบันทึกไว้ตามความเข้าใจของตน

17) หากเป็นบทหรือยกรอง ให้ผู้เรียนเลือกและพิจารณาดูว่า บทหรือตอนใดที่ผู้เรียนชอบชื่นชมว่ามีความไพเราะ

จากแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ในวิชาวรรณคดีไทยนั้น ผู้สอนต้องทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำและฝึกให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์เรื่องราว ให้ผู้เรียนเห็นถึงความงามของวรรณคดี คือ ประเมินคุณค่าของวรรณคดีนั้น ๆ ให้ผู้เรียนเห็นว่าวรรณคดีไทยมีความงามและมีคุณค่าอย่างไร อีกทั้งทำหน้าที่ในการสร้างทัศนคติที่ดี

ในการเรียนวรรณคดีให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นหลักว่า วรรณคดีเป็นสิ่งที่สอนให้นักเรียนนี้ถึงความงดงามในวรรณคดี แสดงความเป็นไปของวิถีชีวิตตาม จินตนาการของผู้ประพันธ์ แม้ว่าในบางครั้ง วรรณคดีอาจมองดูเป็นเรื่องในจินตนาการ แต่ก็ยังมี พื้นฐานมาจากความจริง นอกจากนี้ ผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนต้องเอื้อต่อการเรียนรู้ การใช้เทคนิคหรือวิธีการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และการใช้สื่อประกอบเพื่อกระตุ้นให้ ผู้เรียนสนใจ และอยากศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และที่สำคัญคือ ผู้สอนควรเน้นการสร้างองค์ความรู้ มากกว่าเนื้อหาเพราะการเน้นเนื้อหา มากเกินไป ผู้เรียนจะไม่มีโอกาสซาบซึ้งถึงความงามและความไพเราะของวรรณคดีได้อย่างลึกซึ้งตามเป้าหมายในการเรียน

2.7 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่แสดงถึงพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา มากน้อยเพียงใด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญเนื่องจากเป็นดัชนีประการหนึ่งที่สามารถ บ่งบอกถึงคุณภาพของการศึกษา ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2556) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ คุณลักษณะ รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับ ความสามารถสมองของบุคคล รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่าง ๆ ก็เป็นผลมาจากการ ฝึกฝนด้วย

สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร ได้มาตามหลักการวัดและ ประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ (พุทธิพิสัย) ความรู้สึก (จิตพิสัย) และด้านทักษะปฏิบัติ (ทักษะพิสัย) ที่ผู้สอนกำหนดไว้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (2560, หน้า 97) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ 5 สาระ ได้แก่ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระ การฟัง ดู พูด สาระหลักการใช้ภาษา และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ สาระที่พัฒนาการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย คือ หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม และ สาระที่พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย ได้แก่ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและ การพูด ทุกสาระต้องส่งเสริมด้านจิตพิสัย ได้แก่ ค่านิยมรักภาษาไทยและเห็นคุณค่าของภาษาไทย ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องมีระบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมในแต่ละกลุ่ม

การวัดและประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ตามแนวคิดของ Bloom (1982 อ้างถึงใน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2560, หน้า 99-100) มี 6 ระดับ ดังนี้

1) ความจำ คือ สามารถจำเรื่องต่าง ๆ ได้ เช่น คำจำกัดความสูตรต่าง ๆ วิธีการ เช่น นักเรียนสามารถบอกชื่อสารอาหาร 5 ชนิดได้ นักเรียนสามารถบอกชื่อธาตุที่เป็นองค์ประกอบของโปรตีนได้ครบถ้วน

2) ความเข้าใจ คือ สามารถแปลความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้

3) การนำไปใช้ คือ สามารถนำความรู้ ซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี ฯลฯ ไปใช้ในสภาพการณ์ที่ต่างออกไปได้

4) การวิเคราะห์ คือ สามารถแยกแยะข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย เช่น วิเคราะห์องค์ประกอบ ความสัมพันธ์ หลักการดำเนินการ

5) การสังเคราะห์ คือ สามารถนำองค์ประกอบ หรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกันเป็นหมวดหมู่อย่างมีความหมาย

6) การประเมินค่า คือ สามารถพิจารณาและตัดสินจากข้อมูล คุณค่าของหลักการ โดยใช้มาตรการที่ผู้อื่นกำหนดไว้หรือตัวเองกำหนดขึ้น

การวัดความรู้ความสามารถตามสาระที่เรียน ส่วนใหญ่เป็นการวัดด้านพุทธิพิสัยหรือด้านความรู้ เครื่องมือที่ใช้วัดเป็นแบบทดสอบ เรียกว่า "แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน" มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการทราบว่า เมื่อผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนการสอนแล้วจะมีความรู้ อยู่ในระดับใด เพื่อที่ผู้สอนจะได้หาทางปรับปรุงแก้ไข พัฒนา และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ อย่างเต็มตามศักยภาพ แต่การจะสร้างแบบทดสอบให้มีคุณภาพ ผู้สอนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะของแบบทดสอบ การวางแผนการสร้าง หลักการสร้าง การเลือกชนิดของแบบทดสอบ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา และการนำผลจากการสอบไปใช้ปรับปรุงและสรุปผลการเรียน

ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2556) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น (Teacher made tests) ได้แก่

1.1 แบบทดสอบปรนัย (Objective tests)

1.1.1 แบบทดสอบถูก-ผิด (True-false) แบบทดสอบชนิดนี้

จัดว่าเป็นแบบเลือกตอบอีกอย่างหนึ่งแต่มีเพียงถูกหรือผิดหรือมีสองตัวเลือก

1.1.2 แบบทดสอบแบบจับคู่ (Matching) ลักษณะของ

แบบทดสอบจัดว่าเป็นแบบเลือกตอบอีกชนิดหนึ่งแต่มีตัวเลือกจำนวนคงที่และภายหลังการคัดเลือกตัวเลือกที่ถูกไปแล้วจำนวนตัวเลือกนี้จะลดน้อยลงไปเรื่อย ๆ

1.1.3 แบบเติมคำให้สมบูรณ์ (Completion) หรือแบบคำตอบสั้น (Short answer) แบบทดสอบชนิดนี้ เป็นข้อสอบประเภทให้ตอบสั้น ๆ มีขอบเขตในการตอบคำถาม อาจอยู่ในรูปคำถามหรือในรูปประโยคบอกเล่าที่เป็นข้อความไม่สมบูรณ์ โดยเว้นช่องว่างสำหรับให้เติมคำหรือข้อความ ให้ได้ความถูกต้องสมบูรณ์

1.1.4 แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) แบบทดสอบชนิดนี้ มีลักษณะประกอบด้วยคำถาม 1 คำถามมีตัวเลือก 4-5 ตัวเลือกถ้าเป็นระดับประถมศึกษาควรมี 4 ตัวเลือกระดับป. 1 ควรสร้างให้มี 3 ตัวเลือกและควรมีรูปภาพประกอบมาก ๆ ระดับมัธยมศึกษาจึงควรมี 5 ตัวเลือก

1.2 แบบทดสอบอัตนัย (Essay tests) ได้แก่

1.2.1 แบบจำกัดคำตอบ (Restricted response items) เป็นคำถามที่จำกัดให้ตอบทั้งเนื้อหา (Content) และรูปแบบ (Form) ของการคำตอบ โดยจำกัดขอบเขตของเนื้อหาและประเด็นให้ตอบ

1.2.2 แบบไม่จำกัดคำตอบ หรือ ตอบอย่างเสรี (Extended response items) เป็นแบบคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความสามารถในความคิดได้อย่างกว้างขวางไม่มีข้อจำกัด ผู้ตอบมีอิสระในการที่จะเลือกใช้ความรู้หรือข้อเท็จจริงใด ๆ มาตอบก็ได้

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) เป็นแบบทดสอบที่สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหาและมีทักษะการสร้างแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ มีคำชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การให้คะแนนและการแปลผล มีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบมาตรฐาน ได้แก่ California Achievement Test, Iowa Test of Basic Skills, Stanford Achievement Test และ the Metropolitan Achievement tests เป็นต้น

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ แบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งสร้างจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านวัดผลการศึกษา มีการหาคุณภาพเป็นอย่างดี ส่วนอีกประเภทหนึ่ง คือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการทดสอบในชั้นเรียน ในการออกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์เพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยได้เลือกแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบปฏิบัติ ในการวัดความสามารถในการนำคำศัพท์ไปใช้ในการสื่อสารด้านการการพูดและการเขียน และเลือกแบบทดสอบแบบเขียนตอบที่จำกัดคำตอบโดยการ

เลือกตอบจากตัวเลือกที่กำหนดให้ ในการวัดความรู้ความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และการนำคำศัพท์ไปใช้ในการฟังและการอ่าน

3. การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

3.1 แนวคิดทฤษฎี การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity – Based Learning) นับเป็นหนึ่งในวิธีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โครงสร้างหลักของรูปแบบการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ออกแบบและพัฒนามาจากกระบวนการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) มาทำเป็นกระบวนการสอนและนำทฤษฎีด้านการวัดความคิดสร้างสรรค์ของศาสตราจารย์ พอล อี ทอแรนซ์ มาวิจัยเพื่อกำหนดบริบทของห้องเรียน ที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2562, หน้า 26) โดยขั้นตอนของการสอนแบบ PBL สามารถสรุปได้ดังนี้ มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4-8 คน ให้ค้นคว้า เพื่อแก้ปัญหาที่ครูผู้สอนจัดหามาให้ผู้เรียน จะได้ฝึกการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ฝึกความร่วมมือ ผู้เรียนจะได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการค้นคว้า ครูผู้สอนจะลดบทบาทในการสอนมาเป็น ผู้อำนวยความสะดวก ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ผู้เรียนจะได้นำเสนอแนวคิด และแนวทางในการแก้ปัญหานั้น ๆ ส่วนการวัดผลนั้นจะแตกต่างจากการวัดผลแบบเดิมมาก ครูผู้สอนจะทำการวัดผลแบบค่อยเป็นค่อยไปไม่ได้วัดผลจากการทำข้อสอบ เพื่อวัดว่าผู้เรียนรู้อะไรบ้าง แต่จะวัดผลออกมาหลายครั้งและหลายด้าน (Multi-dimensional Assessment) เช่น วัดการนำข้อมูลมาใช้อย่างมีเหตุผล วัดการนำเสนอผลงาน การทำงานเป็นทีมและก็จะวัดหลายครั้งเพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในด้านที่ตนเองยังขาดไป ซึ่งผู้เรียนเองจะมีโอกาสพัฒนาตนเองในด้านทักษะต่าง ๆ และยังเก็บเกี่ยวความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าและทำโครงการในการวัดผลครั้งสุดท้าย ครูผู้สอนจะประเมินผลออกเป็นผลการเรียนที่ไม่ได้มีแค่เกรดแต่รายงานผลด้านอื่น ๆ ด้วย และอาจจะให้ครูผู้สอนท่านอื่นเป็นผู้ประเมินผลในการนำเสนอผลงานในการจบการเรียนรายวิชานั้น ๆ การจัดการเรียนรู้แบบ PBL จึงเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคสมัยที่ข้อมูลความรู้เข้าถึงอย่างทุกวันนี้ และได้มีการนำไปใช้อย่างกว้างขวางในโรงเรียนทั่วไป เพราะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ แทนที่จะได้แต่เนื้อหาความรู้แบบเดิม แต่สิ่งที่ยังขาดหายไปในการเรียน คือ ทักษะในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมและสังคม มักเน้นให้ผู้เรียนอยู่ในกฎระเบียบ ที่ต้องทำอะไรเหมือนกัน ทำให้ผู้เรียนชอบความเหมือนและไม่กล้าที่จะแตกต่าง ซึ่งเป็นอุปสรรคในการคิดสร้างสรรค์เพราะความคิดสร้างสรรค์ต้องเกิดจากความแตกต่าง จึงได้นำเอาทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เข้ามาใช้ร่วมกับ PBL เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนใหม่ที่น่าจะเหมาะสมกับความต้องการของ

ผู้เรียน คือ เรียนแล้วพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของ PBL และ CBL

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของ PBL และ CBL

ลักษณะเฉพาะ	PBL	CBL
การเตรียมการ	ไม่มีการเตรียมการล่วงหน้า	การเตรียมการล่วงหน้า
กิจกรรม	ตามกรณี	ตามกรณีแต่จะบรรยายสั้น ๆ และมีกิจกรรมให้กับนักเรียน
วัตถุประสงค์การเรียนรู้	มุ่งเน้นที่นักเรียน	มุ่งเน้นที่นักเรียน
การจัดการ	แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม 4-8 คน	แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม 4-8 คน
วิธีการเรียนรู้	ทำกับตนเอง	ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกนักเรียนทำกับตนเอง
รูปแบบการสอบถาม	คำแนะนำที่จำกัด	คำแนะนำที่ใช้อยู่
การนำเสนอ	ผู้เรียนสรุปด้วยการนำเสนอ สรุป โดยครูผู้สอน	สรุปและประเมินโดยเพื่อน

จากตารางพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบ CBL เน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการกลุ่มให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาคำตอบ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก จะใช้แนวทางการตั้งคำถามเพื่อนำกลับไปสู่วัตถุประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนเป็นผู้วัดประเมินผลชิ้นงานของเพื่อน

รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานประกอบด้วย กระบวนการ (Process) และการสร้างบริบท (Context) ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ครูผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนแล้วคิดได้ โดยนำกระบวนการทั้ง 8 ข้อไปออกแบบการสอน ตามความเหมาะสม โดยผสมผสานกระบวนการเหล่านี้ออกมาเป็นขั้นตอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ปัญหา และบริบทได้ ดังที่ วิริยะ ฤชชัยพานิชย์ (2562, หน้า 83-85) ได้เสนอกระบวนการ (Process) มีดังนี้

1. สร้างแรงบันดาลใจ (inspiration) โดยกระตุ้นความอยากรู้ ด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น YouTube, Joox ใช้เกมหรือกิจกรรม เป็นต้น
2. เปิดโอกาสให้ค้นหาข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำมาสร้างเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3. การสอนเน้นแบบรายคนหรือรายกลุ่มในช่วงเวลาที่ครูผู้สอนเดินให้คำปรึกษา มากกว่าการสอนรวม (Coaching)
4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการตั้งปัญหาและแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Individual problem solving)
5. ใช้เกมเป็นตัวช่วยเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียน (Game-based learning)
6. แบ่งกลุ่มทำโครงการ (team project)
7. ครูฝึกให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย (creative presentation)
8. มีการวัดประเมินผลในการเรียนด้วยการประเมินที่หลากหลาย การสร้างบริบท (Context) หรือปัจจัย ที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการคิดอย่างสร้างสรรค์ มีดังนี้
 1. ครูควรใช้เวลาสอนให้น้อยลง ให้เวลาผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้และ นำเสนองานให้มาก ๆ โดยมีครูเป็น Facilitator
 2. ครูหลีกเลี่ยงการอธิบายอย่างละเอียด แต่จะพยายามให้เด็กค้นหาคำตอบเอง ครูจึงมักจะตอบคำถาม ด้วยคำถามเพื่อให้เด็กสนใจต่อ
 3. ครูควรหลีกเลี่ยงการตัดสินแบบเด็ดขาด เช่น ถูกต้อง ผิด แต่จะใช้วิธีถามว่า แน่ใจหรือ ทำไมคิดอย่างนั้น หรือ เพื่อนๆ คิดเห็นอย่างไรในเรื่องนี้
 4. บรรยากาศของการจัดการเรียนรู้แบบ CBL ที่สำคัญ คือ การสนับสนุนให้ผู้เรียน ได้ฝึกคิด
 5. ใช้เรื่องที่เด็กสนใจเป็นเนื้อหาในการค้นคว้า และเนื้อหาวิชาความรู้ตามตำรา เป็นตัวตาม ช่วงเวลาเรียนควรยาวกว่า 90 นาที ครูอาจสอนพร้อม ๆ กันทั้ง 2-3 วิชาในห้องเรียน เดียวกัน
 6. เน้นให้ผู้เรียนสนใจพัฒนาการตนเองในด้านต่าง ๆ ควรมีการวัดผลและรายงานผลให้ผู้เรียนได้รับรู้และพัฒนาตนเองในแต่ละด้าน
 7. การจัดการเรียนรู้แบบ CBL ต้องให้ผู้เรียนมีความสนใจ และความร่วมมือ มากกว่าการบังคับให้รู้ ดังนั้นการตัดคะแนนและลงโทษ เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง
 8. ครูเป็นผู้รับฟังเรื่องราวที่ผู้เรียนคิด นำเสนอ รับฟังความคิดเห็น และสิ่งที่สำคัญ คือ การให้กำลังใจ

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่ใช้บูรณาการเข้ากับการเรียนวรรณคดีไทย สามารถจัดรูปแบบการสอนเป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ คือ ผู้สอนกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยใช้สื่อจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่ออินโฟกราฟิกที่สร้างขึ้นเป็นภาพเคลื่อนไหว (Animation) คลิปวิดีโอเหตุการณ์ หรือเกมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวรรณคดี เรื่อง ภาพพระไชยสุริยา เพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนให้เกิดความอยากเรียนอยากรู้ อยากค้นหาคำตอบ

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ คือ ผู้เรียนช่วยกันตั้งปัญหาที่ตนเองสงสัยจากสื่อที่ผู้สอนนำเสนอ เมื่อผู้เรียนพบปัญหาที่สงสัยแล้วจึงทำการแบ่งกลุ่มตามความสนใจ หรือผู้สอนอาจจะตั้งปัญหาเองเพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นในสิ่งที่เป็นการตามตัวชี้วัด

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด คือ ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจาก แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้สอนจะเดินตามกลุ่มเพื่อให้คำปรึกษา เวลาที่ผู้เรียนมีปัญหาและเกิดข้อสงสัย

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอผลงาน คือ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอชิ้นงานผลการศึกษาค้นคว้าหน้า ชั้นเรียนในรูปแบบ mind mapping ตามความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล คือ ผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ โดยประเมินจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการทำงานกลุ่มชิ้นงานและใบงาน

3.2 ประโยชน์ของการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์ (2562, หน้า 73) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นสำหรับทุกคนเพราะนอกจากจะช่วยสร้างสิ่งใหม่ ๆ แล้วยังช่วยในการคิดค้นกลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่ง ดร.เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน พบว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ทุกคนมีอยู่โดยธรรมชาติ แต่จะต้องฝึกการสร้างความคิดดังกล่าว เพื่อช่วยจัดระเบียบการคิด ทำให้การคิดมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่ออนาคต เกิดทักษะสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) ทักษะด้านการค้นคว้าหาความรู้ 3) ทักษะด้านการสื่อสาร และ 4) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์

Mari K. and Hopper (2018, หน้า 144-149) จากการวิจัยได้พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ในการเรียนการสอนด้านสุขภาพและยา ช่วยให้นักศึกษามหาวิทยาลัยอินดีแอนา - อีแวนส์วิลล์ เกิดทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ และทักษะในการทำงานกลุ่ม โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหา

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางสติปัญญาโดยให้ผู้เรียนเกิดทักษะด้านการค้นคว้า ทักษะในการคิด และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม โดยผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียน

ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอความคิด สามารถนำไปปรับใช้เพื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อไป

4. อินโฟกราฟิกเพื่อการเรียนรู้

ในยุคปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญทางการศึกษาอย่างมาก การนำเทคโนโลยีมาช่วยส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะในปัจจุบันได้มีการพัฒนาวิธีการและนำรูปแบบการนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งเรียกว่า “นวัตกรรมทางการศึกษา” (Educational Innovation) อย่าง “สื่ออินโฟกราฟิก” นวัตกรรมที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างยิ่งและกำลังเป็นที่นิยมในโลกของ Social Network

4.1 ความหมายและความสำคัญของอินโฟกราฟิก

การจัดการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถสื่อออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เพราะสื่อการเรียนรู้ คือ สื่อกลางที่ช่วยให้ผู้เรียนรับสารสนเทศเรียนรู้ได้ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการเรียนรู้ ดังนี้

จงรัก เทศนา (2555) ได้กล่าวถึงทฤษฎีอินโฟกราฟิกส์ไว้ว่า การออกแบบอินโฟกราฟิก (Infographics Design) Infographics มาจากคำว่า Information + graphics อินโฟกราฟิก (Infographics) หมายถึง การนำข้อมูลหรือความรู้มาสรุปเป็นสารสนเทศ ในลักษณะของกราฟิกที่อาจเป็นลายเส้น สัญลักษณ์ กราฟ แผนภูมิ ไดอะแกรม แผนที่ ฯลฯ ที่ออกแบบเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว ดูแล้วเข้าใจง่ายในเวลารวดเร็วและชัดเจน สามารถสื่อให้ผู้ชมเข้าใจความหมายของข้อมูลทั้งหมดได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้นำเสนอมาช่วยขยายความเข้าใจอีก

สำนักวิชาการและสำนักเลขธิการ, (2561 หน้า 5) ได้ให้ความหมายของอินโฟกราฟิกไว้ว่า หมายถึง สารสนเทศหรือข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ข่าวความเคลื่อนไหว ข้อมูลความรู้ ไอเดียข้อมูลสถิติการรายงานผลต่าง ๆ การรายงานเหตุการณ์หรือ สถานการณ์ฯลฯ Graphic หมายถึง ภาพในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งสร้างด้วยคอมพิวเตอร์หรือ ภาพที่แสดงผลผ่าน คอมพิวเตอร์ รวมถึงอุปกรณ์ที่คล้ายคลึงกัน เช่น แท็บเล็ตหรือสมาร์ทโฟน เป็นต้น

จากความหมายของสื่ออินโฟกราฟิก สามารถสรุปได้ว่า สื่ออินโฟกราฟิก หมายถึง การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ โดยใช้ภาพกราฟิกเป็นเครื่องมือ เป็นการย่อข้อมูลเพื่อให้ประมวลผลได้ง่าย ซึ่งเหมาะสำหรับผู้คนในยุคไอทีที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลซับซ้อนมหาศาลในเวลาอันจำกัด ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอน มีชีวิตชีวาน่าสนใจ

ประโยชน์ของอินโฟกราฟิก (Infographics) นั้นมีอยู่มากมาย ช่วยให้การนำเสนอข้อมูล ข่าวสารนั้น ๆ ดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น เพราะใช้ภาพกราฟิกเป็นตัวเล่าเรื่องราวช่วยสร้างความน่าสนใจ เข้าใจเนื้อหาสาระที่ต้องการสื่อได้ง่ายขึ้นและรวดเร็วขึ้น เพราะข้อมูลในอินโฟกราฟิกผ่านการสรุป เรียบเรียงให้สั้น กระชับ เข้าใจง่าย สื่อสารอย่างตรงไปตรงมาเป็นวิธีการนำเสนอข้อมูลเชิงสร้างสรรค์ ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในโลกปัจจุบัน

4.2 องค์ประกอบของอินโฟกราฟิกเพื่อการเรียนรู้

ลักษณะสำคัญของอินโฟกราฟิก ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ได้แก่ ข้อมูล(ตัวอักษร) และภาพกราฟิก ซึ่ง สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน,สทอ. (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสื่ออินโฟกราฟิก ดังนี้

1) ข้อมูล (ตัวอักษร) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของอินโฟกราฟิก แม้อินโฟกราฟิกจะเน้นนำเสนอข้อมูลด้วยภาพกราฟิก แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะมีแค่กราฟิกอย่างเดียว ต้องมีข้อมูลที่เป็นตัวหนังสือประกอบด้วย หากมีแค่ภาพกราฟิกเพียงอย่างเดียว ก็จะไม่เรียกว่าอินโฟกราฟิก

2) ภาพกราฟิก เป็นองค์ประกอบที่จะขาดไม่ได้ในอินโฟกราฟิก การนำเสนอข้อมูล โดยใช้ตัวหนังสือล้วน ๆ ไม่สามารถ เรียกว่าอินโฟกราฟิกได้ ภาพกราฟิกที่นำมาใช้ได้มีอยู่หลากหลายรูปแบบ เช่น รูปทรงเรขาคณิต ภาพไอคอน ภาพการ์ตูน ชาร์ตหรือไดอะแกรม ภาพถ่าย ฯลฯ

จรงค์ เทศนา (2555) ได้กล่าวถึงหลักการออกแบบอินโฟกราฟิก (Infographics Design) แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1) ด้านข้อมูล ข้อมูลที่จะนำเสนอต้องมีความหมาย มีความน่าสนใจ เรื่องราวเปิดเผยเป็นจริง มีความถูกต้อง

2) ด้านการออกแบบ ต้องมีรูปแบบ แบบแผน โครงสร้าง หน้าที่การทำงานและความสวยงาม โดยออกแบบให้เข้าใจง่าย ใช้งานง่าย และใช้ได้จริง

สำนักวิชาการและสำนักเลขาธิการ, (2561 หน้า 9) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบหลักของข้อมูลในอินโฟกราฟิก ดังนี้

1) หัวเรื่องหรือชื่อของอินโฟกราฟิก

2) เนื้อความ

3) ที่มาของข้อมูล

4) ข้อมูลอื่น ๆ เช่น QR Code โลโก้ ช่องทางการติดต่อ ชื่อผู้ออกแบบ เป็นต้น

จากองค์ประกอบของสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการเรียนรู้ที่นักวิชาการกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า อินโฟกราฟิกนั้นประกอบด้วย ข้อมูลที่เป็นตัวอักษร ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว ที่มี

รูปแบบแบบแผนมาผสมผสานทำงานร่วมกัน โดยสื่ออินโฟกราฟิกจะมีคุณภาพดีหรือไม่ จะขึ้นอยู่กับคุณภาพของทุกองค์ประกอบที่นำเสนอ

4.3 หลักการสำคัญในการออกแบบอินโฟกราฟิกเพื่อการเรียนรู้

การสร้างอินโฟกราฟิกให้ดึงดูดความสนใจ (Designing An Amazing Infographics)

ข้อมูลสารสนเทศสามารถนำมาจัดทำให้สวยงามและมีประโยชน์ หากมีการนำเสนอที่ดี ที่ผ่านมาข้อมูลสารสนเทศจำนวนมากถูกนำมาจัดกลุ่มทำให้ไม่น่าสนใจการจัดทำข้อมูลให้เป็นภาพกราฟิกจึงเป็นที่นิยมในปัจจุบัน อินโฟกราฟิกเป็นการออกแบบให้เป็นภาพที่ช่วยอธิบายข้อมูลที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่าย ดังที่ Hyperakt's Josh Smith (อ้างถึงใน จงรัก เทศนา 2555, หน้า 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ได้ค้นพบกระบวนการ ที่ดีในการออกแบบ อินโฟกราฟิก (Infographics) 10 ขั้นตอน

1. การรวบรวมข้อมูล (Gathering data) คัดเลือกข้อมูลดิบที่รวบรวมมาแต่ที่ยังไม่เป็นระเบียบ โดยอาจใช้โปรแกรม Microsoft Excel เขียนแหล่งอ้างอิงที่มาของข้อมูลที่เป็นต้นฉบับบันทึกภาพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ไม่ควรแยกภาพหรือแผนภาพกับข้อมูลออกจากกัน

2. การอ่านข้อมูลทั้งหมด (Reading everything) การอ่านข้อมูลเฉพาะจุดเน้นหรืออ่านอย่างผิวเผินให้ผ่านไปอย่างรวดเร็วเพราะคิดว่า เสียเวลาจะทำให้ได้ข้อมูลไม่สมบูรณ์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะช่วยให้มองเห็นภาพรวมของประเด็นสำคัญ ผู้ออกแบบอินโฟกราฟิกควรมีทักษะในการจัดการข้อมูลและแน่ใจว่าข้อมูลที่สำคัญไม่ถูกละเลยที่จะมาสนับสนุนเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ

3. การค้นหาวิธีการเล่าเรื่อง (Finding the narrative) การเล่าเรื่อง การบรรยาย การนำเสนอข้อมูลที่ซับซ้อนจะทำให้อินโฟกราฟิกไม่น่าสนใจ เว้นแต่ว่าจะค้นพบการนำเสนอเรื่องราว ที่ดึงดูดความสนใจอินโฟกราฟิกเริ่มที่จุดมุ่งหมายเดียวขยายความข้อมูลที่ซับซ้อนอธิบายกระบวนการเน้นที่แนวโน้มหรือสนับสนุน ข้อโต้แย้งการค้นหาวิธีการเล่าเรื่องที่นำเสนอ อาจจะยุ่งยากในระยะแรก เมื่อคุ้นเคยกับข้อมูล ที่มีอยู่จะทำให้สามารถเล่าเรื่องราวได้ การใส่ใจกับเนื้อหาที่สำคัญที่จะช่วยให้การนำเสนอข้อมูลมีคุณค่า

4. การระบุปัญหาและความต้องการ (Identifying problems) หาเอกลักษณ์ ระบุชื่อ ชี้นำ แสดงตัว เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง อาจมีข้อมูลที่ไม่สนับสนุนหัวข้อหรือประเด็นที่ต้องการนำเสนอ ควรมีการอภิปรายหาข้อสรุปที่แท้จริงเพื่อระบุปัญหาและความต้องการผู้ชมต้องการข้อมูลที่มีการจัดการและมีการออกแบบที่ดี มิฉะนั้นจะกลายเป็นหลักฐาน

ที่ไม่ถูกต้อง ข้อมูลต้องถูกต้องและไม่ผิดพลาด ปรับปรุงข้อมูลและเรื่องราวให้มีเอกลักษณ์ตรงกับหัวข้อศึกษาบทวนหลายๆ ครั้งหาวิธีการนำเสนอข้อมูลอย่างถูกต้องและมีคุณค่า ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย ในการออกแบบให้ชนะใจผู้ชม นักการออกแบบที่ดีต้องมีมุมมองและเห็นคุณค่าในรายละเอียดของข้อมูลที่ชัดเจน

5. การจัดลำดับโครงสร้างข้อมูล (Creating a hierarchy) การจัดลำดับชั้นของข้อมูลเป็นที่นิยมในการสรุปข้อมูล เป็นการนำผู้ชมให้มองเห็นภาพรวมตั้งแต่ต้นจนจบเป็นวิธีการจัดการกับข้อมูลในการสร้างอินโฟกราฟิกและตรึงผู้ชมตามโครงสร้างลำดับชั้นของข้อมูล การจัดรูปแบบข้อมูลตามลำดับจะส่งเสริมให้ผู้ชมเข้าถึงข้อมูล เป็นช่วงระยะเวลาของการเล่าเรื่อง ซึ่งกลายเป็นวิธีการที่แพร่หลายในการออกแบบอินโฟกราฟิก

6. การออกแบบโครงสร้างข้อมูล (Building a wireframe) เมื่อพิจารณาตรวจสอบคัดเลือกข้อมูลอย่างละเอียดแล้ว จัดแบ่งข้อมูลเป็นลำดับชั้นและออกแบบโครงสร้างของข้อมูล ผู้ออกแบบควรทำความเข้าใจกับภาพหรือกราฟิกที่เป็น ตัวแทนของข้อมูลสำคัญ ที่จัดไว้เป็นลำดับชั้นแล้ว นำไปให้ผู้ชมพิจารณา การออกแบบที่ผ่านการโต้เถียงจากบุคคลในหลายมุมมอง ที่ให้ข้อเสนอแนะแตกต่างกันออกไป จะเป็นข้อสรุปของการจัดทำโครงสร้างอินโฟกราฟิก

7. การเลือกรูปแบบอินโฟกราฟิก (Choosing a format) เมื่อสิ้นสุดการกำหนดภาพหรือกราฟิกที่เป็นตัวแทนของข้อมูลแล้ว วิธีจัดการข้อมูลที่ดีที่สุดคือ การนำเสนอข้อมูลด้วยแผนผัง กราฟต่าง ๆ เช่น กราฟแท่ง กราฟเส้น กราฟ วงกลม หรืออาจจะใช้ไดอะแกรม หรือผังงาน เพื่ออธิบายกระบวนการทำงาน อาจนำแผนที่มาประกอบในการเล่าเรื่องหรือบางที่การใช้ตัวเลขนำเสนอข้อมูลง่าย ๆ อาจเป็นวิธีที่ดีที่สุด

8. การกำหนดภาพให้ตรงกับหัวข้อ (Determining a visual approach) การเลือกใช้ภาพในการทำให้อินโฟกราฟิกให้ดูดีมีสองแนวคิด คือ ใช้ข้อมูลดิบมาจัดทำเป็นกราฟหรือแผนผังให้น่าสนใจ ใช้สี การพิมพ์ และการจัดโครงสร้างในการออกแบบ งานให้มีศิลปะ และใช้ลายเส้นวาดภาพหรือคำอุปมาเปรียบเทียบไม่แสดงข้อมูลตัวเลขออกมา อย่างชัดเจน จะเห็นเป็นภาพแสดงแทนข้อมูลคล้ายกับกราฟหรือแผนผังเท่านั้น ไม่ควรยึดติดกับวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ควรผสมผสานวิธีการใช้กราฟ แผนภาพ และแผนผัง ตกแต่ง องค์ประกอบด้วยการวาดลายเส้นหรือนำภาพที่เป็นตัวแทนของข้อมูลมาจัดวางซ้อนกันอาจเสริมด้วยข้อมูล สื่อ ตราสัญลักษณ์ และเนื้อหาในการออกแบบให้ตรงกับหัวข้อ

9. การตรวจสอบข้อมูลและทดลองใช้ (Refinement and testing) เมื่อออกแบบอินโฟกราฟิกเสร็จแล้วเริ่มตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียด ผู้ชมจะดูทั้งข้อมูลและภาพที่เล่าเรื่องราว เพื่อให้

แน่ใจว่าผลงานที่เสร็จแล้วมีคุณภาพตรงกับหัวข้อและเป้าหมาย ประเมินทั้งการออกแบบ และจุดเน้นจนกระทั่งผลงานชัดเจนและเข้าใจง่าย ทดลองให้กลุ่มตัวอย่างชมผลงานและให้ ข้อคิดเห็นที่สามารถเข้าใจได้ง่ายหรือไม่ โดยเฉพาะผู้ที่ไม่เคย เห็นข้อมูลมาก่อน ประเมินกลับไป กลับมาระหว่างผู้ชมและกลุ่มตัวอย่างจนกระทั่งลงตัวได้ข้อยุติจึงนำเสนอเผยแพร่สู่สาธารณะ

10. การแบ่งปันความรู้ในอินเทอร์เน็ต (Releasing it into the world) อินโฟกราฟิกส่วน ใหญ่เผยแพร่แบ่งปันในอินเทอร์เน็ต มีแพร่หลายเป็นที่นิยม เป็นการ ทดสอบผลงานข้อมูล ที่มีลักษณะที่น่าสนใจจะถูกอ่านโดยบุคคลทั่วไป ข้อมูลที่ถูกตรวจสอบ และพิจารณา จากผู้เชี่ยวชาญแล้วไม่ได้หมายความว่าจะเป็นผู้ค้นพบวิธีการเล่าเรื่องราว นั้น ถึงแม้ว่าผลงานจะ เคยถูกเผยแพร่มาแล้ว การวิพากษ์วิจารณ์จากอินเทอร์เน็ตจะช่วยขยายข้อ ได้แย้งและค้นพบ วิธีการนำเสนอข้อมูลวิธีใหม่ได้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ จะได้รับการปรับปรุงแก้ไข ผลงานที่ถูกวิจารณ์ จากผู้เชี่ยวชาญมาสู่ตัวเราเหมือนเป็นรางวัลในการทำงาน การออกแบบที่ถูก กลับกรองอย่าง เข้มขันเป็นส่วนหนึ่งที่จะสะกดผู้ชม

กระทรวงศึกษาธิการ (2561, หน้า 10) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญในการออกแบบอินโฟ กราฟิก ดังนี้

1) กำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน ในการนำเสนออินโฟกราฟิกว่าต้องการนำเสนอ เพื่อจุดประสงค์อะไร เช่น ต้องการเข้าถึงและหาลูกค้ากลุ่มใหม่, เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของแบรนด์, เพื่อการศึกษา หรือเพื่อต้องการความบันเทิงกับผู้อ่าน

2) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ในการนำเสนอว่าเป็นผู้ชมกลุ่มไหน เพื่อเป็นประโยชน์ ในการเลือกหัวข้อและการเลือกใช้ระดับของภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

3) โฟกัสประเด็นสำคัญเพียงประเด็นเดียว มีการกำหนดใจความสำคัญในการนำเสนอ อินโฟกราฟิกเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น เพื่อเป็นการป้องกันการสับสนของผู้ชมในการเข้าถึงข้อมูล

4) เนื้อหาทันสมัย เนื้อหาที่นำเสนอบนอินโฟกราฟิกต้องมีความทันสมัย รวมถึงยังต้อง สามารถสื่อสารได้อย่างตรงประเด็น สั้นและกระชับ เนื่องจากผลการสำรวจพบว่าผู้ชมส่วนใหญ่ใช้ เวลาในการอ่านข้อมูลมากที่สุดเพียง 1-3 นาทีเท่านั้น

5) ข้อมูล เนื้อหารอบด้าน มีการสำรวจข้อมูลที่ใช้ในการนำเสนอมาเป็นอย่างดี ซึ่งหมายถึง มีการรวบรวมข้อมูลจากรอบด้านไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากโซเชียลมีเดีย, สถิติ และข้อมูลสาธารณะ เพื่อให้เห็นถึงมุมมองที่หลากหลายและมีความถูกต้องยิ่งขึ้น

6) นำเสนอหัวเรื่องน่าสนใจ (Header) ที่ดึงดูดความสนใจและน่าติดตาม โดยผลสำรวจพบว่าผู้ชมกว่าร้อยละ 90 จะตามเข้าไปดูเนื้อหาบนอินโฟกราฟิกเพิ่มเติมหากพบว่า หัวเรื่องนำเสนอที่มีความน่าสนใจ

7) ออกแบบอินโฟกราฟิกให้มีความโดดเด่นสะดุดตา ซึ่งการออกแบบ นอกจากช่วยเรื่องความสวยงามแล้ว ยังช่วยให้ผู้ชมสามารถเข้าถึงและทำความเข้าใจกับข้อมูลที่นำเสนอได้ง่ายยิ่งขึ้น

8) อ้างอิงที่มา ระบุและอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างชัดเจน

9) ความสมดุลระหว่างตัวหนังสือกับภาพกราฟิก คือควรมีส่วนที่เป็น ตัวหนังสือและส่วนที่เป็นภาพกราฟิกในปริมาณเหมาะสม ไม่มีอย่างใดอย่างหนึ่งมากเกินไป

10) บทสรุป มีการสรุปข้อมูลทั้งหมดที่นำเสนอ เพื่อช่วยให้ผู้ชมสามารถ เข้าใจถึงใจความสำคัญของเนื้อหาที่นำเสนอได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็น

จากหลักการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการที่นำมาใช้นั้น ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำไปใช้ในแต่ครั้งให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในสอนของเนื้อหาในบทเรียนหรือกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีลักษณะเฉพาะและประโยชน์ที่แตกต่างกัน เช่น การใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน คือ นำเสนอ เนื้อหาบทเรียนด้วยการใส่องค์ประกอบสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

ชลธิชา นานา (2560) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มี ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม จำนวน 45 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยที่จัดการ เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน 2) ส้อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการ

จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ สร้างสรรค์เป็นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน (t-test dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการ เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบ การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

มงคล เรียงณรงค์ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 1 รายวิชา ส 21103 สังคมศึกษา 2 มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชสีมา จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานจำนวน 9 แผน 2) เครื่องมือสะท้อนผลการปฏิบัติการได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูโดยผู้ช่วยวิจัย แบบบันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู แบบสัมภาษณ์นักเรียน แบบทดสอบท้ายวงจร 3) เครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติการได้แก่ แบบวัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะในศตวรรษที่ 21 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน นักเรียนร้อยละ 83.33 ผ่านเกณฑ์ และมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.00 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน นักเรียนร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.50

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่ออินโฟกราฟิก

ปานิสรา ศิลาล และคณะ (2558) ได้ศึกษาผลการใช้อินโฟกราฟิกร่วมกับกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะที่มีต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้อินโฟกราฟิก (Infographics) ร่วมกับกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะที่มีต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของโลก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์จากการใช้อินโฟกราฟิก (Infographics) ร่วมกับกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของโลก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับกระบวนการเรียนแบบปกติ 3) เพื่อศึกษาความ

พึงพอใจของผู้เรียนจากการใช้อินโฟกราฟิก (Infographics) ร่วมกับกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะที่มีต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของโลก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชรที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2558 จำนวน 60 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลากเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนโดยใช้อินโฟกราฟิกร่วมกับกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test dependent และ t-test independent) ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลัง เรียนด้วยอินโฟกราฟิก (Infographics) ร่วมกับกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะที่มีต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์จากการใช้อินโฟกราฟิก (Infographics) ร่วมกับกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่ากระบวนการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของผู้เรียนจากการใช้อินโฟกราฟิก (Infographics) ร่วมกับกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะที่มีต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.46)

ปานวาด อวยพรและคณะ (2559) ได้ศึกษาผลการใช้อินโฟกราฟิกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อพัฒนาอินโฟกราฟิกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยอินโฟกราฟิกกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โครงการ English Program การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 30 คน ผลการวิจัย

มีดังนี้ 1) อินโฟกราฟิกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ II กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้น มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.48, SD = 0.50$) 2) การเปรียบเทียบด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วย อินโฟกราฟิกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ พบว่าความคิดสร้างสรรค์โดยรวมของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชรา วาณิชวสิน (2558) ได้ศึกษาศักยภาพของอินโฟกราฟิก (Infographic) ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ โดยผลการใช้อินโฟกราฟิกพบว่า ร้อยละ 94.99 ของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า อินโฟกราฟิกช่วยเพิ่มความสนใจความเข้าใจและการจดจำได้มากยิ่งขึ้น และผลการใช้อินโฟกราฟิกเป็นสื่อการเรียนรู้สร้างความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดด้วยค่าเฉลี่ย 4.82

สุภาพร นะมามะกะ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่ง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่ง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่ง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยหิน จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 26 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) สื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่ง 2) แบบประเมินคุณภาพสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่ง 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่ง ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.50$) 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่งสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่ง พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ใน ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

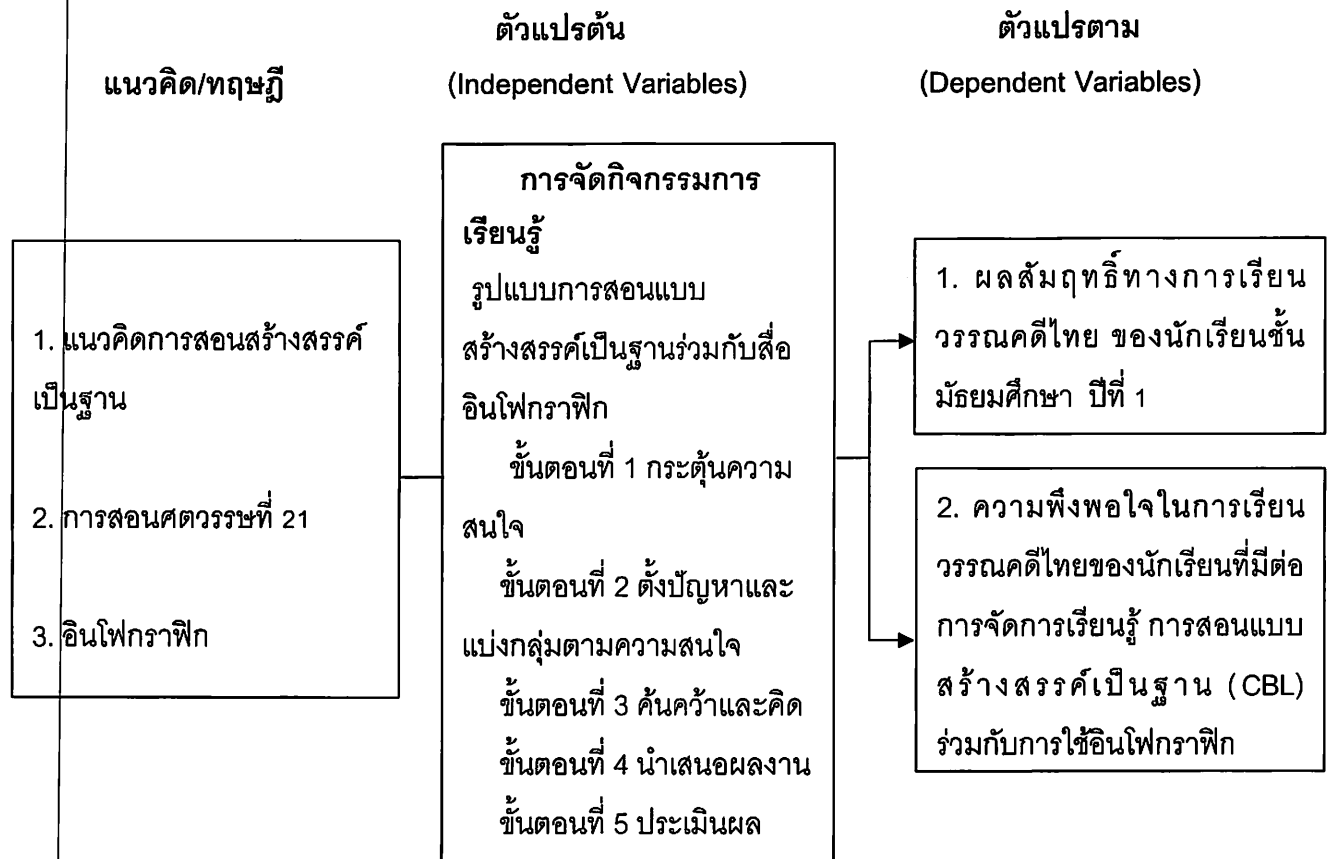
งานวิจัยต่างประเทศ

Mari K. and Hopper (2018) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน (TBL) กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยอินดีแอนา ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานในการเรียนการสอนด้านสุขภาพและยาช่วยให้นักศึกษามหาวิทยาลัยอินดีแอนา เกิดทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ และทักษะในการทำงานกลุ่ม โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหา

Netty Apriyanti (2018) ได้ศึกษาความต้องการการวิเคราะห์สื่ออินโฟกราฟิกโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนครูทุกคนในเขตซัมบาส ต้องการสื่ออินโฟกราฟิกในการเรียนรู้วิชาฟิสิกส์ และสื่ออินโฟกราฟิกที่จำเป็นคืออินโฟกราฟิกที่สามารถแสดงด้วยสมาร์ทโฟนได้เนื่องจากไฟล์สมาร์ทโฟนจะเป็นเครื่องมือสำหรับนักเรียนในการเรียนรู้อย่างอิสระและทำให้การเรียนรู้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย จะต้องใช้วิธีการสอนและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยที่สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกอย่างมีกระบวนการและขั้นตอนที่ชัดเจน

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)
 สรุปรูปเป็นกรอบความคิดในการวิจัย ดังแสดงในแผนภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนระหานวิทยา อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร 5 ห้อง จำนวน 189 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนระหานวิทยา อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ได้มาโดยการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้ห้องเรียนเป็นกลุ่มและจับสลากมาจำนวน 1 ห้อง มีนักเรียน 33 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการทดลอง ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก จำนวน 6 แผน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนและหลังเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ซึ่งแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาและทำความเข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเกี่ยวกับเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน และหลักการสร้างอินโฟกราฟิกจากเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง โดยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ตามรูปแบบของ วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2562, หน้า 84) ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1.2.2 ขั้นตอนที่ 2 ปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

1.2.3 ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

1.2.4 ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอผลงาน

1.2.5 ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

1.3 กำหนดเนื้อหาวรรณคดีเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา จากหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์เพื่อนำมาสร้างอินโฟกราฟิก และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน จำนวน 6 แผน ทดลอง 4 สัปดาห์ คาบละ 55 นาที รวม 12 คาบ ซึ่งแผนจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 1) ส่วนหัวของแผนจัดการเรียนรู้ 2) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 3) สาระสำคัญ 4) จุดประสงค์การเรียนรู้ 5) สาระการเรียนรู้ 6) กิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล 9) บันทึกผลหลังจัดการเรียนรู้

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้

ทางด้านการใช้ภาษาและเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแผนจัดการเรียนรู้ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ท่าน

1.6 นำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ ที่ได้รับการตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดความเหมาะสมเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

และนำผลการให้คะแนนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์เพื่อตัดสินผลการพิจารณาของผู้ประเมินว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์เฉลี่ย $\bar{X} \geq 3.50$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. \leq 1.00$ จึงถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว จำนวน 1 แผน ไปทดลองจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 จำนวน 37 คน ซึ่งไม่ใช่ห้องเรียนกลุ่มตัวอย่าง

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงให้สมบูรณ์และนำไปใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยแบบทดสอบในการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pretest) และหลังการจัดการเรียนรู้ (Posttest) จะเป็นข้อสอบชุดเดียวกันแต่สลับข้อสลับตัวเลือก (แบบทดสอบคู่ขนาน) ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

2.2 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและตัวชี้วัดเรื่องการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา

2.3 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ ตามแนวคิดของ Bloom ซึ่งกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ไว้ 6 ระดับ คือ ด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ ด้านการสร้างสรรค์และด้านการประเมินค่า ดังนี้

ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์หลักสูตรตามเนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้และอัตราส่วนจำนวนข้อสอบในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้	ความรู้						รวมข้อ	ใช้จริง
	จำ	ใจ	ใช้	วิ	สัง	ประ		
เรื่องเล่าความเป็นมา								
1. อธิบายความเป็นมาเรื่อง	4	4	-	-	-	-	8	4
กาพย์พระไชยสุริยา								
2. อ่านสรุปความจากเรื่อง								
กาพย์พระไชยสุริยาได้								
ลักษณะคำประพันธ์								
1. อธิบายฉันทลักษณ์ของ	3	2	-	3	-	-	8	2
กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และ กาพย์สุรางคนางค์ 28 ได้								

ตาราง 3 (ต่อ)

จุดประสงค์การเรียนรู้	ความรู้						รวมข้อ	ใช้จริง
	จำ	ใจ	ใช้	วิ	สัง	ประ		
การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี								
1. วิเคราะห์คุณค่าด้านเนื้อหา ด้านสังคม และคุณค่าด้าน วรรณศิลป์ ของวรรณคดี เรื่อง ภาพยพระไชยสุริยาได้	-	-	4	6	1	-	11	6
2. นำเสนอคุณค่าจากวรรณคดี เรื่อง ภาพยพระไชยสุริยาได้								
รวม(ข้อ)	16	20	4	26	2	2	70	30

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยที่เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) มี 4 ตัวเลือก จำนวน 70 ข้อ ให้ครอบคลุมตัวชี้วัด โดยแต่ละข้อ ให้มีตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 ตัวเลือก และเลือกใช้แบบทดสอบฉบับจริง จำนวน 30 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาความถูกต้องของข้อคำถาม จากนั้นปรับปรุงและแก้ไข ตามคำแนะนำ

2.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง (Item Object Congruence : IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, หน้า 199) ซึ่งพบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความสอดคล้องของข้อสอบ (IOC) มากกว่า 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ

โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ได้คะแนน	+1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับตัวชี้วัด
ได้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับตัวชี้วัด
ได้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด

เลือกข้อสอบที่มีค่าความสอดคล้องเหมาะสม จำนวน 58 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่เคยเรียนวรรณคดีไทยเรื่อง ภาพยพระไชยสุริยา

มาแล้ว แล้วหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่เหมาะสมไว้ โดยถือเกณฑ์ค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 – 1.00 (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, หน้า 205-206) โดยมีผลการประเมินค่าความยาก (p) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.52-0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.24 - 0.42

2.7 คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ

2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่คัดเลือกแล้วหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, หน้า 219) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.81

2.12 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ของลิเคิร์ต (Likert) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เหมาะสมระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เหมาะสมระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เหมาะสมระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เหมาะสมระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เหมาะสมระดับน้อยที่สุด

ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง แบบสอบถามความพึงพอใจมีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง แบบสอบถามความพึงพอใจมีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง แบบสอบถามความพึงพอใจมีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง แบบสอบถามความพึงพอใจมีความเหมาะสม
น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง แบบสอบถามความพึงพอใจมีความเหมาะสม
น้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้คือ ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

3.3 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้า
ด้วยตนเองตรวจสอบแก้ไขความถูกต้อง จากนั้นปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็น
ตามคำแนะนำ

3.4 เสนอแบบสอบถามความพึงพอใจต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย
ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ และผู้เชี่ยวชาญด้านบรรยากาศ
การเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้องและหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
IOC (Index of Item Objective Congruence) ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
ถือว่า มีความสอดคล้องในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผลปรากฏว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้อง
กับพฤติกรรมและมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัดทุกข้อ

3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Per-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้รายงาน
สร้างขึ้น ก่อนที่จะดำเนินการสอนด้วยสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยาจำนวน 30 ข้อ
ตรวจแล้วเก็บคะแนนไว้

2. ดำเนินการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก เรื่องกาพย์พระไชย
สุริยา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย ประวัติความเป็นมา ลักษณะคำประพันธ์
เนื้อเรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี เป็นต้น ใช้เวลาในการศึกษา รวม 12 ชั่วโมง สอนสัปดาห์ละ
3 ชั่วโมง

3. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิม
แล้วบันทึกผลเพื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียน โดยใช้ t-test

4. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้
รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

5. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และสรุปผลการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้รายงานดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2561, หน้า 242) โดยมีสูตรดังต่อไปนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2561, หน้า 256) โดยมีสูตรดังต่อไปนี้

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 \sum แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, หน้า 199)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การ

เรียนรู้

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การแปลความหมายค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่า $IOC \geq 0.5$ ขึ้นไป
ถือว่าสอดคล้องกัน

2.2 การหาค่าความยากง่าย (Difficulty) (อนุกิต คุณแก้ว, 2562, หน้า 205)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของข้อคำถามแต่ละข้อ

R แทน จำนวนผู้ที่ตอบข้อคำถามนั้นถูก

N แทน จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

การแปลความหมาย หากค่า P มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.80 ถือว่าข้อสอบนั้นมีความยาก
ง่ายพอเหมาะ

2.3 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) (อนุกิต คุณแก้ว, 2562, หน้า 205)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

U แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบนั้นถูกของกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์

L แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบนั้นถูกของกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์

N_1 แทน จำนวนคนที่สอบผ่านเกณฑ์

N_2 แทน จำนวนคนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

การแปลความหมาย หากค่า B มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ถือว่าข้อสอบนั้นสามารถ
จำแนกคนได้มาก

2.4 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Method) (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, หน้า 219) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$r_{KR-20} = \left(\frac{K}{K-1} \right) \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$$

เมื่อ r_{KR-20} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 K แทน จำนวนข้อสอบ
 p แทน สัดส่วนของผู้ทำถูกในข้อหนึ่ง เท่ากับ จำนวนคนทำถูกหารด้วยจำนวนคนสอบทั้งหมด
 q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ $1-p$
 S^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ

$$S^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N^2}$$

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สถิติ t-test dependent (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, หน้า 205)

$$t = \sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ

t แทน ค่าสถิติใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบนัยสำคัญ
 D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

3.2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้เดิมแตกต่างกันด้วยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้สถิติ One way ANOVA (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, หน้า 205)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ

MS_b แทน ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

(Mean Squares Between Groups)

MS_w = ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม

(Mean Squares Within Groups)

โดยที่ $MS_b = \frac{SS_b}{k-1}$

$$MS_w = \frac{SS_w}{N-k}$$

เมื่อ

SS_b แทน ผลรวมของการแปรผัน (ผลรวมกำลังสอง) ระหว่าง

กลุ่ม (Between Group Sum of Squares)

SS_w แทน ผลรวมของการแปรผัน (ผลรวมกำลังสอง)

ภายในกลุ่ม (Within Group Sum of Squares)

$k - 1$ แทน Degree of Freedom ของการแปรผันระหว่าง

กลุ่ม (df_b)

$N - k$ แทน Degree of Freedom ของการแปรผันภายใน

กลุ่ม (df_w)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้เดิมแตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก จำนวน 33 คน ปรากฏดังตารางที่ 4

ตาราง 4 แสดงตารางผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนของนักเรียน			
		\bar{X}	S.D.	t	p
33	30 (ก่อนเรียน)	9.24	2.305	17.790	.000
33	30 (หลังเรียน)	18.85	4.266		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับอินโฟกราฟิก มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 18.85$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X} = 9.24$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน เป็นรายคู่ด้วยวิธี (Scheffe') ซึ่งได้จำแนกนักเรียนออกเป็นนักเรียนที่มีพื้นความรู้สูง นักเรียนที่มีพื้นความรู้ปานกลาง และนักเรียนที่มีพื้นความรู้ต่ำ ปรากฏดังตารางที่ 5

ตาราง 5 แสดงตารางการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน

	\bar{X}	S.D.	Sum of Squares	<i>df</i>	Mean Square	<i>f</i>	Sig
กลุ่มสูง	20.58	3.12	Between groups	2	37.39	2.21	.127
			74.78				
กลุ่มปานกลาง	18.38	4.47	Within groups	30	16.92		
			507.47				
กลุ่มต่ำ	16.20	5.02	Total	32			
			582.24				
รวม	18.85	4.27					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานของนักเรียนกลุ่มสูง มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x} = 20.58$) นักเรียนกลุ่มปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x} = 18.38$) และนักเรียนกลุ่มต่ำมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x} = 16.20$) ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก จำนวน 33 คน ซึ่งจำแนกเป็นภาพรวมและรายด้าน จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสื่ออินโฟกราฟิก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และระดับความคิดเห็น ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงตารางผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

ข้อที่	รายการประเมิน	N=33		ระดับความพึงพอใจ
		\bar{X}	SD	
ด้านสื่ออินโฟกราฟิก				
1	สื่ออินโฟกราฟิกสามารถแสดงเนื้อหา เข้าใจง่าย เรียงลำดับความสำคัญได้อย่างเหมาะสม	4.27	0.52	มาก
2	สื่ออินโฟกราฟิกเนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม สรุปเนื้อหาเหมาะสม	3.73	0.84	มาก
3	สื่ออินโฟกราฟิกช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ร่วมกัน	3.82	0.58	มาก
4	สื่ออินโฟกราฟิกช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิด ความคิดสร้างสรรค์	3.55	0.67	มาก
	รวม	3.84	0.65	มาก
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
5	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้	4.61	0.50	มากที่สุด
6	กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่าง สร้างสรรค์	4.76	0.44	มากที่สุด
7	กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหา คำตอบในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้	4.52	0.51	มากที่สุด
	รวม	4.63	0.48	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	N=33		ระดับความพึงพอใจ
		\bar{X}	SD	
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้				
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยสร้างบรรยากาศให้นักเรียนกับนักเรียนกับครู มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	4.64	0.60	มากที่สุด
9	นักเรียนได้ฝึกกระบวนการการทำงานเป็นกลุ่ม	4.36	0.60	มาก
10	นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	4.85	0.36	มากที่สุด
11	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยลดความตึงเครียดในห้องเรียน ลดปัญหาการแข่งขันด้านผลสัมฤทธิ์ในหมู่เพื่อนร่วมห้องเรียน	4.39	0.50	มาก
	รวม	4.56	0.52	มากที่สุด
	ภาพรวม	4.34	0.55	มาก

จากตาราง 6 พบว่าผลการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับอินโฟกราฟิก โดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.34, SD = 0.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.62, SD = 0.19$) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.56, SD = 0.15$) และด้านสื่ออินโฟกราฟิก ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.84, SD = 0.29$) ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์หรืออย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.76, S.D. = 0.44$) นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ ($\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.50$) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.51$) ตามลำดับ

ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ นักเรียนได้ฝึกกระบวนการ

คติวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยสร้างบรรยากาศให้นักเรียนกับนักเรียนกับครู มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.60) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยลดความตึงเครียดในห้องเรียน ลดปัญหาการแข่งขันด้านผลสัมฤทธิ์ ในหมู่เพื่อนร่วมห้องเรียน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.50) นักเรียนได้ฝึกกระบวนการการทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

ด้านสื่ออินโฟกราฟิก นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ สื่ออินโฟกราฟิกสามารถแสดงเนื้อหา เข้าใจง่าย เรียงลำดับความสำคัญได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.52) สื่ออินโฟกราฟิก ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.58) สื่ออินโฟกราฟิกเนื้อหา ครอบคลุมจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สรุปเนื้อหาเหมาะสม ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.84) สื่ออินโฟ กราฟิกช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงตารางการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกกับเกณฑ์ 3.5 ระดับมาก

รายการประเมิน	\bar{X}	t	P
ผลรวมความพึงพอใจด้านสื่ออินโฟกราฟิก	3.84	6.70	.000
ผลรวมความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.62	35.59	.000
ผลรวมความพึงพอใจด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้	4.56	39.69	.000
รวม	4.34	36.75	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก โดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.34$) สูงกว่าเกณฑ์ 3.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน 3) ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับอินโฟกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนระหานวิทยา อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ได้มาโดยการใช่วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียน 33 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก จำนวน 6 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียน การจัดการเรียนรู้เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ซึ่งแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยใช้สถิติการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน โดยใช้ t-test dependent การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน ด้วย (One way ANOVA) และการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจ ในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับอินโฟกราฟิก โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีพื้นความรู้สูง ปานกลาง และต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจ ในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.34)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถูกพัฒนามาจากกระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning: PBL) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในรูปแบบการสอนแบบ Active Learning คือการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความตื่นตัว มุ่งเน้นทักษะความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การจัดสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศในการเรียนรู้ให้เหมาะสม ใช้สื่อกระตุ้นให้เกิดทักษะการคิด โดยผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าแสวงหาข้อมูล ได้ลงมือปฏิบัติจริงจนค้นพบความรู้ ฝึกให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมแบบร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน การใช้กระบวนการทำงานเป็นกลุ่มและมีกิจกรรม

เพื่อให้ นักเรียน ได้เรียนรู้ สามารถวิเคราะห์เป็น จนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ดังจะเห็น ได้จากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ตามขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ผู้สอนกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยใช้สื่ออินโฟ กราฟิกที่เกี่ยวกับเนื้อหาวรรณคดีไทย เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ร่วมกับการใช้เกมเพื่อกระตุ้น ความคิดของผู้เรียนให้เกิดความอยากเรียน อยากรู้ อยากค้นหาคำตอบ มากกว่าวิธีการนำเข้าสู่ บทเรียนแบบเล่าเรื่อง สื่ออินโฟกราฟิกที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเป็นรูปแบบภาพนิ่ง สามารถกระตุ้นความ สนใจของผู้เรียนและเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นได้ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุภาพร นะมามะกะ (2562) พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยสื่อ การสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่ง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาแบ่งกลุ่มตามความสนใจ คือ ผู้เรียนช่วยกันตั้งปัญหาที่ตนเอง สนใจจากสื่ออินโฟกราฟิกที่ผู้สอนนำเสนอ เมื่อผู้เรียนพบปัญหาแล้วจึงทำการแบ่งกลุ่มตามความ สนใจ จากจำนวนกลุ่มนั้นอาจจะตั้งตามจำนวนปัญหาที่เกิดขึ้นในเนื้อหาที่เรียนซึ่งนักเรียนบางกลุ่ม ยังวิเคราะห์ปัญหาไม่ได้ บางกลุ่มก็ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น จึงทำให้ใช้เวลาทำกิจกรรมในขั้นตอน นี้ค่อนข้างมาก ดังนั้นครูผู้สอนควรกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักตั้งประเด็นปัญหา โดยใช้คำถามหรือยก สถานการณ์ขึ้นมาเป็นตัวอย่างประกอบ เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นในเมืองสาววัดถ้ำคืออะไร และจะแก้ปัญหานั้นอย่างไร ซึ่งเป็นการท้าทายความสามารถในการคิดของนักเรียน กำหนดหัวข้อ ในการศึกษาร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด คือ ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษาค้นคว้าข้อมูลจาก แหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยผู้สอนจะเดินตามกลุ่มเพื่อให้คำปรึกษาเวลาที่ผู้เรียนมีปัญหา และเกิด ข้อสงสัย ในระหว่างทำกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งแหล่งข้อมูลที่เข้าถึงได้ง่าย คือ แหล่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ตซึ่งมีทั้ง ข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้และน่าเชื่อถือไม่ได้ ผู้สอนจึงต้องคอยแนะแนวทางในการค้นคว้าหาข้อมูลหลัก ๆ โดยให้ผู้เรียนรู้จักเลือกข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้มาใช้ในการวิเคราะห์ประเด็นที่ต้องการศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอผลงาน คือ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานได้หลากหลาย รูปแบบตามความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละกลุ่ม จากการสังเกตการนำเสนอผลงานของผู้เรียน หน้าชั้นเรียน สำหรับชิ้นงานในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 นักเรียนยังไม่สามารถนำเสนอข้อมูลที่ หลากหลายได้ อีกทั้งชิ้นงานยังไม่สร้างสรรค์เท่าที่ควร แต่ในช่วงโมเมนต์มาชิ้นงานนักเรียน เริ่มมีความน่าสนใจและสร้างสรรค์ขึ้นเรื่อย ๆ ทุกกลุ่มทำตามคำแนะนำของครูและเพื่อนร่วมชั้น เรียนที่ช่วยกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นประเมินผล ผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ โดยประเมินจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการทำงานกลุ่มชิ้นงานและใบงาน ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองและกลุ่ม

กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีความเข้าใจในองค์ความรู้ที่ตนเองได้สร้างขึ้นจากการลงมือปฏิบัติจริง ได้มีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อน ๆ ในห้อง ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจที่แตกต่างกัน โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสมทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์ (2562, หน้า 33) ได้ให้แนวคิดในการจัดการเรียนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการ 8 ข้อ ได้แก่ 1) สร้างแรงบันดาลใจเพื่อกระตุ้นความอยากรู้ 2) เปิดโอกาสให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง 3) นักเรียนปรึกษาผู้สอนโดยตรง 4) นักเรียนแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง 5) ใช้เกมเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ 6) การทำงานเป็นกลุ่ม 7) การนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ 8) การประเมินงานร่วมกันของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานจะสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทักษะทางความคิด ทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา นำมา (2560) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล เรืองณรงค์ (2558) พบว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนร้อยละ 83.33 ผ่านเกณฑ์ และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ด้วยเหตุนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ด้วยกระบวนการขั้นตอนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตั้งแต่ขั้นกระตุ้นความสนใจ ขั้นตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ขั้นค้นคว้าและคิด ขั้นนำเสนอผลงาน และขั้นประเมินผลเป็นการจัดกิจกรรมทุกขั้นตอนสอดคล้องและสัมพันธ์กันโดยยึดวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งยังฝึกให้ผู้เรียนได้คิด ค้นคว้าแสวงหาข้อมูลด้วยการลงมือปฏิบัติจริงและสร้างสรรค์ผลงานด้วยกระบวนการกลุ่มจึงสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน พบว่านักเรียนที่มีพื้นความรู้กลุ่มสูง ปานกลางและต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการรับรู้ความสามารถในวิชาภาษาไทยหลังเรียนแต่ละกลุ่มมีการพัฒนาขึ้นมาทุกระดับ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน โดยจากการสังเกตการทดลอง พบว่า นักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมต่ำนั้น เพื่อน ๆ ทุกคนในกลุ่มให้ความช่วยเหลือกัน ทำให้ผู้เรียนส่งการบ้านและทำแบบฝึกหัดครบทุกครั้ง จึงส่งผลให้ผู้เรียนเหล่านั้นมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเพิ่มมากขึ้น ส่วนผู้เรียนที่มีพื้นความรู้สูงนั้นเป็นเด็กที่เก่งอยู่แล้วเมื่อได้เรียนด้วยวิธีนี้ก็ทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพรรณิ คำนันท์ (2552) ผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ มีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในรายวิชาคณิตศาสตร์หลังเรียนอยู่ในระดับที่เท่ากัน

จึงอาจสรุปได้ว่า วิธีการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้ออกแบบ ไม่ส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแตกต่างกัน แต่ก็สามารถทำให้ผู้เรียนทุกกลุ่มพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้น

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้นักเรียนมีความพึงพอใจด้วยมากที่สุดเป็นลำดับที่หนึ่ง ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับเพื่อน นักเรียนได้รู้จักสืบค้นจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอนได้ฝึกให้ผู้เรียนฝึกการตั้งปัญหาและแสวงหาคำตอบร่วมกัน แล้วมาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา นานา (2560) พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะแนวทางของผู้สอนช่วยสร้างบรรยากาศให้ครูกับนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างทั่วถึงในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย สนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2558, หน้า 34) ที่กล่าวว่า บรรยากาศของการจัดการเรียนรู้แบบสร้างเป็นฐานที่สำคัญต้อง การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้คิดโดยผู้สอนหลีกเลี่ยงการอธิบายอย่างละเอียด แต่พยายามให้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

ด้านสื่ออินโฟกราฟิก นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสื่ออินโฟกราฟิกช่วยเพิ่มความน่าสนใจ ความเข้าใจและจดจำเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรา วาณิชวศิน (2558) พบว่า ศักยภาพของอินโฟกราฟิกในการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ สามารถประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ได้ในสองมิติ มิติแรก คือ การใช้อินโฟกราฟิกเป็นเครื่องมือสื่อสารสร้างความน่าสนใจ ความเข้าใจ และการจดจำได้ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 94.99 และมิติที่สอง คือ การใช้อินโฟกราฟิก เป็นสื่อการเรียนรู้สร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ผ่านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพด้วยความชัดเจนและเข้าใจ บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการ โดยผลการใช้อินโฟกราฟิกเป็นสื่อการเรียนรู้จากงานวิจัยฉบับเดียวกันพบว่า อินโฟกราฟิกช่วยสร้างความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดด้วยค่าเฉลี่ย 4.82 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา นำมา (2560) พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้ามีข้อเสนอแนะซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนหรือการศึกษาครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1. ในการจัดกิจกรรมผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ และรู้จักตั้งประเด็นปัญหา โดยใช้คำถามหรือยกตัวอย่างสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ
2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยปฏิบัติจริง แต่ละครั้งควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาและควรมีความยืดหยุ่นให้เหมาะสม เพราะความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนไม่เท่าเทียมกัน
3. ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดนอกกรอบและมีความหลากหลายในการสร้างสรรค์ผลงานและการนำเสนอผลงานในขั้นตอนที่ 4

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกให้เป็นอินโฟกราฟิกแบบเคลื่อนไหว เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ

2. ควรพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกที่สามารถนำไปบูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดสื่อการสอนที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กึ่งกาญจน์ บุณสินวัฒน์กุล. (2560). จะสอนวรรณคดีอย่างไรให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์. *วารสารมจร
สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6 (4), 203 – 213.
- กุลิสรา จิตรขญาวนิช. (2562). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพวงศ์. (2560). *การสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กิจกรรมการ
เรียนรู้บูรณาการ*. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพวงศ์.
- จงชัย เจนนัดตการกิจ. (2560). *เสริมปรีชาญาณวิชาภาษาไทย ม.3*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ :
แอดทีฟพริ้นท์ จำกัด
- จรงค์ เทศนา. *อินโฟกราฟิก (Infographics)*. แปลและเรียบเรียง สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2563,
จาก [http://www.thinkttt.com/wp-content/uploads/2014/04/how_to_infographics-
2.pdf](http://www.thinkttt.com/wp-content/uploads/2014/04/how_to_infographics-2.pdf).
- ชลธิชา นานา. (2561). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน. *วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 16 (2), 113 – 128.
- ซาร่าห์ หนะยี่เวฮามะ. (2560). *การสร้างสื่อมัลติมีเดียโดยใช้เทคนิคการสอนแบบโฟนิกส์เพื่อ
เพิ่มความสามารถในการอ่าน ในรายวิชาภาษาไทยเรื่องการแจกลูกสะกดคำ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โรงเรียนเตรียมศึกษาวิทยา จังหวัด
ปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ
- ณัฐพร จาดยางโทน. (2561). *พัฒนาการวรรณคดีไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่ : ดาราวรรณ
การพิมพ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทิชพร นามวงศ์. (2560). การออกแบบอินโฟกราฟิกเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์. วารสารสาขา
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, ปีที่ 4 ฉบับที่ 4 เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2560, สืบค้น
เมื่อ 2 ธันวาคม 2563, จาก [https://www.tcihaijo.org/index.php/VESTSU/article/
download/99598/77398/](https://www.tcihaijo.org/index.php/VESTSU/article/download/99598/77398/).
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2557). แนวพัฒนาการอ่านเร็ว-คิดเป็น. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปานิสรา ศิลาลผล และกอบสุข คงมนัส. (2558). ผลการใช้อินโฟกราฟิกพร้อมกับการเรียน
แบบสืบเสาะ ที่มีต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก
- ปานวาด อวยพร, และคณะ. ผลการใช้อินโฟกราฟิกพร้อมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ //
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ
- พัชรา วาณิชวสิน. (2558). ศักยภาพของอินโฟกราฟิก (Infographic) ในการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้.
วารสารปัญญาภิวัฒน์, 7 (2), 227-240.
- พรรณรอง รัตน์ไชย. (2559). สภาพปัญหาและการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียน
การสอนวรรณคดีและวรรณกรรม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 16. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- ไพลิน แก้วดอก. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน: การวิจัยผลฐานวิธี
วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 10 (3), 1-14
- ไพโรจน์ คะเชนทร์. (2556) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2563,
จาก [http://www.waltoongpel.com /Sarawichakarn/wichakarn/1-10/](http://www.waltoongpel.com/Sarawichakarn/wichakarn/1-10/)
- พงษ์จันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. (2558). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและ
วรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มงคล เรียงณรงค์. (2558). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส21103 สังคมศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น
- ยงยุทธ อังคส์ถัญญลักษณ์. (2559). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กระบวนการ 5 ขั้นที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และทัศนคติการเรียนรู้เชิงรุกของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน = Dictionary of diseases and therapies (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บริษัทนานมีบุ๊คพับลิเคชันส์ จำกัด
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). เอกสารประกอบการสอนวิชา สัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์. (2562). สอนสร้างสรรค์ เรียนสนุกยุค 4.0. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- วิภา กงกะนันท์. (2556). วรรณคดีศึกษา(ว่าด้วยหลักการอ่าน). กรุงเทพฯ : องค์การคำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สุพรรณิ คำนันท์. (2552). ผลของการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยวิธีอุปนัยและนิรนัยที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- สุภาพร นะมามะกะ. (2562). การพัฒนาสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่งเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ
- สำนักงานอุทยานการเรียนรู้. (2557). รวมมิตรคิดเรื่องการเรียนรู้ ประสบการณ์ภาคปฏิบัติจากคนยุคออนไลน์ถึงชนรุ่นดิจิทัล. กรุงเทพฯ : บริษัทมาตาการพิมพ์จำกัด

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน (สทร.). (ม.ป.ป). *Social media เพื่อการศึกษา*. สืบค้น 28

กันยายน 2563, จาก <http://technologyscience000.blogspot.com/p/social-me.html>

สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร. (2558). *วรรณคดีแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ :

สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์

อนูวัติ คุณแก้ว. (2562). *การวัดผลและประเมินผลการศึกษาแนวใหม่*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2561). *การวิจัยทางการศึกษา แนวคิดและการประยุกต์ใช้*.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Mari K. and Hopper. (2018). *Alphabet Soup of Active Learning: Comparison of PBL, CBL,*

and TBL. Retrieved November 18, 2020 from [https://eric.ed.gov/?q=CBL&id=](https://eric.ed.gov/?q=CBL&id=EJ1279700)

EJ1279700

Netty Apriyanti. (2018). *Needs Analysis Of Infographic Media Using Technology for*

Learning Physics. Retrieved July 18, 2020 from <http://www-static.cc.gatech>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

1. ผศ.ดร. สฐิตีมา วิทยาวงศรุจิ ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ดร.ทรงภพ ชุนมธุรส ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ผศ.ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. นางสาวพรทิพย์ มั่นทรัพย์ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัชรวิทยา
อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
4. นายไพโรจน์ สิงห์โต ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนระหานวิทยา
อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๘

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๗๖๗

วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุติมา วิทยางสุจริ

ด้วย นางสาวอรวรรณ อุดมสุข รหัสประจำตัว ๖๒๐๙๐๕๖๖ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎากาญจน์ ไตคัทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ทพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ดร.คณิดา นรัตถรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๘

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๖/ว.๓๗๖๗

วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ดร.ทรงภพ ชูมธุรส

ด้วย นางสาวอรรฉรม อุดมสุข รหัสประจำตัว ๒๒๐๙๐๕๖๖ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎากาญจน์ โดฬัทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ดร.คณิตา นัตถรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๔

ที่ อว ๑๖๐๓.๐๒/ว ๓๗๖๗

วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ

ด้วย นางสาวอรวรรณ อุดมสุข รหัสประจำตัว ๒๒๐๙๐๕๖๖ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎากาญจน์ ไตพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ทิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ดร.คณิดา นรัตถรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๗๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการคั่นคว่ำอิสระ

เรียน คุณพรทิพย์ มั่นทรัพย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการการคั่นคว่ำอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการคั่นคว่ำอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวอรรฉรม อุดมสุข รหัสประจำตัว ๖๒๐๙๐๕๖๖ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการคั่นคว่ำอิสระ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษยาภาณุจณ์ โดพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการคั่นคว่ำอิสระ

ในการคั่นคว่ำอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการคั่นคว่ำอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กณิศา นรัตถรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๓๗๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน คุณไพโรจน์ สิงห์โต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวอรรพรรณ อุดมสุข รหัสประจำตัว ๒๒๐๙๐๕๖๖ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎากาญจน์ ไตพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.คณิดา นรัตถรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ข ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการ
สอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 8 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ
การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการ
เรียนรู้ที่ 1)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
สาระสำคัญ							
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และ เนื้อหา	5	4	4	4	5	4.40
2	มีความถูกต้อง เข้าใจง่าย	5	4	5	5	5	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 1							4.60
จุดประสงค์การเรียนรู้							
3	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	4	5	4	5	4.60
4	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ	5	4	3	4	5	4.20
5	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และ น่าสนใจ	5	4	5	5	5	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 2							4.53
กระบวนการจัดการเรียนรู้							
6	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	4	3	4.20
7	มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	5	4	5	4	4	4.40

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
8	มีความเหมาะสมกับเวลา สื่อบริการประกอบกรสอน และบรรยากาศภายในชั้นเรียน	5	4	5	5	5	4.80
9	กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	4	5	4	5	4.60
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีความคิดสร้างสรรค์	5	4	4	5	5	4.60
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 3							4.52
สื่อการเรียนรู้							
11	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	4	4.60
12	มีความน่าสนใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	5	4	5	4	5	4.60
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 4							4.60
การวัดและประเมินผล							
13	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	5	3	4	4	4	4.00
14	วิธีการวัดและเครื่องมือมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และขั้นตอนของกิจกรรม	5	4	5	4	5	4.40
15	ระบุเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	5	5	5	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 5							4.47
ค่าเฉลี่ยรวม							4.54

ตาราง 9 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
สาระสำคัญ							
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	5	4	4	5	4	4.40
2	มีความถูกต้อง เข้าใจง่าย	5	4	5	5	4	4.60
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 1							4.60
จุดประสงค์การเรียนรู้							
3	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4	4	5	3	4	4.00
4	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ	5	4	5	5	4	4.60
5	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	4	5	5	5	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 2							4.47
กระบวนการจัดการเรียนรู้							
6	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80
7	มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	5	5	5	4	3	4.40
8	มีความเหมาะสมกับเวลา สื่อประกอบการสอน และบรรยากาศภายในชั้นเรียน	5	4	5	5	4	4.60
9	กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	4	4	4	5	4.40

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีความคิดสร้างสรรค์	5	4	5	4	5	4.60
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 3							4.56
สื่อการเรียนรู้							
11	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	4	4.60
12	มีความน่าสนใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	5	4	5	4	5	4.60
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 4							4.60
การวัดและประเมินผล							
13	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	5	4	5	5	4	4.60
14	วิธีการวัดและเครื่องมือมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และขั้นตอนของกิจกรรม	5	4	5	4	4	4.40
15	ระบุเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	5	5	5	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 5							4.60
ค่าเฉลี่ยรวม							4.55

ตาราง 10 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
สาระสำคัญ							
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	4	5	5	5	4	4.60
2	มีความถูกต้อง เข้าใจง่าย	5	5	5	5	4	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 1							4.70
จุดประสงค์การเรียนรู้							
3	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	5	4	4	4	4.40
4	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติ	5	5	4	4	4	4.40
5	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	4	5	5	5	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 2							4.53
กระบวนการจัดการเรียนรู้							
6	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	4	4.60
7	มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	5	4	5	4	4	4.40
8	มีความเหมาะสมกับเวลา สื่อประกอบการสอนและบรรยากาศภายในชั้นเรียน	5	5	5	5	5	5.00
9	กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	4	5	5	5	4.60
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีความคิดสร้างสรรค์	5	5	5	5	4	4.80

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 3						4.68	
สื่อการเรียนรู้							
11	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	4	4.60
12	มีความน่าสนใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด ความคิดสร้างสรรค์	5	4	5	5	5	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 4						4.70	
การวัดและประเมินผล							
13	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	5	4	5	5	4	4.60
14	วิธีการวัดและเครื่องมือมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และขั้นตอนของกิจกรรม	5	5	5	5	4	4.80
15	ระบุเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน เข้าใจ ง่าย	4	5	4	5	5	4.60
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 5						4.67	
ค่าเฉลี่ยรวม						4.65	

ตาราง 11 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
สาระสำคัญ							
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	5	5	5	5	4	4.80
2	มีความถูกต้อง เข้าใจง่าย	5	5	5	5	4	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 1							4.80
จุดประสงค์การเรียนรู้							
3	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	4	4	5	4	4.40
4	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติ	5	5	4	5	4	4.60
5	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	5	5	5	5	5.00
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 2							4.67
กระบวนการจัดการเรียนรู้							
6	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	4	5	4.60
7	มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	5	4	5	4	4	4.40
8	มีความเหมาะสมกับเวลา สื่อประกอบการสอนและบรรยากาศภายในชั้นเรียน	5	4	5	5	5	4.80
9	กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	4	5	4	4	4.40
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีความคิดสร้างสรรค์	5	4	4	5	4	4.40
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 3							4.52

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
สื่อการเรียนรู้							
11	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00
12	มีความน่าสนใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด ความคิดสร้างสรรค์	5	5	5	5	5	5.00
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 4							5.00
การวัดและประเมินผล							
13	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	5	4	5	5	4	4.60
14	วิธีการวัดและเครื่องมือมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และขั้นตอนของกิจกรรม	5	4	4	4	5	4.40
15	ระบุเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน เข้าใจ ง่าย	5	4	4	5	5	4.60
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 5							4.53
ค่าเฉลี่ยรวม							4.70

ตาราง 12 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
สาระสำคัญ							
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และ	4	5	5	5	4	4.60
2	มีความถูกต้อง เข้าใจง่าย	5	4	5	5	4	4.60
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 1							4.60
จุดประสงค์การเรียนรู้							
3	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	4	5	5	4	4.60
4	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและ เจตคติ	5	4	4	5	4	4.40
5	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	5	5	5	4	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 2							4.60
กระบวนการจัดการเรียนรู้							
6	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	4	5	4.60
7	มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	5	4	5	5	5	4.80
8	มีความเหมาะสมกับเวลา สื่อประกอบการสอน และบรรยากาศภายในชั้นเรียน	4	5	5	4	5	4.60
9	กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และ มีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	4	5	4	5	4.60
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีความคิด สร้างสรรค์	5	4	5	5	4	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 3							4.68

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
สื่อการเรียนรู้							
11	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80
12	มีความน่าสนใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด ความคิดสร้างสรรค์	5	5	5	5	5	5.00
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 4						4.90	
การวัดและประเมินผล							
13	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	5	5	4	4	5	4.60
14	วิธีการวัดและเครื่องมือมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และขั้นตอนของกิจกรรม	5	5	5	4	5	4.60
15	ระบุเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน เข้าใจ ง่าย	5	4	5	5	5	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 5						4.67	
ค่าเฉลี่ยรวม						4.69	

ตาราง 13 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
สาระสำคัญ							
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	5	5	5	5	5	5.00
2	มีความถูกต้อง เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 1							4.70
จุดประสงค์การเรียนรู้							
3	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	5	4	5	5	5	4.80
4	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติ	5	4	4	4	5	4.40
5	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และน่าสนใจ	5	4	5	5	5	4.80
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 2							4.67
กระบวนการจัดการเรียนรู้							
6	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	4	5	4.60
7	มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	5	4	5	4	4	4.40
8	มีความเหมาะสมกับเวลา สื่อประกอบการสอนและบรรยากาศภายในชั้นเรียน	5	4	5	5	5	4.80
9	กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	4	5	4	5	4.60
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีความคิดสร้างสรรค์	5	4	4	5	5	4.60
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 3							4.60

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
สื่อการเรียนรู้							
11	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80
12	มีความน่าสนใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด ความคิดสร้างสรรค์	5	4	5	4	5	4.60
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 4							4.70
การวัดและประเมินผล							
13	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5.00
14	วิธีการวัดและเครื่องมือมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และขั้นตอนของกิจกรรม	5	4	5	5	5	4.80
15	ระบุเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน เข้าใจ ง่าย	5	4	5	4	5	4.60
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 5							4.80
ค่าเฉลี่ยรวม							4.75

ตาราง 14 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย					ผลการประเมิน	
		แผนการจัดการเรียนรู้ที่					\bar{x}	ระดับความเหมาะสม
1	2	3	4	5				
สาระสำคัญ								
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	4.40	4.40	4.60	4.80	4.60	4.63	มากที่สุด
2	มีความถูกต้อง เข้าใจง่าย	4.80	4.60	4.80	4.80	4.60	4.77	มากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้								
3	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4.60	4.80	4.40	4.40	4.60	4.63	มากที่สุด
4	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและเจตคติ	4.20	4.60	4.40	4.60	4.40	4.43	มาก
5	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และน่าสนใจ	4.80	4.80	4.80	5.00	4.80	4.83	มากที่สุด
กระบวนการจัดการเรียนรู้								
6	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.20	4.80	4.60	4.60	4.60	4.57	มากที่สุด
7	มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.40	4.40	4.40	4.40	4.80	4.47	มาก
8	มีความเหมาะสมกับเวลา สื่อ ประกอบการสอน และบรรยากาศภายในชั้นเรียน	4.80	4.40	4.80	4.80	4.60	4.70	มากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย แผนการจัดการเรียนรู้ที่					ผลการประเมิน	
		1	2	3	4	5	\bar{x}	ระดับความ เหมาะสม
9	กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.60	5.00	5.00	5.00	4.70	4.53	มากที่สุด
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีความคิดสร้างสรรค์	4.60	4.40	4.80	4.40	4.80	4.60	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้								
11	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	4.60	4.60	4.80	4.60	4.67	มากที่สุด
12	มีความน่าสนใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	4.60	4.60	4.80	4.60	5.00	4.70	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล								
13	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	4.00	4.60	4.60	4.60	4.60	4.50	มาก
14	วิธีการวัดและเครื่องมือมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และขั้นตอนของกิจกรรม	4.40	4.40	4.80	4.40	4.60	4.57	มากที่สุด
15	ระบุเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.80	4.80	4.60	4.60	4.80	4.70	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.62	มากที่สุด	

**แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ
การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการในกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับของความหมายของระดับความเหมาะสม ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
สาระสำคัญ						
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา					
2	มีความถูกต้อง เข้าใจง่าย					
จุดประสงค์การเรียนรู้						
3	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
4	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติ					
5	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และน่าสนใจ					
กระบวนการจัดการเรียนรู้						
6	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
7	มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
8	มีความเหมาะสมกับเวลา สื่อประกอบการสอน และบรรยากาศภายในชั้นเรียน					
9	กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
10	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีความคิด สร้างสรรค์					
สื่อการเรียนรู้						
11	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
12	ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและ เจตคติ					
การวัดและประเมินผล						
13	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
14	วิธีการวัดและเครื่องมือมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และขั้นตอนของกิจกรรม					
15	ระบุเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน เข้าใจ ง่าย					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงนามผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง

ภาคผนวก ค ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 15 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อสอบ (ข้อที่)	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
1	0	+1	0	+1	+1	0.60	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	0	0	0.60	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
8	0	+1	0	+1	+1	0.60	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	0	0	0.60	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	0	0	0.60	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	-1	0.60	ใช้ได้
14	0	+1	0	+1	+1	0.60	ใช้ได้
15	-1	+1	+1	-1	-1	-0.20	ใช้ไม่ได้
16	0	+1	+1	+1	0	0.60	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	-1	0.60	ใช้ได้
18	0	+1	+1	+1	0	0.60	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อสอบ (ข้อที่)	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
21	-1	+1	+1	+1	-1	-0.20	ใช้ไม่ได้
22	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
23	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
24	-1	+1	+1	0	0	0.20	ใช้ไม่ได้
25	+1	+1	0	0	+1	0.60	ใช้ได้
26	-1	+1	+1	+1	-1	0.60	ใช้ได้
27	-1	+1	+1	+1	-1	0.60	ใช้ได้
28	+1	0	-1	0	-1	-0.20	ใช้ไม่ได้
29	+1	+1	0	+1	0	0.60	ใช้ได้
30	0	0	+1	+1	+1	0.60	ใช้ได้
31	0	+1	+1	+1	0	0.60	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	-1	0.60	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
35	0	+1	+1	0	+1	0.60	ใช้ได้
36	-1	-1	0	+1	+1	0.00	ใช้ไม่ได้
37	-1	+1	-1	+1	0	0.00	ใช้ไม่ได้
38	-1	+1	+1	+1	+1	0.60	ใช้ได้
39	-1	+1	+1	+1	-1	0.20	ใช้ไม่ได้
40	-1	+1	+1	+1	-1	0.20	ใช้ไม่ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อสอบ (ข้อที่)	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
41	+1	+1	+1	+1	-1	0.60	ใช้ได้
42	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
43	0	+1	0	0	-1	-0.20	ใช้ไม่ได้
44	-1	+1	+1	+1	+1	0.60	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	0	0	0.60	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
47	-1	+1	0	+1	0	0.20	ใช้ไม่ได้
48	+1	+1	0	0	+1	0.60	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
51	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
52	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
53	0	+1	+1	0	+1	0.60	ใช้ได้
54	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
55	-1	+1	+1	+1	+1	0.60	ใช้ได้
56	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
57	-1	+1	0	1	-1	0.00	ใช้ไม่ได้
58	-1	+1	+1	+1	+1	0.60	ใช้ได้
59	-1	-1	+1	+1	0	0.00	ใช้ไม่ได้
60	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
61	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
62	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อสอบ (ข้อที่)	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
63	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
64	+1	+1	+1	0	0	0.60	ใช้ได้
65	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
66	+1	+1	0	+1	0	0.60	ใช้ได้
67	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
68	+1	+1	0	+1	0	0.60	ใช้ได้
69	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
70	+1	+1	0	+1	0	0.60	ใช้ได้

ค่า IOC ≥ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าเป็นข้อสอบที่สอดคล้องกับจุดประสงค์สามารถนำไปใช้ได้

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วรรณคดีไทย เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง กาพย์พระไชย
สุริยา แล้วลงความเห็นว่าคุณค่าถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่
โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความ
คิดเห็นดังต่อไปนี้

- +1 คือ แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด
- 0 คือ ไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด
- 1 คือ แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

จุดประสงค์การ เรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
อธิบายความ เป็นมาเรื่อง กาพย์พระไชย สุริยา	1. ใครคือผู้แต่งกาพย์พระไชยสุริยา ก. พระยาสุนทรโวหาร ข. พระยาพระคลัง(หน) ค. กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ง. เจ้าพระยาธรรมาศกัณฑ์มนตรี				
	2. สุนทรภู่แต่งเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ขณะจำพรรษาอยู่ที่วัดใด ก. วัดราชบูรณะ ข. วัดอรุณราชวราราม ค. วัดเทพธิดาราม ง. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	3. ภาพยนตร์พระไชยสุริยาเป็นวรรณกรรมประเภทใด ก. นิทาน ข. นิราศ ค. กาพย์ ง. บทเห่กล่อม				
	4. ภาพยนตร์พระไชยสุริยาได้บรรจุไว้ในแบบเรียนหลวงเล่มใด ก. สังโยคภิกขาน ข. อักษรประโยค ค. วาหนิตินิกร ง. มূলบทบรรพกิจ				
	5. สิ่งใดเป็นจุดประสงค์ในการแต่งภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยา ก. เพื่อหาเลี้ยงชีพ ข. เพื่อเป็นหนังสืออ่านนอกเวลา ค. เพื่อให้เป็นเรียนสอนอ่าน ง. เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน				
	6. ลักษณะสำคัญของภาพยนตร์พระไชยสุริยา คือ ข้อใด ก. ใช้คำง่าย มีสัมผัสคล้องจอง ข. ใช้คำราชาศัพท์ทั้งเรื่อง ค. สอดแทรกคำภาษาถิ่น ง. ใช้คำประพันธ์ประเภทโคลง กาพย์ สลับกัน				
	7. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับภาพยนตร์พระไชยสุริยา				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	ก. เป็นงานประพันธ์ของสุนทรภู่ ข. แต่งด้วยคำประพันธ์ 3 ชนิด คือ โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี และกาพย์ สุรางคนางค์ ค. มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นแบบสอน อ่าน ง. การดำเนินเรื่องใช้รูปแบบนิทาน				
	8. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายในการแต่งกาพย์ พระไชยสุริยา ก. ราชานารีรำไร มีกรรมจำใจ แลไปไม่ปะพสุธา ข. ประโยชน์จะโปรดภูวนาย นิ่งนัง ตั้งใจ เลื่อมใสสำเร็จเมตตา ค. สององค์ทรงหนึ่งพยัคฆมา จัดจับ กลีบชฎา รักษาศีลถือฤๅษ ง. ภูมราการุญสุนทร ไว้หลังสั่ง สอน เด็กอ่อนอันเยาว์เล่าเรียน				
อธิบายฉันท ลักษณะของ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และกาพย์ สุรางคนางค์ 28 ได้	9. ข้อใดเป็นการกล่าวถึงฉันทลักษณ์ของ กาพย์ยานี 11 ได้ ก. 1 บท มี 2 บาท ข. 1 บท มี 3 วรรค ค. 1 บท มี 5 วรรค ง. 1 บท มี 2 วรรค				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	<p>10. ข้อใดกล่าวถึงคณะของภาพพิมพ์มัง 16 ได้ถูกต้องที่สุด</p> <p>ก. ภาพพิมพ์มัง 16 จำนวน 1 บท มี 2 วรรค วรรค ละ 8 พยางค์</p> <p>ข. ภาพพิมพ์มัง 16 ในแต่ละวรรคแบ่ง ออกเป็น 5 5 และ 6 พยางค์</p> <p>ค. ภาพพิมพ์มัง 16 ในแต่ละวรรคแบ่ง ออกเป็น 4 4 และวรรคสุดท้าย 4 พยางค์</p> <p>ง. ภาพพิมพ์มัง 16 วรรคที่ 1 มี 6 พยางค์ วรรคที่ 2 มี 4 พยางค์วรรคที่ 3 มี 6 พยางค์</p>				
	<p>11. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด</p> <p>ก. ภาพยสุรางคนางค์ 28 จำนวน 1 บท มี 7 พยางค์</p> <p>ข. ภาพยสุรางคนางค์ 28 จำนวน 1 บท มี 7 วรรค</p> <p>ค. ภาพยสุรางคนางค์ 28 จำนวน 1 บท มี 4 วรรค</p> <p>ง. ภาพยสุรางคนางค์ 28 จำนวน 1 บท มี 28 วรรค</p>				
	<p>12. ข้อใดมีจำนวนพยางค์เท่ากับวรรค แรกและวรรคที่ 3 ของภาพยยานี 11</p> <p>ก. ยามเข้าภูกระดึง</p> <p>ข. เสน่ห์ซึ่งห้วงหทัย</p> <p>ค. เมฆหมอกยั่วหยอกไม้ไหว</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	ง. อยากฝันไฟไปทุกเยียมเยียน				
	<p>1. งามสง่าภูเขาใหญ่ 2. แดนดินถิ่นโนรา</p> <p>3. ไม้รู้สิ้นถิ่นพัทลุง 4. เลื่องชื่อระบือไกล</p> <p>13. ข้อใดเรียงลำดับกาพย์ยานี 11 ได้เหมาะสมที่สุด</p> <p>ก. 2 - 1 - 4 - 3</p> <p>ข. 2 - 3 - 4 - 1</p> <p>ค. 2 - 4 - 3 - 1</p> <p>ง. 3 - 1 - 4 - 3</p>				
	<p>14. "พระไชยสุริยาภูมิ พาพระมเหสีมาทีในลำสำภา" ข้อความข้างต้นแบ่งจังหวะอ่านเป็นพยางค์อย่างไรให้ไพเราะ</p> <p>ก. 2/2/3// 2/3// 3/2//</p> <p>ข. 2/3/2// 2/3// 2/2/2//</p> <p>ค. 3/2/2// 2/3// 2/2/2//</p> <p>ง. 2/3/2// 3/2// 2/2/2//</p>				
	<p>15. "คำเข้าเอากราดกรวดเตียน เหน้อยยากปากเพียร เรียนธรรมบำเพ็ญเคร่งครัน"</p> <p>ในบทประพันธ์ข้างต้น ปรากฏสัมผัสใน ทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษรกี่คำ</p> <p>ก. สัมผัสสระ 1 คำ สัมผัสอักษร 2 คำ</p> <p>ข. สัมผัสสระ 2 คำ สัมผัสอักษร 2 คำ</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	ค. สัมผัสสระ 3 คำ สัมผัสอักษร 2 คำ ง. สัมผัสสระ 4 คำ สัมผัสอักษร 2 คำ				
	16. ชุมนางต่างลูกวีน พัลวันคันตึงตึง พลังพลัดตกหกคะเมน ควรเติมข้อความใดในคำประพันธ์ ก. บ้างตื่นไฟตกใจโจน ข. ท่านผู้หญิงวิ่งยุดหลัง ค. ลึงค่างโจนโผนหกหัน ง. ลงโคลนเลนแผ่นผาดโผน				
ระบุชนิดของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ที่กำหนดได้	17. กาพย์ที่มีลีลาอ่อนหวานเศร้า มักใช้ในการพรรณนาอารมณ์ ความรู้สึก คือ กาพย์ชนิดใด ก. กาพย์พระไชยสุริยา ข. กาพย์ยานี 11 ค. กาพย์ฉบัง 16 ง. กาพย์สุรางคนางค์ 28				
	18. คำประพันธ์ในข้อใดแต่งเป็นกาพย์ฉบัง 16 ก. จะร่ำคำต่อไป พอล้อใจกุมารา ธรมีมีราชา เจ้าพาราสาვეถี ข. สกุนาอาลัยชีวี ลาปลาจรลี สู่ที่ภูผาศัย ค. ขึ้นใหม่ในกน กกว่าปน ระคน กันไป เอ็นดูภูธร มานอนในไพร มณฑลตันไทร แทนไพชยนต์สถาน				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	ง. เข้าป่าอารัญ จงจำใส่ใจ เก็บผลไม้ ไว้พอเป็นแรง				
	19. คำประพันธ์ใดแต่งเป็นกาพย์ สุรางคนางค์ 28 ก. จะร่ำคำต่อไป พอล้อใจกุมาร ธรรณีมีราชา เจ้าพาราสาเวณี ข. สกุนดาอาลัยชีวี ลาปลาจรัล สู่ที่ภูผาอาศัย ค. ขึ้นใหม่ว่ากน ก กว่าปน ระคนกันไป เอ็นดูภูธร มานอนในไพร มณฑลตันไทร แทนไพชยนต์สถาน ง. เล่ห์เลือนชะลอดุสิตฐา นมหา พิมานรมย์ มารังสฤษฏีพิศนิยม ผิจะเทียบบ่เทียบทัน				
	20. “ ลิงค่างครางโครกครอกฝูงจิ้งจอก ออกเห่าหอนชะนีไวเวกวอนนกกกร่อน นอนรังเรียง” ถ้าจัดวรรคให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์จะ เป็นคำประพันธ์ประเภทใด ก. กาพย์สุรางคนางค์ 28 ข. กาพย์ฉบัง 16 ค. กาพย์ยานี 11 ง. กลอนสุภาพ				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	<p>21. สระอุสะจะขอไหว้ พระศรีไตรสรณา พ่อแม่แลครุบา เทวดาในราศี จากคำประพันธ์ข้างต้นกวีใช้คำประพันธ์ประเภทใดแต่ง</p> <p>ก. กลอนแปด</p> <p>ข. กาพย์ยานี 11</p> <p>ค. กาพย์ฉบัง 16</p> <p>ง. กาพย์สุรางคนางค์ 28</p>				
	<p>22. พระไชยสุริยาภูมิ พาพระมเหสี มาที่ในลำสำภา จากคำประพันธ์ข้างต้นกวีใช้คำประพันธ์ประเภทใดแต่ง</p> <p>ก. กลอนแปด</p> <p>ข. อินทรวีเชียรฉันท 24</p> <p>ค. กาพย์ฉบัง 16</p> <p>ง. กาพย์สุรางคนางค์ 28</p>				
	<p>23. วันนั้นจันทร์ มีดารากร เป็นบริวาร เห็นสิ้นดินฟ้า ในป่าท่าธาร มาลี้คลีบ้าน ไบก้านอรชร จากคำประพันธ์ข้างต้นกวีใช้คำประพันธ์ประเภทใดแต่ง</p> <p>ก. กลอนแปด</p> <p>ข. อินทรวีเชียรฉันท 24</p> <p>ค. กาพย์ฉบัง 16</p> <p>ง. กาพย์สุรางคนางค์ 28</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
ตีความคำศัพท์ยากโดยจรรยาบรรณคดี	24. “ปลากระโทงแทง <u>โหลมา</u> <u>ราหู</u> เหยราปลาทุมื่ออยู่ในน้ำ คล้ำไป” คำว่า “ราหู” มีความหมายว่าอย่างไร ก. ปลาชะโด ข. ปลาฉลาม ค. ปลากระดี ง. ปลากระเบน				
	25. ข้าเจ้าเอา ก ข เข้ามาต่อ ก กา มีแก้ไขเพียงเท่านี้ ดีมีดีอย่าตรีชาชา ในคำประพันธ์ข้างต้น หมายความว่าอย่างไร ก. ว่ากล่าว ข. เชื้อยชา ค. ไม่รู้สึกเจ็บปวด ง. เสียตสี				
	26. ข้อใดอธิบายความหมายไม่ถูกต้อง ก. ตรีชา - ตีเตียน ข. โง่ง่าเต่าตุ่น - โง่งที่สุด ค. สาธุสะ- ไหว้อย่างสวยงาม ง. พุทธรันดร - อาณาจักรของพระพุทธเจ้า				
	27. จะจระคำต่อไป พอล้อใจ..... ธรรณมีราชา เจ้าพาราสาเวถี เติมคำศัพท์ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง ก. กุมารี ข. กุมารา ค. กินทร์ ง. กุมาร				
	28. จะจระคำต่อไป พอล้อใจกุมารา ธรรณมีราชา เจ้าพาราสาเวถี				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	คำประพันธ์ในข้อใดมีความหมายต่างจากคำ ที่ขีดเส้นใต้ ก. ชื่อว่าสุมาลี อยู่บุรีไม่มีภัย ข. หาได้ใครหาเอา ไพรฟ้าเศรำเปล่าอุรา ค. พระพื้นดินนอน ไกลพระนคร ง. น้ำป่าเข้าธานี ก็ไม่มีที่อาศัย				
	29. คำศัพท์ในข้อใดต่างจากพวก ก. ค้อนทอง ข. กะลิง ค. คอโค ง. นางนวล				
	30. ข้อใดบอกเวลาต่างกับข้ออื่น ก. พอพระสุริยไส จะใกล้โพล์เพล้เวลา ข. เข้าไปไสยา เวลาพอดำรำไร ค. เข้าตู่สุริยน ขึ้นพันเมรุไกร ง. รอนรอนอ่อนฮัสดง พระสุริยงเย็นยอแสง				
เขียน ความหมาย คำศัพท์ยากได้ ถูกต้อง	31. "โพล์เพล้" มีความหมายว่าอย่างไร ก. เวลาย่ำรุ่ง ข. เวลาเข้าตู่ ค. เวลาบ่าย ง. เวลาพลบค่ำ				
	32. ศฤงคาร มีความหมายว่าอย่างไร ก. อาคารที่มีค่า ข. ทรัพย์สมบัติ ค. อาศรมของพระฤาษี ง. บุคคลที่มั่งคั่งด้วยทรัพย์				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	33. คำว่า "ทุกขตริง" อ่านว่า อย่างไร ก. ทุก-กะขะตริง ข. ทุก-ขะ-ตะ-ริง ค. ทุก-ขะ-ตริง ง. ทุ-ขะตริง				
	34. คำว่า "บรรจถรณ์" อ่านว่า อย่างไร ก. บัน-ถอน ข. บอน-จะ-ถอน ค. บับ-จะ-ถอน ง. บัน-จะ-ถอน				
อธิบายลักษณะมาตราตัวสะกดจากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาได้	35. จากกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา ตัวสะกดในแม่ใดไม่มีบทอ่านแยกออกมาต่างหาก ก. แม่กม ข. แม่เกอว ค. แม่เกย ง. แม่กบ				
	36. ก ข ก กา ว่าเวียน หนูน้อยคอยเพียร อ่านเขียนผสมกมกย คำประพันธ์นี้ใช้ตัวสะกดกี่มาตรา ก. 1 มาตรา ข. 2 มาตรา ค. 3 มาตรา ง. 4 มาตรา				
	37. ข้อใดที่ไม่ได้กล่าวถึงในแม่กง ก. เห็นกว้างยางเยื้องชำเลื่องเดิน ข. ไกรกว้างยางสูงระหง ค. ฝูงละมั่งฝั่งดินกินเพลิง ง. กิงกาหลงส่งกลิ่น				
	38. ภูมราการุญสุนทร ไว้หวังสั่งสอนเด็กอ่อนอันเยาว์เล่าเรียน ในบทประพันธ์ข้างต้น ไม่ปรากฏคำในมาตราตัวสะกดใด				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	ก. แม่กก ข. แม่กง ค. แม่เกย ง. แม่เกอว				
อธิบาย เหตุการณ์สำคัญ จากเรื่องกาพย์ พระไชยสุริยาได้	39. ในการแต่งเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ก็เริ่มต้นด้วยบทใดเป็นบทแรก ก. บทอ่านเรียงลำดับตั้งแต่มาตรา แม่ ก กา ข. บทพรรณนาความงามของบ้านเมือง ค. บทแรกเริ่มด้วยกาพย์ยานี 11 ง. บทไหว้ครู				
	40. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เมือง สาวิตรีล่มสลาย ก. เพราะประชาชนประพาศิษฐ์ ข. เพราะขุนนางประพาศิมิชอบ ค. เพราะนางสุมาลีประพาศิตนเหลวไหล ง. เพราะพระไชยสุริยาไม่ตั้งอยู่ใน ทศพิธราชธรรม				
	41. พระไชยสุริยาต้องออกจากเมืองไป เพราะอะไร ก. เทพดลใจ ข. ไฟไหม้เมือง ค. ฝีป่าหลอกหลอน ง. น้ำป่าไหลเข้าท่วมเมือง				
	42. กาลกิณี 4 ประการในเรื่อง ได้แก่ อะไรบ้าง				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	<p>ก. มัวเมาในกาม มีความโลภ อ้อราษฎร บังหลวง คดโกง</p> <p>ข. ละทิ้งศาสนา มัวเมาในกาม ร่ำสุรา ค่ำเช้า อ้อราษฎรบังหลวง</p> <p>ค. เห็นผิดเป็นชอบ ออกตัญญู เบียดเบียนซึ่งกันและกัน มีความโลภ</p> <p>ง. ศึกษาไสยศาสตร์ อัญเชิญภูตผี ทำเสน่ห์ให้คุณไสย รบราฆ่าฟันกัน</p>				
	<p>43. ตอนจบของกาพย์พระไชยสุริยาเป็นอย่างไร</p> <p>ก. พระไชยสุริยาและพระมเหสีออกบวช</p> <p>ข. พระไชยสุริยาและพระมเหสีสร้างวังใหม่</p> <p>ค. พระไชยสุริยาและพระมเหสีรักกันในป่า</p> <p>ง. พระไชยสุริยาและพระมเหสีกลับไปฟื้นฟูบ้านเมืองเดิม</p>				
	<p>44. “ ภาตรามานในน้ำไหล ค่ำเช้าเปล้าใจ ที่โนมหาวารี”</p> <p>เหตุการณ์นี้ คือสถานที่ใดที่ใช้เป็นฉากในเรื่อง</p> <p>ก. แม่น้ำสายยาว</p> <p>ข. ท้องทะเลกว้าง</p> <p>ค. แม่น้ำสายเล็ก ๆ</p> <p>ง. ลำคลองที่คดเคี้ยว</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	<p>45. ภาพยนตร์ไชยสุริยา เมื่อกล่าวถึงแม่มก จะพูดถึงสิ่งใดเป็นส่วนใหญ่</p> <p>ก. สภาพความยากลำบากในการเดินทาง</p> <p>ข. การต้องตระกรำลำบาก มานอนกลางป่า</p> <p>ค. กล่าวถึงธรรมชาติ ป่าไม้ สัตว์ต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในป่า</p> <p>ง. การประสบภัยคลื่นซัดทำให้เรืออัปปางลง</p>				
	<p>“ คดีที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา ใครเอาข้าวปลามา ให้สุภาก็ว่าดี ที่แพ้แก่ชนะ ไม่ถือพระประเพณี ชี้ข้อก็ได้ดี ไ่ล่าดำดีมีอาญา”</p> <p>46. การกระทำของตัวละครตามคำประพันธ์นี้ถูกต้อง หรือไม่</p> <p>ก. ถูกต้อง เพราะเห็นถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์</p> <p>ข. ถูกต้อง เพราะเราทุกคนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน</p> <p>ค. ไม่ถูกต้อง เพราะแสดงให้เห็นถึงความโลภของคน</p> <p>ง. ไม่ถูกต้อง เพราะแสดงให้เห็นถึงความเกลียดชังในจิตใจ</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	47. เหตุการณ์ใดที่ สะท้อนให้เห็นว่า บ้านเมืองปั่นป่วนและผู้คนไม่เป็นสุข ก. ไฟรฟ้าประชาชี ชาวบุรีก็ปรีดา ข. คำเข้าเฝ้าสี่ขอ เย็นเข้าหอล่องกามา ค. ฝิปามากกระทำ มรณกรรมชาวบุรี ง. พาราสาวะถึ ใครไม่มีปราณีใครดุคือ				
	48. ข้อใดไม่ปรากฏในบทประพันธ์ต่อไป คำเข้าเฝ้าสี่ขอ เข้าแต่หอล่องกามา หาได้ให้ภริยา โลโกพาให้บ้าใจ ไม่จำคำพระเจ้า เหวไปเข้าภาษาไสย ถือดีมีข้าไท จ้อแต่ไพร่ใส่ชื่อคา ก. หลงระเริงมัวเมาในกามารมณ ข. งมฉายในเวทมนตร์คาถา ค. เชื่อในภาษาศาสตร์ ง. จ้อราชฎ์บั้งหลวง				
	49. เนื้อหาในกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา ส่วนใหญ่มุ่งเน้นสิ่งใดเป็นหลัก ก. มาตราตัวสะกด ข. การแต่งคำประพันธ์ ค. การสอนคนให้ทำความดี ง. นำเสนอการประกอบอาชีพ				
	50. ข้อใดตรงกับแนวคิดของเรื่องกาพย์พระไชยสุริยามากที่สุด				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	ก. บ้านเมืองจะล่มจม ถ้าคนในสังคมขาดศีลธรรม ข. การจะให้พ้นทุกข์ ต้องถือบวชเป็นพระดาบส ค. สังคมจะสงบสุขถ้าทุกคนรู้จักหน้าที่ของตน ง. บ้านเมืองจะนำอยู่ ถ้าทุกคนต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน				
	51. สิ่งที่เป็นคุณค่าในการอ่านภาพพระไชยสุริยา คืออะไร ก. ความบันเทิง ข. ทำให้นักเรียนรักในการศึกษา ค. ได้เรียนรู้วัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของผู้คนในสมัยนั้น ง. ได้คติสอนใจที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต				
อธิบายภาพพจน์ที่ปรากฏในวรรณคดีได้	ค้อนทองเสียงร้องปองเป็ง เพลินฟังวังเวง อีแก้งเริงร้องลองเชิง 52. จากคำประพันธ์ข้างต้น ใช้โวหารภาพพจน์ชนิดใด ก. บรรยายโวหาร ข. สัทพจน์ ค. อุปมา ง. สาธกโวหาร				
	53. ข้อใดกล่าวถึงโวหารภาพพจน์ได้ถูกต้อง				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	ก. การใช้ภาษาเพื่ออธิบายเรื่องราวอย่างตรงไปตรงมา ข. การใช้ถ้อยคำที่ทำให้ผู้รับสารเกิดมโนภาพหรือเกิดจินตนาการถ่ายทอดอารมณ์ ค. การยกตัวอย่างเหตุการณ์ประกอบเพื่อให้มีความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ มากขึ้น ง. การเปรียบเทียบที่เรียกสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยใช้คำอื่นแทนเพื่อให้เกิดความหลากหลาย				
	54. คำประพันธ์ในข้อใดไม่ได้แสดงการเคลื่อนไหว ก. หลวงซีหนี่หลวงเถร ลงโคลนเลนแผ่นผาดโผน ข. พระสงฆ์ลงจากกุฎ วิ่งอุตุตุตุตมือเณร ค. เห็นกว้างอย่างเยื้องช้าเลื่องเดินเหมือนอย่าง นางเชิญ ง. ที่ชื่อถือพระเจ้า ว่าโง่งเง่าเต่าปูปลา				
	55. "รอนรอนอ่อนอัสตง พระสุริยงเย็น ยอแสง ชวงดั่งน้ำคั้งแดง แฝงเมฆเขาเงาเมรุธร" บทประพันธ์นี้มีความดีเด่นด้านวรรณศิลป์อย่างไร				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	ก. การใช้ค้ำกาย ข. การใช้อุปมา ค. การใช้บุคคลวัตติ ง. การใช้โวหารนาฏการ				
	56. คำประพันธ์ในข้อใด ไม่มีการใช้ อุปมาโวหาร ก. ยุงทองร้องกะดั่งโห่งดั่ง เพียงม้อง กลองระฆัง ข. อยู่วังดั่งจันทร์รา มาหม่นหมอง ละอองนวล ค. ดินแดนถิ่นมนุษย์ เสียงดังดุจเพลิง โพลง ง. พิณพาทย์ระนาดม้อง ตะโพนกลอง ร้องเป็นเพลง				
	57. ข้อใดมีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ (สัทพจน์) ก. ค้อนทองเสียงร้องปोंเป่ง ข. ลิงค่างโจนโผนหกหัน ค. ยืนเบ็งบึ่งหน้าตาโพลง ง. ฝูงจิ้งจอกออกเห่าหอน				
	58. ข้อใดใช้โวหารต่างจากข้ออื่น ก. กะลิ่งกระलगนางนวลนอนเรียง พญาลอคลอคเคียง แอนเอียงอิไ้ก้ง โทงเทง				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	ข. ยุงทองร้องกระโต้งโห่งดัง เพียงฆ้องกลองระฆัง แตรสังข์กังสดาล ขานเสียง ค. มะม่วงพลวงพลองซ้องนาง เกลือ่นเถื่อนทาง กินพลางเดินพลางหว่างเนิน ง. ไกรกร่างยางยุงสูงระหง ตลิงปลิงปริงประยงค์ คันทรงส่งกลืนผืนผาง				
	59. คำประพันธ์ในข้อใดใช้โวหารนาฏ การ ก. ป่าสูงยุงยางข้างโขลง อึ่งคะนึ่งผิง โผง โยงกันเล่นน้ำคล้ำไป ข. สำเร็จจะได้ไปสวรรค์ เสวยสุขทุกวัน นานนับกับกาลปีพุทธันดร ค. ระวังตัวกลัวครุหนุเอ๋ย ไม่เรียวเจียว เหวย ภูเคยเข็ดหวาบขวาบเขี้ยว ง. กระจับปี่สีชอคลอเสียง ชับรำจำเรียง สำเนียงนางฟ้าน่าฟัง				
วิเคราะห์คุณค่า ด้านเนื้อหา ด้านสังคม และคุณค่าด้าน วรรณศิลป์ ของ วรรณคดี	60. ภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยาให้คุณค่า ด้านใดมากที่สุด ก. ด้านศีลธรรม ข. ด้านวรรณคดี ค. ด้านภาษาศาสตร์ ง. ด้านประวัติศาสตร์				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	<p>61. ข้อใดมีการเล่นสัมผัสในวรรคมากที่สุด</p> <p>ก. ชะแง้แลไปไกลตา จำของอุปลา</p> <p>ข. ข้าเฝ้าเล่าแก่ภวไฉน พระเจ้าเข้าใจ</p> <p>ค. วันนั้นครั้นดินไหว เกิดเหตุใหญ่ในปฐมพี</p> <p>ง. มันทิ้งเลือกเผาไฟ กินผลไม้ได้เป็นแรง</p>				
	<p>62. คำคู่ใดเป็นการสัมผัสอักษร</p> <p>ก. สนิท - นอน</p> <p>ข. นอน - สัจวร</p> <p>ค. สัจ - คีล</p> <p>ง. เอน - อิง</p>				
	<p>63. ไฟรฟ้าประชาชี ชาวบุรีก็ปรีดา ทำไร่ข้าวไถนา ได้ข้าวปลาแลสาลี จากบทประพันธ์ข้างต้น สะท้อนให้เห็น สภาพสังคมอย่างไร</p> <p>ก. บ้านเมืองวุ่นวาย</p> <p>ข. บ้านเมืองสงบสุข</p> <p>ค. บ้านเมืองขาดแคลน</p> <p>ง. บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์</p>				
	<p>64. คำประพันธ์ในข้อใดสะท้อนความ เชื่อในเรื่องไสยศาสตร์ (การวิเคราะห)</p> <p>ก. หาได้ใครหาเอา ไฟรฟ้าเศร้าเปล่าอุรา ผู้ที่มีอาญา ไส้ตีดำไม่ปราณี</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	<p>ข. ไม่จำคำพระเจ้า เหนไปเข้าภาษาไสย ถือดีมีข้าไท ข้อแต่ไพร่ไล่ซื้อคา</p> <p>ค. อยู่มาหมู่ข้าเฝ้า ก็หาเยาวนารี ที่หน้าตาดีดี ท้ามโหรีที่เคหา</p> <p>ง. พาราสาเวถี ใครไม่มีปราณี่ใคร ดูดีถือแต่ใจ ที่ใครได้ใส่เอาพอ</p>				
	<p>65. ข้อใดคือแก่นเรื่องของวรรณคดี กาพย์พระไชยสุริยา</p> <p>ก. บ้านเมืองร่มเย็น เป็นสุขเพราะมี กษัตริย์ที่ปกครองบ้านเมืองด้วย ทศพิธราชธรรม</p> <p>ข. ถ้าคนในสังคมแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน เห็นแก่ตัวจะทำให้บ้านเมืองล่มสลาย</p> <p>ค. ข้าราชการที่ดีเป็นกำลังสำคัญในการ บริหาร บ้านเมือง</p> <p>ง. เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพราะสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์ลงโทษ</p>				
	<p>66. ข้อใดแสดงความเชื่อของคนในสังคม</p> <p>ก. อยู่มาข้าเฝ้า ก็หาเยาวนารี ที่หน้าตาดีดี ท้ามโหรีที่เคหา</p> <p>ข. คำข้าเฝ้าสืขอ เข้าแต่หอล่อกามา หาได้ใช้ภริยา โลภพาให้บ้าใจ</p> <p>ค. ไม่จำคำพระเจ้า เหนไปเข้าภาษาไสย ถือดีมีข้าไท ข้อแต่ไพร่ไล่ซื้อคา</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	ง. คดีที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา ใครเอาข้าวปลามา ให้สุภาถือว่าดี				
	67. จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาข้อใด เป็นความรู้ที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ใน วิชาภาษาไทยได้ ก. ความรู้เรื่องพรรณไม้ ข. มาตราตัวสะกด ค. สัตว์ป่า ง. ถูกทุกข้อ				
	68. ข้อความใดแสดงให้เห็นความ พอเพียงด้านทรัพยากร ก. สุขเกษมเปรมปรีดีวิมาน อิ่มหน้า สำราญ ข. เศษบุญกุศลหนุนหลัง สิ่งใดตั้งใจหวัง ค. เห็นภัยในขันธสันดาน ตัดห่วงบ่วง มาร ง. ข้าวปลาหาไปไม่เบา นารีที่เยาว์				
	69. จากคำประพันธ์ที่ว่า "ส่วนสุมาลี วันทาสามี เทวียู่งาน เฝ้าอยู่ดูแล เหมือนแต่ก่อนกาล ให้พระภูบาล สำราญวิญญา " สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในด้านใด ก. ความอดทน ข. การประพฤติปฏิบัติต่อสามี ค. ความเพียร				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
	ง. ความศรัทธาในศาสนา				
	70. "ความกตัญญูทวดที่เป็น เครื่องหมายของคนดี" นักเรียนจะนำสุภาภิตนี้ไปใช้กับข้อใด ก. ใครเอาข้าวปลามา ให้สุภาก็ว่าดี ข. คำเข้าเฝ้าสี่ขอ เข้าแต่หอล่อกามา ค. ลูกศิษย์คิดล้างครู ลูกไม่รู้คุณพ่อมัน ง. ส่อเสียดเบียดเบียนกัน ลอบฆ่าฟันคือ ตักหนา				

ลงชื่อผู้เชี่ยวชาญ .

(.....)

ตำแหน่ง

ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความ
เชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	แปลผล	อำนาจจำแนก (r)	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
1	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.79	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.67	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.79	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.79	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.67	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.64	ใช้ได้	0.33	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
10	0.79	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.67	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.79	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
13	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.79	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.70	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
16	0.79	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
17	0.73	ใช้ได้	0.30	ใช้ได้	ใช้ได้

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	แปลผล	อำนาจจำแนก (r)	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ข้อสอบ
18	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
19	0.79	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	ใช้ได้
20	0.67	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
21	0.79	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
22	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
23	0.79	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	ใช้ได้
24	0.76	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
25	0.79	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
26	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
27	0.79	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	ใช้ได้
28	0.67	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
29	0.79	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
30	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
31	0.70	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
32	0.64	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
33	0.79	ใช้ได้	0.30	ใช้ได้	ใช้ได้
34	0.73	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
35	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
36	0.79	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	ใช้ได้
37	0.67	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
38	0.79	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
39	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
40	0.79	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	ใช้ได้

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	แปลผล	อำนาจจำแนก (r)	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ข้อสอบ
41	0.67	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
42	0.79	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
43	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
44	0.79	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	ใช้ได้
45	0.67	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
46	0.79	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
47	0.76	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
48	0.64	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
49	0.73	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
50	0.58	ใช้ได้	0.21	ใช้ได้	ใช้ได้
51	0.61	ใช้ได้	0.21	ใช้ได้	ใช้ได้
52	0.61	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
53	0.67	ใช้ได้	0.30	ใช้ได้	ใช้ได้
54	0.67	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
55	0.73	ใช้ได้	0.30	ใช้ได้	ใช้ได้
56	0.64	ใช้ได้	0.27	ใช้ได้	ใช้ได้
57	0.52	ใช้ได้	0.33	ใช้ได้	ใช้ได้
58	0.61	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้

หมายเหตุ : คัดเลือกข้อสอบไว้จำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร
KR-20 ของ Kuder Richardson เท่ากับ 0.81

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (x) หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ใครคือผู้แต่งกาพย์พระไชยสุริยา
 - ก. กรมพระปรมาธิบดีชินวรา
 - ข. เจ้าพระยาธรรมาศกดิ์มนตรี
 - ค. พระยาสุนทรโวหาร (ภู่)
 - ง. พระยาพระคลัง (หน)
 2. กาพย์พระไชยสุริยาได้บรรจุไว้ในแบบเรียนหลวงเล่มใด
 - ก. สังโยคภิกขาน
 - ข. อักษรประโยค
 - ค. วาหนิตินิกร
 - ง. มุลบทบรรพกิจ
 3. ข้อใดเป็นจุดประสงค์ในการแต่งกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
 - ก. เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน
 - ข. เพื่อเป็นหนังสืออ่านนอกเวลา
 - ค. เพื่อใช้เป็นเรียนสอนอ่าน
 - ง. เพื่อหาเลี้ยงชีพ
 4. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับกาพย์พระไชยสุริยา
 - ก. เป็นงานประพันธ์ของสุนทรภู่
 - ข. การดำเนินเรื่องใช้รูปแบบนิทาน
 - ค. มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นแบบสอนอ่าน
 - ง. แต่งด้วยคำประพันธ์ 3 ชนิด คือโคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี และกาพย์สุรางคนางค์
-
1. งามสง่าภูเขายาใหญ่	2. แดนดินถิ่นโนรา
3. ไม่รู้สิ้นถิ่นพัทลุง	4. เลื่องชื่อระบือไกล

5. ข้อใดเรียงลำดับกาพย์ยานี 11 ได้เหมาะสมที่สุด

ก. 2-3-4-1

ข. 2-1-4-3

ค. 2-4-3-1

ง. 3-1-4-3

6. "พระไชยสุริยาภูมิ พาพระมเหสี มาทีในลำสำเภา" ข้อความข้างต้นแบ่งจังหวะอ่านเป็นพยางค์อย่างไรให้ไพเราะ

ก. 2/2/3// 2/3// 3/2//

ข. 2/3/2// 2/3// 2/2/2//

ค. 3/2/2// 2/3// 2/2/2//

ง. 2/3/2// 3/2// 2/2/2//

7. คำประพันธ์ในข้อใดแต่งเป็นกาพย์ฉบัง 16

ก. จะร่ำคำต่อไป พอล้อใจกุมาร

ธรมีมีราชา เจ้าพาราสาวัตี

ข. สกุนดาอาศัยชีวี ลาปลาจรรลี

สูที่ภูผาอาศัย

ค. ขึ้นใหม่ในกน กกว่าปน

ระคนกันไป เอ็นดูภูธร

มานอนในไพร มณฑลตันไทร

แทนไพชยนต์สถาน

ง. เข้าป่าอาภรณ์ จงจำใส่ใจ

เก็บผลไม้ ไว้พอเป็นแรง

8. " ลิงค่างครางโครกครอกฝูงจิ้งจอกออกเห่าหอนชะนีวิเวกวอนนกกกร่อนนอนร้องเรียง"
ถ้าจัดวรรคให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์จะเป็นคำประพันธ์ประเภทใด

ก. กลอนสุภาพ

ข. กาพย์ฉบัง 16

ค. กาพย์ยานี 11

ง. กาพย์สุรางคนางค์ 28

9. พระไชยสุริยาภูมิ พาพระมเหสี

มาทีในลำสำเภา

จากคำประพันธ์ข้างต้นกวีใช้คำประพันธ์ประเภทใดแต่ง

ก. กลอนแปด

ข. กาพย์ฉบัง 16

ค. อินทรวีเชียรฉันท์ 24

ง. กาพย์สุรางคนางค์ 28

10. วันนั้นจันทร์ มีดารากร เป็นบริวาร

เห็นสิ้นดินฟ้า ในป่าท่าธาร มาลีคลีบาน

ใบกำนอรชร

จากคำประพันธ์ข้างต้นกวีใช้คำประพันธ์ประเภทใดแต่ง

ก. กลอนแปด

ข. อินทรวีเชียรฉันท์ 24

ค. กาพย์ฉบัง 16

ง. กาพย์สุรางคนางค์ 28

11. ข้าเจ้าเอา ก ข เข้ามาต่อ ก กา มี

แก้ไขเพียงเท่านี้ ตีมิต้อย่าตรีชา

"ตรีชา" ในคำประพันธ์ข้างต้น หมายความว่าอย่างไร

ก. ว่ากล่าว

ข. เชื้อยชา

ค. เสียดสี

ง. ไม่รู้สึกเจ็บปวด

12. คำศัพท์ในข้อใดต่างจากพวก

ก. คอโค

ข. กะลิง

ค. ค้อนทอง

ง. นางนวล

13. ข้อใดบอกเวลาต่างจากพวก

ก. เข้าตู่สุริยน ขึ้นพันเมรุไกร

ข. เข้าไปไผ่ยา เวลาพอดำรำไร

ค. พอพระสุริไส จะใกล้โพล้เพล้เวลา

ง. รอนรอนอ่อนอัสตง พระสุริยงเย็นยอแสง

14. "โพล้เพล้" มีความหมายว่าอย่างไร

ก. เวลารุ่ง

ข. เวลาเข้าตู่

ค. เวลาบ่าย

ง. เวลาพลบค่ำ

15. คำว่า “บรรจถรณ์” อ่านว่า อย่างไร

ก. บัน-ถอน	ข. บอน-จะ-ถอน
ค. บับ-จะ-ถอน	ง. บัน-จะ-ถอน

16. ภูมรการฤษฎสุนทร ไว้หวังสั่งสอน
เด็กอ่อนอันเยาว์เล่าเรียน

ในบทประพันธ์ข้างต้น ไม่ปรากฏคำในมาตราตัวสะกดใด

ก. แม่กง	ข. แม่กก
ค. แม่เกย	ง. แม่เกอว

17. กาลกณี 4 ประการในเรื่อง ได้แก่อะไรบ้าง

- ก. ศึกษาไสยศาสตร์ อัญเชิญภูตผี ทำเสน่ห์คุณไสย รบราฆ่าฟันกัน
- ข. เห็นผิดเป็นชอบ ออกตัญญู เบียดเบียนซึ่งกันและกัน มีความโลภ
- ค. ละทิ้งศาสนา มัวเมาในกาม ร่ำสุราค่ำเข้า จ้อราษฎรบังหลวง
- ง. มัวเมาในกาม มีความโลภ จ้อราษฎรบังหลวง คดโกง

18. “ คติที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา
ใครเขาเข้าปละมา ให้สุภาก็ว่าดี
ที่แพ้แก่ชนะ ไม่ถือพระประเวณี
ชี้ฉ้อก็ได้ดี ไหล่ดำตีมีอาญา”

การกระทำของตัวละครตามคำประพันธ์นี้ถูกต้อง หรือไม่

- ก. ถูกต้อง เพราะเห็นถึงความมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์
- ข. ถูกต้อง เพราะเราทุกคนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ค. ไม่ถูกต้อง เพราะแสดงให้เห็นถึงความโลภของคน
- ง. ไม่ถูกต้อง เพราะแสดงให้เห็นถึงความเกลียดชังในจิตใจ

19. ข้อใดไม่ปรากฏในบทประพันธ์ต่อไปนี้

คำเข้าเฝ้าสืขอ	เข้าแต่หอล้อกามา
หาได้ให้ภริยา	โลภพาให้บ้าใจ
ไม่จำคำพระเจ้า	เหไปเข้าภาษาไสย
ถือดีมีข้าไท	จ้อแต่ไพร่ใส่ชื่อคา

- ก. ชื่อราชบุรุษบังหลวง
- ข. เชื้อในภาษาศาสตร์
- ค. งมภายในเวทมนตร์คาถา
- ง. หลงระเริงมัวเมาในกามารมณ์

20. ข้อใดตรงกับแนวคิดของเรื่องกาพย์พระไชยสุริยามากที่สุด

- ก. สังคมจะสงบสุขถ้าทุกคนรู้จักหน้าที่ของตน
 - ข. การจะให้พ้นทุกข์ ต้องถือบวชเป็นพระดาบส
 - ค. บ้านเมืองจะล่มจม ถ้าคนในสังคมขาดศีลธรรม
 - ง. บ้านเมืองจะน่าอยู่ ถ้าทุกคนต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
- ค้อนทองเสียงร้องป๋องเป็ง เพลินฟังวังเวง
อิแก้งเร้งร้องลงเซ็ง

21. จากคำประพันธ์ข้างต้น ใช้โวหารภาพพจน์ชนิดใด

- ก. สาธกโวหาร
- ข. สัทพจน์
- ค. อุปมา
- ง. บรรยายโวหาร

22. คำประพันธ์ในข้อใดไม่ได้แสดงการเคลื่อนไหว

- ก. หลวงซึ่หนีหลวงเถร ลงโคลนเลนแผ่นผาดไผน
- ข. พระสงฆ์ลงจากกุฎี วิ่งอุตุตุตุมือเณร
- ค. เห็นกว้างอย่างเยื้องช้าเลื่องเดิน เหมือนอย่างนางเชิญ
พระแสงสำอางข้างเคียง
- ง. ที่ชื่อถือพระเจ้า ว่าโง่งเง่าเต่าปูปลา

23. "รอนรอนอ่อนอัสตง พระสุริยงเย็นขอแสง
ช่วงดั่งน้ำคั้งแดง แผงเมฆเขาเงาเมรุธร"

บทประพันธ์นี้มีความดีเด่นด้านวรรณศิลป์อย่างไร

- ก. การใช้คำง่าย
- ข. การใช้อุปมา
- ค. การใช้นักลวด
- ง. การใช้โวหารนาฏการ

24. ข้อใดใช้โวหารต่างจากข้ออื่น

- ก. กะลึงกะกลางนางนวนอนเรียง พญาลอกลอเคียง
แอนเลี้ยงฮีโก้โงเทง
- ข. ยุงทองร้องกระดิ่งโห่งดัง เพียงฆ้องกลองระฆัง
แตรสังข์กังสดาลขานเสียง
- ค. มะม่วงพลวงพลองซ้องนาง หล่นเกลื่อนเถื่อนทาง
กินพลางเดินพลางหว่างเนิน
- ง. ไกรกร่างยางยุงสูงระหง ตะลิงปลิงปริงประยงค์
คันทรงส่งกลิ่นผืนฝาง

25. ข้อใดมีการเล่นสัมผัสในวรรคมากที่สุด

- ก. มันเผือกเลือกเผาไฟ กินผลไม้ได้เป็นแรง
- ข. วันนั้นครันดินไหว เกิดเหตุใหญ่ในปฐมพี
- ค. ข้าเฝ้าเล่าแก่ภูวไนย พระเจ้าเข้าใจ
- ง. ชะแง้แลไปไกลตา จำของ้อปลา

26. ไพร์ฟ้าประชาชี ชาวบุรีก็ปรีดา

ทำไร่ข้าวไถนา ได้ข้าวปลาแลสาดี

จากบทประพันธ์ข้างต้น สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมอย่างไร

- ก. บ้านเมืองวุ่นวาย
- ข. บ้านเมืองสงบสุข
- ค. บ้านเมืองขาดแคลน
- ง. บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์

27. คำประพันธ์ในข้อใดสะท้อนความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์

- ก. หาได้ใครหาเอา ไพร์ฟ้าเศร้ายเปล่าอุรา
ผู้ที่มีอาญา ไส้ดีด่าไม่ปราณี
- ข. ไม่จำคำพระเจ้า เหนไปเข้าภาษาไสย
ถือดีมีข้าไท ข้อแต่ไพร์ใส่ชื่อคา
- ค. อยู่มาหมู่มุข้าเฝ้า ก็หาเยาวนารี
ที่หน้าตาดีดี ทำมโนรีที่เคนหา

ง. พาราสาวะถิ ใครไม่มีปรานีใคร
 ดูดื้อถือแต่ใจ ที่ใครได้ใส่เอาพอ

28. ข้อใดคือแก่นเรื่องของวรรณคดีกาพย์พระไชยสุริยา

- ก. บ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุขเพราะมีกษัตริย์ที่ปกครองบ้านเมืองด้วยทศพิธราชธรรม
- ข. ถ้าคนในสังคมแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน เห็นแก่ตัวมากขึ้นก็จะทำให้บ้านเมืองล่มสลาย
- ค. ชำราชากรที่ดีเป็นกำลังสำคัญในการบริหารบ้านเมือง
- ง. เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพราะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ลงโทษ

29. ข้อความใดแสดงให้เห็นความพอเพียงด้านทรัพยากร

- ก. สุขเกษมเปรมปรีดีวิมาน อิมหน้าสำราญ
- ข. เห็นภัยในขันธสันดาน ดัดห้วงบ่วงมาร
- ค. เดชะบุญกุศลหนุนหลัง สิ่งใดตั้งใจหวัง
- ง. ข้าวปลาหาไปไม่เบา นารีที่เยาว์

30. จากคำประพันธ์ที่ว่า “สวนสุมาลี วันทาสามี เทวียู่งาน ฝ้าอยู่ดูแล เหมือนแต่
 ก่อนกาล ให้พระภูบาล สำราญวิญญา” สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในด้านใด

- ก. ความอดทน
- ข. ความเพียร
- ค. การประพฤติปฏิบัติต่อสามี
- ง. ความศรัทธาในศาสนา

.....

ภาคผนวก จ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบโดยใช้รูปแบบการสอนแบบ
สร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รหัส/ชื่อรายวิชา ท 21102 ภาษาไทยพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1.5 หน่วยกิต 1

ชั่วโมงหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ภาพยนตร์ไทยสุริยา

เวลา 2 ชั่วโมง

1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภาพยนตร์ไทยสุริยา

เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์

2. สาระ/มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา

และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติ

ของชาติ

ตัวชี้วัด ม. 1/5 แต่งบทร้อยกรอง

3. สาระการเรียนรู้

ความหมายและฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์

ฉันทลักษณ์คำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11

ฉันทลักษณ์คำประพันธ์ประเภทกาพย์ฉบัง 16

ฉันทลักษณ์คำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วรรณคดีเรื่อง ภาพยนตร์ไทยสุริยา แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกาพย์ ซึ่งประกอบไปด้วย
กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 เป็นคำประพันธ์ที่แต่งง่าย ไม่มีข้อบังคับ
ซับซ้อนมาก หากผู้เรียนก็สามารถสร้างสรรค์คำประพันธ์ได้ ดังนั้นผู้เรียนจึงควรฝึกฝนแต่งคำ
ประพันธ์เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกให้ผู้อื่นทราบและยังเป็นการพัฒนาความคิดอีกด้วย

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 ได้ (K)
2. ระบุชนิดของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ที่กำหนดได้ (K)
3. แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้ (P)
4. เกิดความรักและเห็นคุณค่าของภาษาไทย (A)

6. การจัดการกระบวนการ/กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความสนใจ

1. ครูให้นักเรียนจับคู่แข่งขันกันเล่นต่อกลอน “สระอา” โดยครูเป็นผู้เริ่มร้องสร้อยเพลง “ลามะลิลา ขึ้นต้นอะไรก็ได้ แต่คำลงท้ายต้องสระอา” (ร้อง 2 จบ) แล้วให้นักเรียนผลัดกันต่อกลอน ถ้านักเรียนคู่ใดต่อกลอนไม่ได้ ลูกคู่ต้องร้องสร้อยซ้ำ 3 จบ หากต่อไม่ได้ก็ต้องถูกตัดคะแนน 1 คะแนน เช่น

ครู	:	ครูนั้นมีนามว่าต้อ ส่วนตัวเธอน้อยมีนามว่าปลาสร้อย
นักเรียนคู่ที่ 1	:	คุณพ่อฉันชื่อศรราม คุณแม่คนงามท่านชื่อมารยา.....สร้อย
นักเรียนคู่ที่ 2	:	พี่ชายฉันอยู่เมืองนน เขาเรียนช่างกลอยู่แถวจุฬา.....สร้อย
นักเรียนคู่ที่ 3	:	ตัวฉันชอบผลไม้ เขาจึงเข้าไปขโมยพุทรา.....สร้อย
นักเรียนคู่ที่ 4	:

ให้นักเรียนสังเกตคำที่สัมผัสกันในแต่ละวรรค เช่น ต้อ - น้อย ราม - งาม นน - กล ไม้ - ไป ส่วนสัมผัสท้ายวรรค ได้แก่คำว่า ปลา มารยา จุฬา พุทรา

2. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างวรรณคดีไทยที่นักเรียนรู้จัก พร้อมอธิบายลักษณะคำประพันธ์และเหตุใดจึงชอบวรรณคดีเรื่องนั้น เพื่อเป็นการสำรวจว่า นักเรียนรู้จักวรรณคดีบ้างหรือไม่ และรู้จักคำประพันธ์ชนิดใดบ้าง

3. ครูอธิบายถึงคุณค่าของคำประพันธ์หรือยกของว่า เป็นการฝึกทักษะการใช้ภาษาไทย อีกทั้งคำประพันธ์นั้นยังมีคุณค่าด้านเนื้อหา ให้ความรู้ ให้ข้อคิด และให้ความเพลิดเพลิน แล้วยังเป็นการสืบสาน และอนุรักษ์มรดกทางภาษาอย่างหนึ่ง เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา

ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

4. นักเรียนศึกษา ลักษณะคำประพันธ์ จากสื่ออินโฟกราฟิกที่ครูสร้างขึ้น และสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ ความหมาย และลักษณะของคำประพันธ์

5. นักเรียนเลือกเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีความสนใจลักษณะคำประพันธ์ประเภทเดียวกัน ดังต่อไปนี้
คำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11

คำประพันธ์ประเภทกาพย์ฉบัง 16

คำประพันธ์ประเภทกาพย์สุราคนางค์ 28

6. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันตั้งประเด็นเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของกาพย์แต่ละประเภท ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร มีสัมผัสบังคับอะไรบ้าง ที่ควรนำมาเป็นประเด็นในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โดยให้นักเรียนเขียนลงในใบงานที่ 1.1 “ฉันทลักษณ์ของกาพย์”

กาพย์ยานี 11

(แนวคำตอบ กาพย์ยานี 11 มี 2 บาท คือบาทเอกและบาทโท บาทหนึ่งมี 2 วรรค วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ รวมบาทละ 11 คำ สัมผัสบังคับเป็นสัมผัสสระเพียงแห่งเดียว คือ คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 ถ้าแต่งสองบทขึ้นไป คำสุดท้ายของบทแรกสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบทถัดไป ในกาพย์เรื่องพระไชยสุริยาใช้กาพย์ยานี 11 ในการบรรยาย เช่น ใช้คำง่าย ๆ เหมาะกับจุดมุ่งหมายของแบบฝึกอ่านที่เริ่มด้วย มาตราแม่ ก กา)

กาพย์ฉบัง 16

(แนวคำตอบ กาพย์ชนิดนี้มีจำนวนคำในบท 16 คำ แบ่งออกเป็น 3 วรรค วรรคแรกมี 6 คำ วรรคที่ 2 มี 4 คำ และวรรคที่ 3 มี 6 คำ โดยคำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 และสัมผัสระหว่างบท คือคำสุดท้ายของบทแรกสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคแรก ในบทที่ 2 กาบนี้จะบรรยายเหตุการณ์ที่รวดเร็ว)

ภาพย์สุรางคนางค์

(แนวคำตอบ ภาพย์สุรางคนางค์ 28 บทหนึ่งประกอบด้วยคำทั้งหมด 7 วรรค วรรคละ 4 คำ รวมเป็น 28 คำ โดยสัมผัสบังคับในบทมีดังนี้ คำที่ 4 ของวรรคที่ 1 สัมผัสไปยังคำที่ 4 ของวรรค ที่ 2 คำที่ 4 ของวรรคที่ 3 สัมผัสไปยังคำที่ 4 ของวรรคที่ 5 และคำที่ 4 ของวรรคที่ ๖ ส่วนสัมผัสระหว่างบทคือคำสุดท้ายของบทแรก สัมผัสกับคำที่ 4 ของวรรคที่ 5 ในบทถัดไป ภาพย์ชนิดนี้มีลีลาอ่อนหวานเศร้า มักใช้ในการพัฒนาอารมณ์ความรู้สึก)

7. เมื่อนักเรียนร่วมกันศึกษารายละเอียดเรียบร้อย ครูสุ่มนักเรียนออกมาตอบคำถาม จากตัวอย่าง คำประพันธ์ที่ครูยกมา แล้วให้นักเรียนออกมาระบุชนิดของคำประพันธ์พร้อมกับโยงเส้น สัมผัสให้ถูกต้อง เพื่อเป็นการทบทวนและให้นักเรียนจำฉันท์ลักษณะของคำประพันธ์ประเภทภาพย์แต่ละ ชนิดให้ได้

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 3 ขั้นค้นคว้าและคิด

8. นักเรียนดูสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ อีกครั้งเพื่อทบทวนความรู้เดิม

9. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน โดยคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อทำกิจกรรมกลุ่มแต่งคำประพันธ์

10. ครูให้นักเรียนออกมาจับสลากเลือก ลำดับกลุ่ม ดังนี้

กลุ่ม 1 และ 2 ฝึกแต่งภาพย์ยานี 11 จำนวน 2 บท

กลุ่ม 3 และ 4 ฝึกแต่งภาพย์ฉับัง 16 จำนวน 2 บท

กลุ่ม 5 และ 6 ฝึกแต่งภาพย์สุรางคนางค์ 28 จำนวน 2 บท

11. นักเรียนช่วยกันแต่งคำประพันธ์ ให้ถูกต้องตามฉันท์ลักษณะ ที่ได้ศึกษาค้นคว้ามา แลกเปลี่ยนกัน หรือหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต จากนั้นนักเรียน ร่วมกันออกแบบผลงานในรูปแบบใดก็ได้ อาจจะออกแบบในรูปแบบอินโฟกราฟิกก็ได้

12. ผู้สอนจะเดินให้คำปรึกษาและให้ความรู้เพิ่มเติมตามกลุ่มนักเรียน ในเวลาที่มีนักเรียนมีขอ สงสัยขณะทำกิจกรรมกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นนำเสนอผลงาน

13. ครูผู้สอนให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงผลงานที่ช่วยกันสร้างสรรค์หน้าชั้นเรียน กลุ่มละ 5-7 นาที
14. ผู้สอนและนักเรียนซักถาม ตรวจสอบความถูกต้องของฉันทลักษณ์ และสรุปความรู้ทั้งหมด

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล

15. นักเรียนร่วมกันประเมินผลงานของแต่ละกลุ่ม ว่ากลุ่มใดสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้ดีที่สุดและกลุ่มใดได้รับคะแนนมากที่สุด จะได้รับรางวัลจากครูผู้สอน
16. นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 ระบุตัวตนฉันหน่อย

7. สื่อ

สื่ออินโฟกราฟิก

ใบงานที่ 1.1 “ฉันทลักษณ์ของกาพย์”

แบบฝึกหัดที่ 2 “ระบุตัวตนฉันหน่อย”

8. ภาระงาน

การแต่งคำคำประพันธ์

การทำใบงาน

9. แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด

2. อินเทอร์เน็ต

10. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (knowledge)

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
อธิบายชั้นลักษณะของภาพยยานี 11 ภาพยบัง 16 และภาพสุรางคนางค์ 28 ได้	การตรวจใบงาน	แบบประเมินการทำใบงาน	นักเรียนทำใบงานผ่านร้อยละ 75 ถือว่าผ่าน
ระบุชนิดของคำประพันธ์ประเภทภาพยที่กำหนดได้	การตรวจแบบฝึกหัด	แบบประเมินการทำแบบฝึกหัด	นักเรียนทำแบบฝึกหัดผ่านร้อยละ 75 ถือว่าผ่าน

ด้านทักษะกระบวนการ (Process)

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
แต่งคำประพันธ์ประเภทภาพยได้	การแต่งคำประพันธ์ (งานกลุ่ม)	แบบประเมินการแต่งคำประพันธ์	นักเรียนผ่านเกณฑ์คุณภาพ 3 ถือว่าผ่าน

ด้านเจตคติ (Affective Domain)

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
เกิดความรักและเห็นคุณค่าของภาษาไทย	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล - สังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบ การ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายบุคคล - แบบ การ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำงานกลุ่ม 	นักเรียนผ่านเกณฑ์คุณภาพ 3 ถือว่าผ่าน

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

2. ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้ประเมิน

(นางสาวอรรวรรณ อุดมสุข)

...../...../.....

ใบงานที่

1.1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายฉันทลักษณ์ของภาพที่กำหนดให้ถูกต้อง

ภาพยานี 11

A large, empty rounded rectangular box for writing the answer to the first question.

ภาพฉับ 16

A large, empty rounded rectangular box for writing the answer to the second question.

ภาพสุรางคนางค์ 28

A large, empty rounded rectangular box for writing the answer to the third question.

แบบฝึกหัดที่

2

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งวรรคบทประพันธ์ให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ แล้วบอก

ประเภทของบทประพันธ์ให้ถูกต้อง

1

เห็นกว้างย่างเอื้องชำเลื่องเดินเหมือนอย่างนางเชษฐระแสงสำอางข้างเคียง

.....
.....

บทประพันธ์ประเภท

2

รอนรอนอ่อนอัสตงพระสุริยงเย็นยอแสงช่วงดั่งน้ำครึ่งแดงแฝงเมฆเขาเงาเมรุธร

.....
.....

บทประพันธ์ประเภท

3

บ้านช่องคลองเล็กใหญ่บ้างตื่นไฟตกใจโจนปลุกเพื่อนเตือนตะโกนลูกโลดโผนโดนกันเอง

.....
.....

บทประพันธ์ประเภท

3

พระชวannonอนเชิญใจไม้ขอนเหมือนหมอนแม่นางภูธรสอนมนต์ให้บันภาวนาเย็นคำรำว่ากันป่าภัยพาล

.....
.....

บทประพันธ์ประเภท

แบบประเมินการแต่งคำประพันธ์

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน
กลุ่มที่

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	รูปแบบ/ ฉันทลักษณ์	เนื้อหา	การใช้ ภาษา	ความเป็น ระเบียบ	รวม
		3	3	3	3	12

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์แบบประเมินการแต่งคำประพันธ์

คำชี้แจง : เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคลสร้างขึ้นเพื่อให้ครูใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยพิจารณาพฤติกรรมของนักเรียนว่าตรงเกณฑ์ในช่องใด

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน			น้ำหนัก จุดเน้น
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
รูปแบบ/ฉันทลักษณ์	แต่งคำประพันธ์มีสัมผัสบังคับถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ทุกแห่ง	แต่งคำประพันธ์มีสัมผัสบังคับไม่ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ 1-2 แห่ง	แต่งกลอนสุภาพมีสัมผัสบังคับไม่ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์	3
เนื้อหา	เนื้อหาที่น่าสนใจมีความสอดคล้อง ตรงประเด็น สามารถสื่อความได้ดี	เนื้อหาขาดความสอดคล้อง ไม่ตรงประเด็น แต่ยังสามารถสื่อความได้	เนื้อหาขาดความสอดคล้อง ไม่ตรงประเด็น และไม่สามารถสื่อความให้ผู้อ่านเข้าใจได้	3
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาและถ้อยคำในการแต่งได้อย่างเหมาะสมแก่เนื้อหา มีการเล่นสัมผัส เล่นคำไพเราะ	ใช้ภาษาและถ้อยคำในการแต่งได้เหมาะสมแก่เนื้อหา แต่ขาดความไพเราะ	ใช้ภาษาและถ้อยคำในการแต่งไม่ถูกต้อง ไม่มีการเล่นสัมผัส เล่นคำ ขาดความไพเราะ	3
ความเป็นระเบียบ	ทำงานสะอาดเรียบร้อย เป็นระเบียบ สะกดคำได้ถูกต้องทุกคำ	ทำงานสะอาดเรียบร้อย เป็นระเบียบ สะกดคำผิด 1 – 3 คำ	ทำงานขาดความสะอาดไม่เป็นระเบียบ และสะกดคำผิดเกิน 3 คำขึ้นไป	2

ระดับคุณภาพ

คะแนน	10 -12	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7 – 9	หมายถึง	ดี
คะแนน	4 – 6	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	1 – 3	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

รหัส/ชื่อรายวิชา ท 21102 ภาษาไทยพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1.5 หน่วยกิต 1

ชั่วโมงหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา

เวลา 2 ชั่วโมง

1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กาพย์พระไชยสุริยา

เรื่อง เนื้อเรื่อง

2. สาระ/มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว
ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม.1/5 เขียนย่อความ

3. สาระการเรียนรู้

การลำดับเหตุการณ์เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วรรณคดีเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา เป็นหนังสือแบบเรียนที่มีคุณค่าและน่าสนใจ เนื่องจากเนื้อเรื่องเป็นนิทาน ช่วยตอบสนองธรรมชาติของเด็ก นับเป็นกุศโลบายอย่างหนึ่งที่ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนสนุกสนาน

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะมาตราตัวสะกดจากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาได้ (K)
2. อธิบายเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาได้ (K)

3. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง ภาพยนตร์พระไชยสุริยา (P)

4. เกิดความรักและเห็นคุณค่าของภาษาไทย (A)

6. การจัดการกระบวนการ/กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความสนใจ

1. ครูเล่านิทานเรื่องที่มีข้อคิดเหมาะกับนักเรียนให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจนักเรียน

(แนวคำถาม) - นักเรียนชอบฟังนิทานหรือไม่ ทำไมจึงชอบ

- จากนิทานที่ครูเล่าได้ข้อคิดอะไรและนักเรียนจะนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ได้อย่างไร

(แนวคำตอบ) นักเรียนตอบได้หลากหลายขึ้นอยู่กับเหตุผลของนักเรียน

2. ครูให้นักเรียนดูภาพประกอบเนื้อเรื่องจากสื่ออินโฟกราฟิก จากนั้นครูชวนนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่อยู่ในภาพ และให้นักเรียนร่วมกันเล่าเรื่องจากภาพ

(แนวคำถาม) ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์ดังกล่าว นักเรียนจะทำอย่างไร

(แนวคำตอบ) นักเรียนตอบได้หลากหลายขึ้นอยู่กับเหตุผลของนักเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

3. นักเรียนศึกษาภาพเรื่องพระไชยสุริยาจากสื่ออินโฟกราฟิก

4. นักเรียนเลือกเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีความสนใจในมาตราตัวสะกดเดียวกันแล้วร่วมกันสนทนาถึงมาตราตัวสะกดและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในบทนั้น โดยครูซักถามเพื่อสอบถามความเข้าใจ

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง แยกมาตราตัวสะกดชั้นให้ถูก

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งประเด็นที่พบในเหตุการณ์ของตนเอง เพื่อทำการค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมในชั่วโมงถัดไป

(แนวคำถาม) กลุ่มที่ 1 มาตราตัวสะกดแม่ ก กา

- แม่ ก กา คืออะไร ใครอยากรู้

- พฤติกรรมตัวละครใดเป็นต้นเหตุให้เมืองสาวัตถีเกิดภัยพิบัติ

- พิธีถือน้ำ คืออะไร

- สภาพสังคมในเมืองส่วัดเทียบกับสังคมไทยขณะนี้มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร”

กลุ่มที่ 2 มาตราตัวสะกด แม่กบ

.....

จนถึง กลุ่มที่ 6 มาตราตัวสะกด แม่เกย

- ความรู้เกี่ยวกับแม่เกย
- อะไรคือ กาลกณี 4 ประการ
- เป้าหมายของการบำเพ็ญเพียรได้ไปสวรรค์จริงหรือไม่

หมายเหตุ แต่ละกลุ่มอาจจะตั้งประเด็นปัญหาที่แตกต่างกันไปตามแต่ละเหตุการณ์

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 3 ขั้นค้นคว้าและคิด

7. ครูทบทวนความรู้เรื่องที่เรียนชั่วโมงที่ผ่านมา โดยการกระตุ้นคำถาม

(แนวคำถาม) พระไชยสุริยารอดพ้นจากภัยพิบัติครั้งนี้ได้อย่างไร

(แนวคำตอบ) พระไชยสุริยาและพระมเหสี ปลอดภัยจากภัยพิบัติครั้งนี้ โดยการว่ายน้ำข้าม

มายังฝั่งได้

(แนวคำถาม) พญาสัมพาที่สามารถตรวจสอบความกว้างใหญ่ของมหาสมุทรได้สำเร็จ

หรือไม่

(แนวคำตอบ) ไม่สำเร็จ เพราะพญาสัมพาที่บินไปไม่

ถึงฝั่ง

8. นักเรียนเข้ากลุ่มตามเดิมที่ได้ตั้งประเด็นปัญหาไว้ เพื่อศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือเรียน สื่ออินเทอร์เน็ต จากนั้นนักเรียนร่วมกันเขียนแผนภาพความคิด ลงในใบงานที่ 1.3 เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด ซึ่งสามารถสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบใดก็ได้

9. ครูผู้สอนจะเดินให้คำปรึกษาและให้ความรู้เพิ่มเติมตามกลุ่มนักเรียน ในเวลาที่นักเรียนมีข้อสงสัยขณะทำกิจกรรมกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นนำเสนอผลงาน

10. ครูผู้สอนให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงผลงานที่ช่วยกันสร้างสรรค์หน้าชั้นเรียน กลุ่มละ 5-7 นาที

11. ผู้สอนและนักเรียนซักถาม ตรวจสอบความถูกต้อง และสรุปความรู้ทั้งหมด

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล

12. นักเรียนร่วมกันประเมินผลงานของแต่ละกลุ่ม ว่ากลุ่มใดสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้ดีที่สุดและกลุ่มใดได้รับคะแนนมากที่สุด จะได้รับรางวัลจากครูผู้สอน

13. นักเรียนทำแบบฝึกที่ 4 “เติมบทประพันธ์จากภาพ” เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุการณ์

7. สื่อ

สื่ออินโฟกราฟิก

ใบงานที่ 1.2 “แยกมาตราตัวสะกดฉันให้ถูก

ใบงานที่ 1.3 “การเขียนแผนภาพชวนคิด”

แบบฝึกหัดที่ 4 “เติมบทประพันธ์จากภาพ”

8. ภาระงาน

เขียนสรุปเนื้อหาวรรณคดีเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา

การทำใบงาน

9. แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด

2. อินเทอร์เน็ต

10. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (knowledge)

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
บอกความหมาย มาตราตัวสะกดจาก เรื่องกาพย์พระไชย สุริยาได้	การตรวจใบงาน	แบบประเมิน การทำใบงาน	นักเรียนทำใบงานผ่าน ร้อยละ 75 ถือว่าผ่าน
อธิบายเหตุการณ์ สำคัญจากเรื่องกาพย์ พระไชยสุริยาได้	การตรวจแบบฝึกหัด	แบบประเมิน การทำแบบฝึกหัด	นักเรียนทำแบบฝึกหัด ผ่านร้อยละ 75 ถือว่าผ่าน

ด้านทักษะกระบวนการ (Process)

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
เขียนแผนภาพชวน คิด เรื่อง กาพย์พระไชย สุริยา	การตรวจใบงาน	แบบประเมิน การทำใบงาน	นักเรียนทำใบงานผ่าน ร้อยละ 75 ถือว่าผ่าน

ด้านเจตคติ (Affective Domain)

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
เกิดความรักและเห็น คุณค่าของภาษาไทย	สังเกตพฤติกรรม ในการทำงานกลุ่ม	แบบ การ ประ เม น คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ในการทำงาน กลุ่ม	นักเรียนผ่านเกณฑ์ คุณภาพ 3 ถือว่าผ่าน

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

2. ปัญหา อุปสรรค

.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้ประเมิน

(นางสาวอรรวรรณ อุดมสุข)

...../...../.....

ใบงานที่

1.2

คำชี้แจง แยกมาตราตัวสะกดที่ขีดเส้นใต้ไว้ในกล่องมาตราตัวสะกดให้ถูกต้อง

เห็นภัยในขันธสันดานเสวยสุขทุกคืนวันบุรีจึงลุ่มจมไปมะม่วงพลวงพลองซ้องนางโลกลาภบาบปคิดคลังเกล้าเข้ายวนยี่อิมนำสำราญชะนี้วิเววอนบาปกรรมนำตนเหมือนกับหับสนิทนอนเพื่อนทุกซุศุศุคร้าสุขเกษมเปรมปรีดีวิมานลูกนกยกบกบกบลูกโลดเนโดนกันเงมันเือกเือกเือกเไฟเหมือนขอนเนยเกยเศียรสามัญอันธพาลแม่เกยแม่กมแม่กนแม่ ก กแม่กดแม่กงแม่กกแม่กบ

แบบฝึกหัด

4

คำชี้แจง เติมบทประพันธ์จากภาพเรื่องพระไชยสุริยาให้สอดคล้องกับภาพ

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

ช่างคิด

ภาพรไชยสุริยาบางตอนบรรจุ

ในหนังสือ มุ ลบ ท บรรพ กิจ
แบบเรียนภาษาไทยสมัย ร.๕ ด้วย

ใบงานที่

1.3

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่องให้ถูกต้อง พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

คำตอบขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอน

ภาคผนวก จ ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ และผลการวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 17 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนวรรณคดีไทย โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC
		1	2	3	4	5	
ด้านสื่ออินโฟกราฟิก							
1	สื่ออินโฟกราฟิกสามารถแสดงเนื้อหา เข้าใจง่าย เรียงลำดับความสำคัญได้ อย่างเหมาะสม	1	1	0	1	1	0.8
2	สื่ออินโฟกราฟิกเนื้อหาครอบคลุม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สรุปรเนื้อหา เหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00
3	สื่ออินโฟกราฟิกช่วยกระตุ้นให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน	1	1	1	1	1	1.00
4	สื่ออินโฟกราฟิกช่วยกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความคิดสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	1.00
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
5	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้	1	1	1	1	1	1.00

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC
		1	2	3	4	5	
6	กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนคิด วิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	1.00
7	กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถาม และค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ เรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้							
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยสร้าง บรรยากาศให้นักเรียนกับนักเรียนกับ ครู มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	1	1	1	1	1	1.00
9	นักเรียนได้ฝึกกระบวนการการทำงาน เป็นกลุ่ม	1	1	1	1	1	1.00
10	นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์	1	1	1	1	1	1.00
11	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยลด ความตึงเครียดในห้องเรียน ลดปัญหา การแข่งขันด้านผลสัมฤทธิ์ในหมู่เพื่อน ร่วมห้องเรียน	1	1	1	1	1	1.00
รวม		1	1	0.90	0.90	1	0.96

ภาคผนวก ช ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก โดยใช้ t – test dependent และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้เดิมแตกต่างกัน โดยใช้ (One way anova)

ตาราง 18 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก โดยใช้ (t – test dependent)

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 posttest	18.85	33	4.266	.743
pretest	9.24	33	2.305	.401

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 posttest & pretest	33	.706	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 posttest - pretest	9.606	3.102	.540	8.506	10.706	17.790	32	.000

ตาราง 19 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนของนักเรียนที่มีพื้นความรู้เดิมแตกต่างกัน โดยใช้ (One way anova)

Descriptives

GPA

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
1	12	20.58	3.118	.900	18.60	22.56	15	25
2	16	18.38	4.470	1.118	15.99	20.76	12	26
3	5	16.20	5.020	2.245	9.97	22.43	11	24
Total	33	18.85	4.266	.743	17.34	20.36	11	26

ANOVA

GPA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	74.776	2	37.388	2.210	.127
Within Groups	507.467	30	16.916		
Total	582.242	32			

Post Hoc Tests

Multiple Comparisons

Dependent Variable: GPA

Scheffe

(I) Group	(J) Group	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1	2	2.208	1.571	.384	-1.84	6.25
	3	4.383	2.189	.152	-1.25	10.02
2	1	-2.208	1.571	.384	-6.25	1.84
	3	2.175	2.107	.592	-3.25	7.60
3	1	-4.383	2.189	.152	-10.02	1.25
	2	-2.175	2.107	.592	-7.60	3.25

Homogeneous Subsets

GPA

Scheffe^{a,b}

Group	N	Subset for alpha = 0.05
		1
3	5	16.20
2	16	18.38
1	12	20.58
Sig.		.102

ภาคผนวก ซ ตัวอย่างภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับ
สื่ออินโฟกราฟิก

ขั้นกระตุ้นความสนใจ

ขั้นตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

ขั้นค้นคว้าและคิด

ขั้นนำเสนอผลงาน

ชั้นประถมศึกษา

ภาพประกอบสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อการเรียนรู้

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	อรวรรณ อุดมสุข
วัน เดือน ปี เกิด	18 พฤศจิกายน 2533
ที่อยู่ปัจจุบัน	135/4 หมู่ 13 ตำบลถ้ำกระต่ายทอง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร 62110
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนระหานวิทยา 109 หมู่ 6 ตำบลระหาน อำเภอเมืองสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู ค.ศ.1
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2560	โรงเรียนระหานวิทยา อำเภอเมืองสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2552	ศศ.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ. 2558	ป.บัณฑิต (วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร